

**SOSYO-DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİN SUÇA
SÜRÜKLENEN ÇOCUK SAYILARI ÜZERİNE
ETKİLERİ**

Merve KILIK

Danışman: Prof. Dr. Handan UYSAL

İkinci Tez Danışmanı: Dr. Öğr. Üyesi Gökhan ERKAL

Yüksek Lisans Tezi

Kriminalistik Ana Bilim Dalı

2022

(Her hakkı saklıdır.)

T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
KRİMİNALİSTİK ANA BİLİM DALI

**SOSYO-DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİN SUÇA SÜRÜKLENEN ÇOCUK
SAYILARI ÜZERİNE ETKİLERİ**

(The Effects of Socio-Demographic Characteristics on the Number of Juvenile Delinquents)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Merve KILIK

Danışman: Prof. Dr. Handan UYSAL
İkinci Tez Danışmanı: Dr. Öğr. Üyesi Gökhan ERKAL

Erzurum
Haziran, 2022

KABUL VE ONAY TUTANAĞI

Prof. Dr. Handan UYSAL danışmanlığında Merve KILIK tarafından hazırlanan “Sosyo-Demografik Özelliklerin Suça Sürüklenen Çocuk Sayıları Üzerine Etkileri” başlıklı çalışması 01/07/2022 tarihinde yapılan tez savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından Kriminalistik Ana Bilim Dalı, Kriminalistik Bilim Dalında Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri Başkanı:	Prof. Dr. Özkan AKSAKAL <i>Atatürk Üniversitesi</i>	Aslı Islak İmzalıdır
Danışman:	Prof. Dr. Handan UYSAL <i>Atatürk Üniversitesi</i>	Aslı Islak İmzalıdır
Jüri Üyesi:	Dr. Öğr. Üyesi Özgür TEMİZ <i>Atatürk Üniversitesi</i>	Aslı Islak İmzalıdır
Jüri Üyesi:	Dr. Öğr. Üyesi Zeynep KARACA <i>Erzurum Teknik Üniversitesi</i>	Aslı Islak İmzalıdır
İkinci Tez Danışmanı	Dr. Öğretim Üyesi Gökhan ERKAL <i>Atatürk Üniversitesi</i>	Aslı Islak İmzalıdır

Bu tezin Atatürk Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği'nin ilgili maddelerinde belirtilen şartları yerine getirdiğini onaylarım.

Prof. Dr. Saltuk Buğrahan CEYHUN

Enstitü Müdürü
Aslı Islak İmzalıdır

Not: Bu tezde kullanılan özgün ve başka kaynaklardan yapılan bildiriş, çizelge, şekil ve fotoğrafların kaynak olarak kullanımı, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunundaki hükümlere tabidir.

ETİK BİLDİRİM VE İNTİHAL BEYAN FORMU

Yüksek Lisans Tezi olarak Prof. Dr. Handan UYSAL danışmanlığında sunulan “Sosyo-Demografik Özelliklerin Suça Sürüklenen Çocuk Sayıları Üzerine Etkileri” başlıklı çalışmanın tarafımızdan bilimsel etik ilkelere uyularak yazıldığını, yararlanılan eserlerin kaynakçada gösterildiğini, Fen Bilimleri Enstitüsü tarafından belirlenmiş olan Turnitin Programı benzerlik oranlarının aşılmadığını ve aşağıdaki oranlarda olduğunu beyan ederiz.

Tez Bölümleri	Tezin Benzerlik Oranı (%)	Maksimum Oran (%)
Giriş	20	30
Kuramsal Temeller	10	30
Materyal ve Yöntem	7	35
Araştırma Bulguları	3	20
Tartışma ve Sonuç	2	20
Tezin Geneli	6	25

***Not:** Yedi kelimeye kadar benzerlikler ile Başlık, Kaynakça, İçindekiler, Teşekkür, Dizin ve Ekler kısımları tarama dışı bırakılabilir. Yukarıdaki azami benzerlik oranları yanında tek bir kaynaktan olan benzerlik oranlarının %5'den büyük olmaması gerekir.*

Beyan edilen bilgilerin doğru olduğunu, aksi halde doğacak hukuki sorumlulukları kabul ve beyan ederiz.

Tez Yazarı (Öğrenci)	Tez Danışmanı
Merve KILIK	Prof. Dr. Handan UYSAL
1.7.2022	1.7.2022
İmza: Aslı Islak İmzalıdır	İmza: Aslı Islak İmzalıdır

* Tez ile ilgili YÖKTEZ’de yayınlamasına ilişkin bir engelleme var ise aşağıdaki alanı doldurunuz.

☐ Tezle ilgili patent başvurusu yapılması / patent alma sürecinin devam etmesi sebebiyle Enstitü Yönetim Kurulunun/....../.... tarih ve sayılı kararı ile teze erişim 2 (iki) yıl süreyle engellenmiştir.

☐ Enstitü Yönetim Kurulunun/....../.... tarih ve sayılı kararı ile teze erişim 6 (altı) ay süreyle engellenmiştir.

TEŞEKKÜR

Bu tez çalışmasının başlatılmasında, bir düzen içerisinde yürütülmesinde ve tamamlanmasında görüş ve desteklerinden yararlandığım, ayrıca lisansüstü eğitim sürecimin her aşamasında her türlü desteği sağlayan, değerli bilgi ve önerileri ile yardımlarını esirgemeyen kıymetli ve saygı değer hocam Sayın Prof. Dr. Handan UYSAL'a sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Tez çalışmamın planlanmasında, araştırılmasında ve yürütülmesinde ilgi ve desteğini esirgemeyen, engin bilgi ve tecrübelerinden yararlandığım, yönlendirme ve bilgilendirmeleriyle çalışmamı bilimsel temeller ışığında şekillendiren saygı değer hocam Dr. Öğretim Üyesi Gökhan ERKAL'a teşekkürü bir borç bilirim.

Son olarak, gösterdiği sabır, anlayış ve sonsuz desteğinden dolayı değerli eşim Cemal'e, canım oğlum Kerem'e, tüm eğitim hayatım boyunca benden maddi ve manevi desteklerini esirgemeyen ve her zaman yanımda olan sevgili aileme minnettarlığımı dile getirmek isterim.

Haziran 2022

ÖZET

YÜKSEK LİSANS TEZİ

SOSYO-DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİN SUÇA SÜRÜKLENEN ÇOCUK SAYILARI ÜZERİNE ETKİLERİ

Merve KILIK

Danışman: Prof. Dr. Handan UYSAL

İkinci Tez Danışmanı: Dr. Öğr. Üyesi Gökhan ERKAL

Amaç: Toplumumuzda suç işleme oranları her geçen gün artmaktadır. Suç, sadece yaşı büyük kişiler tarafından değil yaşı küçük şahıslar tarafından da işlenmektedir. Ancak çocuklar güvenlik birimlerinde şüpheli sıfatı ile değil suça sürüklenen çocuk sıfatıyla işlem görürler. Bunun sebebi çocuğun çevresel faktörler sebebiyle suç işlediği görüşüdür. Bu çalışmada amaç cinsiyet, beraber yaşadığı kişi veya yer, bağımlılık yapan madde kullanımı gibi bağımsız değişkenler aracılığıyla çocukları suça sürükleyen faktörlere ait uygun veri modelini belirlemektir.

Yöntem: Güvenlik birimlerince suça sürüklenen olarak işlem gören çocuklara ait 2017 yılı verileri TÜİK tarafından kuruma ait internet sitesinde yayımlanmaktadır. Suç türlerine göre suça sürüklenen çocuklara ait sosyo-demografik özellikler ve suç türleri tablolar ve grafikler ile verilmiş, sosyo-demografik özelliklerin suça karışan çocukların sayısı üzerinde ne kadar etkili olduğunu belirlemek için farklı regresyon modelleri denenmiştir.

Bulgular: Yaralama ve hırsızlık suçları en çok karışılan suçlar iken erkek çocukları daha çok suça karışmıştır. 15-17 yaş grubunun daha çok işlem gördüğü dolayısıyla lise öğrencileri tarafından daha çok suç işlendiği tespit edilmiştir. Yapılan denemeler sonucunda 3 farklı regresyon modeli bulunmuştur.

Sonuç: Yapılan çok sayıda model denemesinin ardından varsayımların sağlandığı 3 farklı model Ridge regresyon yöntemi ile belirlenmiş ve elde edilen katsayılar yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: TÜİK, Ridge Regresyon Analizi, Veri Modelleme, İstatistiksel Varsayımlar

Haziran 2022, 112 sayfa

ABSTRACT

MASTER'S THESIS

THE EFFECTS OF SOCIO-DEMOGRAPHIC CHARACTERISTICS ON THE NUMBER OF JUVENILE DELINQUENTS

Merve KILIK

Supervisor: Handan UYSAL

Co-supervisor: Gökhan ERKAL

Purpose: Crime rates in society are increasing day by day. Crime is committed not only by adults but also by children. However, children are treated in the security units not as suspects but as children dragged into crime. The reason for this is the view that the child has committed a crime due to environmental factors. The aim of this study is to determine the appropriate data model for factors that drag children into crime through independent variables such as gender, the person or place live with, addictive substance use.

Method: The data of 2017 on children who are prosecuted as delinquent by security units are published on the website of the institution by TURKSTAT. According to the types of crime, socio-demographic characteristics and crime types of the children are given with tables and graphs, and different regression models are tried to determine how effective the socio-demographic characteristics are on the number of children involved in crime.

Findings: While the offenses of injury and theft were the most frequently involved, boys were more involved in the crime. It has been determined that the 15-17 age group is more prosecuted, so more crimes are committed by high school students.

Results: After many model trials, 3 different models, in which the assumptions were provided, were determined by the Ridge regression method and the coefficients obtained were interpreted.

Keywords: TurkStat, Ridge Regression Analysis, Data Modeling, Statistical Assumptions

June 2022, 112 pages

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY TUTANAĞI.....	i
ETİK BİLDİRİM VE İNTİHAL BEYAN FORMU	ii
TEŞEKKÜR	iii
ÖZET	iv
ABSTRACT	v
İÇİNDEKİLER.....	vi
TABLolar DİZİNİ.....	vii
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	viii
KISALTMALAR VE SİMGELER DİZİNİ.....	ix
GİRİŞ.....	1
KURAMSAL TEMELLER.....	10
MATERYAL VE METOD	17
ARAŞTIRMA BULGULARI	21
Suç Türlerinin Suça Sürüklenen Çocukların Sosyo-Demografik Özelliklerine Göre Dağılımı	23
Suça Sürüklenen Erkek Ve Kız Çocukların Karışmış Oldukları Suç Türlerinin Sosyo- Demografik Özelliklerine Göre Dağılımı	46
Regresyon Analizi.....	84
TARTIŞMA VE SONUÇ.....	87
KAYNAKLAR.....	96
ÖZGEÇMİŞ.....	101

TABLÖLAR DİZİNİ

Tablo 1. Suç Türlerine göre Suça Sürüklenen Çocukların (SSÇ) Dağılımı	22
Tablo 2. Suç Türlerinin SSÇ'lerin Cinsiyetine göre Dağılımı.....	24
Tablo 3. Suç Türlerinin SSÇ'lerin Uyruklarına göre Dağılımı	26
Tablo 4. Suç Türlerinin SSÇ'lerin Yaş Gruplarına göre Dağılımı	28
Tablo 5. Suç Türlerinin SSÇ'lerin İkametine Göre Dağılımı	30
Tablo 6. Suç Türlerinin SSÇ'lerin Madde Kullanım Durumlarına Göre Dağılımı	33
Tablo 7. Suç Türlerinin SSÇ'lerin Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı.....	35
Tablo 8. Suç Türlerinin SSÇ'lerin Birlikte Yaşadığı Kişi/Yer Bakımından Dağılımı	40
Tablo 9. Erkek SSÇ'lerin Suç Türlerinin Uyruklara Göre Dağılımı	47
Tablo 10. Kız SSÇ'lerin Suç Türlerinin Uyruklara Göre Dağılımı	48
Tablo 11. Erkek SSÇ'lerin Suç Türlerinin Yaş Gruplarına Göre Dağılımı.....	51
Tablo 12. Kız SSÇ'lerin Suç Türlerinin Yaş Gruplarına Göre Dağılımı.....	52
Tablo 13. Erkek SSÇ'lerin Suç Türlerinin İkametlerine Göre Dağılımı	55
Tablo 14. Kız SSÇ'lerin Suç Türlerinin İkametlerine Göre Dağılımı	56
Tablo 15. Erkek SSÇ'lerin Suç Türlerine Göre Madde Kullanım Durumlarının Dağılımı.....	61
Tablo 16. Kız SSÇ'lerin Suç Türlerine Göre Madde Kullanım Durumlarının Dağılımı	62
Tablo 17. Erkek SSÇ'lerin Suç Türlerine Göre Eğitim Durumlarının Dağılımı	64
Tablo 18. Kız SSÇ'lerin Suç Türlerine Göre Eğitim Durumlarının Dağılımı.....	68
Tablo 19. Erkek SSÇ'lerin Suç Türlerine Göre Birlikte Yaşadığı Kişi veya Yer Bakımından Dağılımı	73
Tablo 20. Kız SSÇ'lerin Suç Türlerine Göre Birlikte Yaşadığı Kişi veya Yer Bakımından Dağılımı	79
Tablo 21. Regresyon Analizi Model Tahmin Tablosu	86

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 1. Güvenlik birimine gelen veya getirilen çocukların karıştığı olay sayısı.....	4
Şekil 2. 2016 – 2020 yılları arasında güvenlik birimine getirilen çocuk sayısı	5
Şekil 3. Suç mağduru çocukların mağduriyet nedenleri.....	5
Şekil 4. Suça sürüklenen çocuklara isnat edilen suç türü dağılımı	8
Şekil 5. SSÇ’lerin cinsiyetlerine göre suç türlerinin dağılımı.....	25
Şekil 6. SSÇ’lerin uyruklarına göre suç türlerinin dağılımı.....	27
Şekil 7. SSÇ’lerin yaş gruplarına göre suç türlerinin dağılımı.....	29
Şekil 8. SSÇ’lerin ikametlerine göre suç türlerinin dağılımı	31
Şekil 9. SSÇ’lerin madde kullanım durumlarına göre suç türlerinin dağılımı.....	34
Şekil 10. SSÇ’lerin eğitim durumlarına göre suç türlerinin dağılımı.....	37
Şekil 11. SSÇ’lerin birlikte yaşadığı kişi/yer bakımından suç türlerinin dağılımı.....	43
Şekil 12. Erkek SSÇ’lerin uyruklarına göre suç türlerinin dağılımı	49
Şekil 13. Kız SSÇ’lerin uyruklarına göre suç türlerinin dağılımı	49
Şekil 14. Erkek SSÇ’lerin yaş gruplarına göre suç türlerinin dağılımı	53
Şekil 15. Kız SSÇ’lerin yaş gruplarına göre suç türlerinin dağılımı.....	54
Şekil 16. Erkek SSÇ’lerin ikametlerine göre suç türlerinin dağılımı.....	58
Şekil 17. Kız SSÇ’lerin ikametlerine göre suç türlerinin dağılımı	59
Şekil 18. Erkek SSÇ’lerin madde kullanım durumlarına göre suç türlerinin dağılımı	60
Şekil 19. Kız SSÇ’lerin madde kullanım durumlarına göre suç türlerinin dağılımı	60
Şekil 20. Erkek SSÇ’lerin eğitim durumlarına göre suç türlerinin dağılımı.....	66
Şekil 21. Kız SSÇ’lerin eğitim durumlarına göre suç türlerinin dağılımı.....	70
Şekil 22. Erkek SSÇ’lerin birlikte yaşadığı kişi veya yer bakımından suç türlerinin dağılımı	76
Şekil 23. Kız SSÇ’lerin birlikte yaşadığı kişi veya yer bakımından suç türlerinin dağılımı ...	82

KISALTMALAR VE SİMGELER DİZİNİ

BYKY	: Birlikte Yaşadığı Kişi veya Yer
ÇDB	: Çoklu Doğrusal Bağlantı
F	: Frekans
NSCC	: Number Cruncher Statistical Systems

GİRİŞ

Suç ya da cürüm, tarihi Habil ile Kabil'e kadar dayanan ve insanoğlu var oldukça devam edecek bir olgudur. En genel olarak “yanlış ya da zararlı olduğu için yasaklanan ve bazı durumlarda cezalandırılan toplumsal düzeni bozucu davranışlar” şeklinde tanımlanmaktadır. Kapalı toplumlarda ise suçun tanımı “törelere ve ahlaki kurallara aykırı davranışlar” olarak yapılmaktadır. Suçun daima kanun/kanunlar çerçevesinde karşılığı bulunmakla birlikte suçların önlenmesi için ceza tehdidi ile yasaklamalar ve caydırıcı tedbirler de söz konusudur.

Suçun tanımı temelde aynı olmakta birlikte farklı bilim dallarında çalışan hukukçulara, sosyologlara, kriminologlara ve hatta biyologlara göre farklı şekillerde ifade edilebilmektedir. Ancak suçun sürekli gelişim ve genişleme gösterdiğini de belirtmemiz gerekir. Hukuki anlamda suç, bir toplumdaki hukuki kurumlar tarafından ceza veya güvenlik tedbiri yaptırımına bağlanmış fiildir. Hukukçulara göre suç, yasaların ceza ve güvenlik tedbirlerine hükmettiği fiildir. Alman hukukçu Caspar Rudolph Ritter von Jhering (1818-1892)'de suçu “toplum halinde yaşama şartlarına yöneltilmiş her türlü saldırı” olarak tanımlamaktadır.

Sosyolojik olarak “Bir toplumda haksız sayılıp, yazılı-yazısız kurallarla yasaklanan ve yaptırımlara bağlanan her türlü davranış ve eylem” suçtur. Sosyologlar suçu “toplumun değer yargılarına aykırı hareketler ya da devletçe yasalarla tanımlanıp yaptırıma bağlanmış olan kurallara aykırı davranış” olarak tanımlamaktadırlar. Fransız sosyolog Émile Durkheim (1858-1917) ise “kolektif bilincin kuvvetli ve belirmiş tutumlarını ihlal eden fiiller” olarak suçu tanımlamıştır. Biyologlara göre, suç “kalıtsal özelliklerin açığa vurulması”dır. Amerikalı kriminolog ve sosyolog Michael R. Gottfredson ve çalışma arkadaşlarına (2003) göre de “mantık çerçevesinde gelişen bir davranış” olarak ifade edilmektedir.

Farklı bilim dallarına ve bilim insanlarına göre tanımı değişmekle birlikte suç hem insanlık tarihi kadar eski ve sürekli değişiklik gösteren bir kavramdır hem de işlendiği takdirde fiildir. Dönmezer (1994), suçun toplumsal, manevi ve ekonomik koşullara göre şekil kazandığını söyler. Yaşanılan döneme ve toplumun ahlak kurallarına göre değişiklik gösterirken meydana gelen her suça her zaman cezai bir yaptırım uygulanmaz/uygulanamamaktadır. Cezalandırma yapılabilmesi için kanunlar tarafından o hareketin suç olarak tanımlanmış olması ve sonucunda bir yaptırıma bağlanmış olması gereklidir. Bu da bir eylemin, her toplumda veya her ülkede suç olmayacağını göstermektedir. Örneğin; bir ülkede suç olarak görülen evlilik dışı cinsel birliktelik ağır bir ceza gerektirirken,

başka bir ülkede suç olarak tanımlanmamış olabilir. Aynı olay gelenekler söz konusu olduğunda suç olarak görülebilir ancak kanunlarla düzenlenmediği sürece kanuni olarak bir cezaya hükmolunamamaktadır. Geçmişte hukuki anlamda suç olarak tanımlanmış bir davranış zaman içerisinde değişikliğe uğrayarak suç tanımından çıkarılabilir ya da geçmişte suç olmayan bir davranış günümüzde suç olarak tanımlanmış ve cezai yaptırıma sahip olabilmektedir. Bunun en basit örneği de “kapalı alanda sigara içme” önceden serbest iken günümüzde idari yaptırımı olan bir suç olarak tanımlanmıştır. Tüm bu kargaşayı ortadan kaldırabilmek için suçlar, cezalar ve alınabilecek güvenlik tedbirleri, ilgili kanunlarla düzenlenmiştir. Günümüzde yaygın olarak işlenen “bilişim suçları” da bu konuda verilebilecek en önemli örneklerdendir. Teknoloji çağının getirmiş olduğu imkanlarla beraber karşılığı/yaptırımı olmayan birçok yeni suç türü ortaya çıkmaktadır. 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu Üçüncü Kısım Topluma Karşı Suçlar Onuncu Bölüm başlığı altında bahsi geçen suçlar günümüz teknolojisiyle meydana gelen ve gelebilecek suçlarla ilgili yasal düzenlemeleri içermektedir.

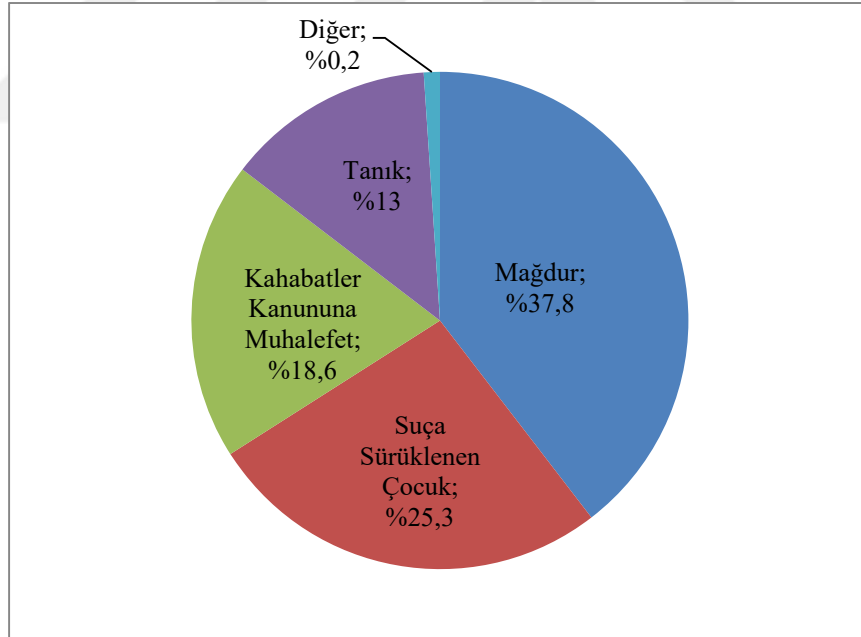
Hangi şekilde tanımlanırsa tanımlansın suç işlendiği takdirde, suç isnat edilen kişi hukukî olarak soruşturma ve kovuşturma evrelerinde farklı sıfatlarla anılmaktadır. Cumhuriyet Savcısı tarafından hakkında soruşturma yürütülen yani suçu işlediğine dair hakkında şüphe bulunan kişi “şüpheli” sıfatıyla anılır. Ceza Muhakemesi Kanunu’nda yapılan tanımlamalara göre, soruşturma evresinde suç şüphesi altında bulunan kişi şüphelidir. Soruşturma neticesinde savcı şüpheli hakkında dava açılmasına dair iddianame düzenler ve mahkeme bu iddianameyi kabul ederek yargılamaya başlarsa şüpheli bu aşamadan sonra hükmün kesinleşmesine kadar geçen sürede “sanık” olarak anılır. Ceza Muhakemesi Kanunu’na göre sanık, kovuşturmanın başlamasından itibaren hükmün kesinleşmesine kadar, suç şüphesi altında olan kişidir. Soruşturma ve kovuşturma evrelerinin en önemli ve ortak özelliği, mağdur ve şüpheli altında bulunanın haklarını korurken bir yandan da kamu düzeni ve barışının gözetilmesidir (Çubuklu, 2015). Hükmün kesinleşmesi ve yargıç kararı ile tutuklanan kişiye "tutuklu", yargılama süreci sonunda suçlu olduğu hükmüne varılarak cezalandırılan kimseye ise "hükümlü/mahkûm" denir. Ancak bir kimsenin suçlu kabul edilebilmesi için suçun o kişi tarafından işlendiğinin hukukî süreçler sonucunda ispatlanması gerekmektedir.

Anayasa’nın 38’inci maddesinin birinci fıkrasında, “Kimse, ...kanunun suç saymadığı bir fiilden dolayı cezalandırılamaz” ile “suçun kanuniliği”, aynı maddenin üçüncü fıkrasında “Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur” ile yine “cezanın kanuniliği” ilkelerinden yola çıkılarak “kanunsuz suç ve ceza yoktur” denilebilir. Bu ilkeler,

hangi davranışın suç olduğunu ve işlenen suçun cezai yaptırımının bulunduğunu göstermektedir. Kişi kanunda açıkça suç sayılmayan bir fiilden dolayı veya kanunda belirtilen cezadan daha ağır bir ceza ile cezalandırılmaz. Bu noktadan hareketle “Kanunsuz suç ve ceza olmaz” ilkesinin en önemli sonucu, yargılamada kıyaslama yapılamamasıdır. Bu ilkenin bir başka sonucu ise ceza kanunlarının geçmişe yürümemesi ile birlikte zaman bakımından tamamlayıcı olmasıdır. Amaç, işlendiği tarihte suç olmayan bir fiil, daha sonra ceza kanunu ile suç olarak düzenlenmiş olsa bile fiilin işlenmesinden sonra yürürlüğe giren kanunla kişinin cezalandırılmasının önlenmesidir. İşlediği sırada ceza gerektirmeyen bir fiil, daha sonra kanunlarla düzenlenip cezai yaptırıma sahip olsa bile kişi bu fiili nedeniyle cezalandırılmaz. 1700’lü yıllarda yaşamış olan İtalyan filozof ve hukukçu Cesare Beccaria 1764 yılında yazmış olduğu eserinde, suçlar ile cezalar arasında adil bir denge olması gerektiğini savunmuş, “toplum düzenini farklı boyutlarda etkileyen iki suç için suçu işleyen kişilere aynı ceza verilirse insanların en ağır suçları işlemekten kaçınmayacağını” belirtmiştir. Bu noktadan hareketle Beccaria, o yıllarda cezaların caydırıcılığını kesinlik, hızlilik ve şiddetlilik koşullarına bağlamıştır (Selçuk, 2016).

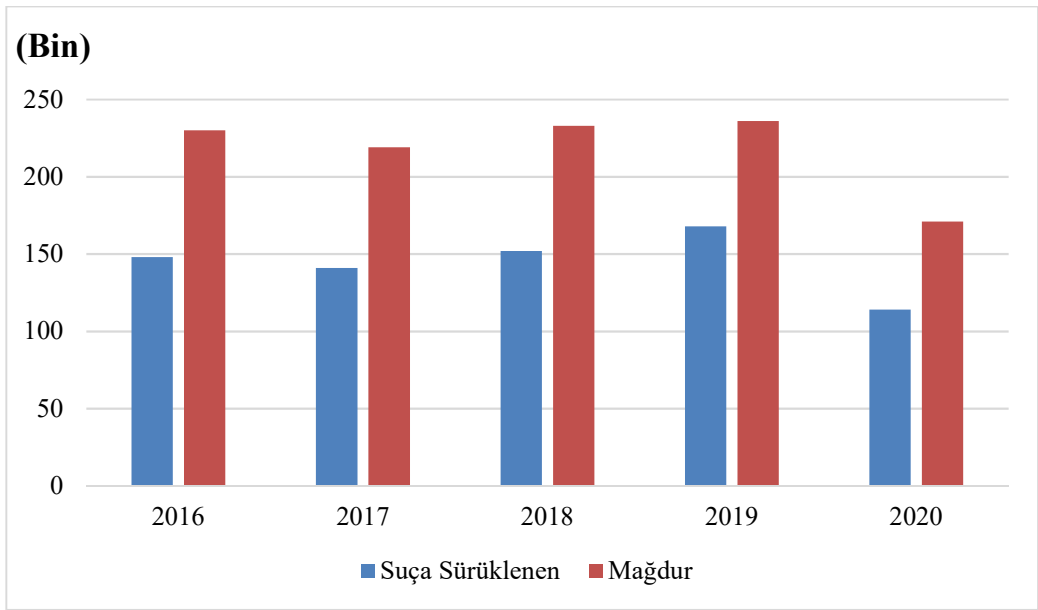
Bazı toplumlarda suç tanımında yasal, biyolojik ve geleneksel ölçütlerin kullanılması, bazı toplumlarda ise yaşın dikkate alınması, özellikle “çocuk” ile ilgili yapılacak olan tanımları zorlaştırmaktadır (Sevük 1998). Farklı araştırmacılara göre, çocuk doğuştan ergenliğe kadar olan dönemi yaşayan insan yavrusu, olgunlaşmamış/reşit olmayan küçük yurttaştır (Yavuzer 1982; Yörükoğlu, 1997). 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu 32’inci maddesine göre çocuk tanımı “erken yaşta ergin olsa bile 18 yaşını doldurmamış kişidir”. Aynı maddede “korunmaya ihtiyacı olan çocuk” ile “suça sürüklenen çocuklar (SSÇ)” da tanımlanmaktadır. Korunmaya ihtiyacı olan çocuklar için “ihmal edilen”, “istismar edilen” ya da “suç mağduru” tanımlamaları da yapılmaktadır. Daha önceleri “kimsesiz ve yoksul çocuklar” kavramı tercih edilirken daha sonra diğer çocukların da korunma ihtiyacı olabileceği düşünülerek daha kapsamlı bir kavram olan “korunmaya muhtaç çocuk” kavramı kullanılmaya başlanmıştır (Koşar 1992). Bu tanımlamaya dahil olan çocuklar “bedensel, zihinsel, ahlaki, sosyal ve duygusal gelişimindeki yetersizliklere bağlı olarak kişisel güvenliği tehlikede olan, ihmal veya istismar edilen çocuklardır”. Suça sürüklenen çocuk ise “kanunlarda suç olarak tanımlanan bir fiili işlediği iddiası ile hakkında soruşturma veya kovuşturma yapılan ya da işlediği fiilden dolayı hakkında güvenlik tedbirine karar verilen çocuğu” ifade etmektedir. Çocuk Koruma Kanunu, korunmaya muhtaç durumdaki veya suça sürüklenen çocukların korunması, onların haklarının ve esenliklerinin güvence altına alınması ile ilgili usûl ve esasları belirlemeyi amaçlamaktadır (Tuncer ve Erdoğan 2018).

Çocukların güvenlik birimlerine getirilme sebepleri oldukça farklıdır. Örneğin; suça sürüklenen çocuk sıfatıyla, mağdur, tanık veya kayıp çocuk olarak çocuklar güvenlik birimlerine getirilebilmektedir. Bu konuda Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yapılan istatistiki çalışma sonuçları Şekil 1'de yer almaktadır. TÜİK tarafından 2020 yılında yayımlanmış olan raporda, 450.803 farklı olayda çocukların güvenlik birimlerine getirildiği belirtilmektedir. Çocukların karışmış olduğu olayların tümü değerlendirildiği zaman, onların %37,9 olayda “mağdur” oldukları ve bu sıfatla güvenlik birimlerine getirildikleri görülmüştür (Şekil 1). Yine TÜİK raporunda “suça sürüklenen çocuklar” için yapılan işlemlerin %25,3 olduğu bildirilmiştir. “Tanık olarak çocukların bilgisine başvurulanan durumlar” %13,0, “Kabahatler Kanunu’na muhalefetten kaynaklanan durumlar” %18,6, “hakkında kayıp müracaatı yapıp daha sonra bulunan çocuklar için” oran %5 olarak belirlenmiştir. Şekil 1'de yer alan diğer nedenler başlığı altında değerlendirilen konular ise “kayıp müracaatı olmayan buluntu çocuklar” ile “adli olarak herhangi bir talebi olmayan ancak Aile Sosyal Hizmetler Bakanlığı’na bağlı bakım ve barınma imkânı sağlayan kurumlara teslim edilmek istenilen çocuklar” dır ve toplam olaylar içinde yalnızca %0,2 oranı ile güvenlik birimlerinde işlem görmüşlerdir.

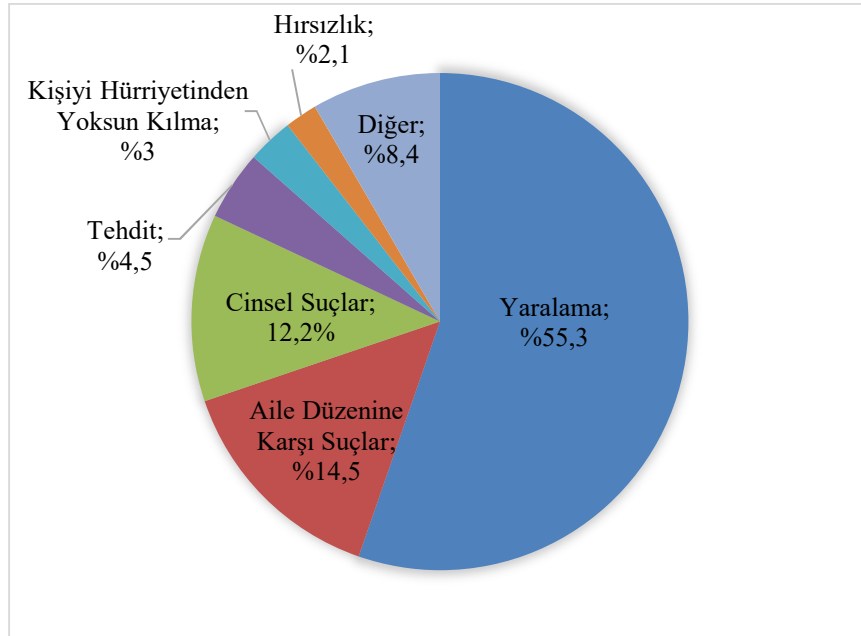
Şekil 1. Güvenlik birimine gelen veya getirilen çocukların karıştığı olay sayısı (TÜİK 2020)

TÜİK tarafından 2020 ve 2021 yıllarında yayınlanan raporlar incelendiğinde 2019 yılında 511.247 olay meydana geldiği, 2020 yılında güvenlik birimlerine gelen/getirilen çocukların karışmış olduğu olay sayısının ise 450.803 olduğu ve olay sayısında bir önceki yıla göre %11,8 oranında azalma olduğu belirtilmiştir. Şekil 2’de 2016-2020 yılları arasında kapsayan son 5 yıla ait istatistiki bilgiler incelendiği zaman çocukların daha çok “mağdur” sıfatıyla güvenlik birimlerine geldikleri görülmektedir.

Şekil 2. 2016 – 2020 yılları arasında güvenlik birimine getirilen çocuk sayısı (TÜİK 2020)

TÜİK (2020) tarafından yapılan bir diğer istatistiki çalışmanın sonuçları Şekil 3’te verilmiştir. Güvenlik birimlerine gelen veya getirilen çocukların %47’lik kısmı “suç mağduru olan çocuklardan” oluşmaktadır. Suç mağduru olarak gelen 150.615 çocuğun %55,3’ü yaralama, %14,5’i aile düzenine karşı suçlar, %12,2’si cinsel suçlardan, %4,5’i tehdit, %3,0’ı kişiyi hürriyetinden yoksun kılma, %2,1’i ise hırsızlık suçlarından mağduriyet yaşamıştır. %8,4’lük kısmı ise hakaret, bilişim suçları gibi kanun maddelerinde belirtilen diğer suçlardan mağdur olan çocuklardan oluşmaktadır.

Şekil 3. Suç mağduru çocukların mağduriyet nedenleri (TÜİK 2020)

Göç (2006)’e göre, çocuk suçluluğu üzerine çalışmalar 19. yüzyılda başlamıştır. Ülkemizde ise çocuklara özgü mahkemeler ile ilgili ilk çalışmaların 1945 yılında başladığı ve 1979 yılında Çocuk Mahkemeleri Yasası çıkartılarak 1987 yılında ilk çocuk mahkemesinin

Ankara’da kurulduğu bilinmektedir (Uluğtekin 1994; Akyüz 2000). Türk Ceza Kanununun 6.maddesinde 18 yaş altı birey olarak tanımlanan çocukların “cezaî müeyyide gerektiren fiiller içeren anti-sosyal eğilimlerinin kanunlar çerçevesinde bazı yaptırımlarla karşı karşıya kalma durumları” çocuk suçluluğu olarak tanımlanmaktadır. Türk Ceza Kanununun 31. maddesi Yaş Küçüklüğü’nden bahsetmektedir. Bu madde “fiili işlediği sırada 12 yaşını doldurmayan veya 12 yaşını doldurup 15 yaşını doldurmayanların, işlediği fiilin hukuki anlam ve bütünlüğünü algılama ve davranışlarını yönlendirme yeteneği yeterince gelişmeyenlerin cezaî sorumluluğu olmadığını, bu nedenle de onlara ceza verilemeyeceğini ancak çocuklara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunabileceğini” belirtmektedir. Bu noktada adli tıp uzmanları gibi alanında uzman bilirkişiler tarafından suça karışan çocuk için, gerçekleştirdiği fiilin hukuki anlam ve sonuçlarını algılama durumu, davranışlarını yönlendirme yeteneklerinin gelişip gelişmediği ve yapmış olduğu eylemin sonuçlarını öngörerek mi işlediği değerlendirilerek fiilin farik ve mümeyyizi sayılıp sayılmadığına en basit haliyle fark ve temyiz etme yetisine sahip olup olmadığına dair bir rapor hazırlanmaktadır. Raporda suçun cinsi ve işleniş koşulları, çocuğun zeka gelişimi ve ruh sağlığı ile etkisi altında olduğu sosyokültürel ortam bir arada değerlendirilmektedir. Ancak çocuğun farik ve mümeyyiz olup olmadığına dair belirtilen görüş ne olursa olsun nihai kararı verecek olan hâkimdir ve rapora istinaden çocuk suçun farik ve mümeyyizi değil ise 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu 5. maddesinde danışmanlık, eğitim, bakım, sağlık ve barınma tedbirlerinden bir veya bir kaçının uygulanmasına dair karar verilmektedir. Fiili işlediği sırada 12 yaşını doldurup 15 yaşını doldurmamış, işlediği fiilin farik ve mümeyyizi sayılanlar ile 15 yaşını doldurmuş olanlar herhangi bir akıl hastalığı veya zeka geriliği belirtisi göstermiyor ise suça karşı tam ceza ehliyetine sahip olduğu kabul edilmektedir. Bu yaş grubunda suça karışmış olan çocuklar hakkında verilecek olan cezalar, kanunda belirtilen şekillerde hafifletilmiş halleriyle uygulanmaktadır.

Çocuklar hakkında karar verilen ceza ve güvenlik tedbirlerinin temelinde yatan amaç, çocuğu cezalandırmak değil çocuğun korunması, suçtan ve onu suça sürükleyen çevreden uzaklaştırılmasıdır. Bu nedenle mahkemelerce verilen kararlarda öncelikle çocuğun aile yanında muhafaza ile suçtan korunması için gerekli olan danışmanlık, eğitim, bakım, sağlık, barınma ve nakdi yardım yapılması eğer bu mümkün değil ise devletin diğer imkânlarıyla çocuğun korunması esastır. Burada amaç ise Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme’nin 3. maddesinde sözü geçen “çocuğun üstün yararı” ilkesini en iyi şekilde uygulayabilmektir. Tüm adli iş ve işlemlerde bu ilkeye göre hareket edilmektedir. Örneğin iştirak halinde hırsızlık suçuna karışan 2 çocuktan yaşı büyük olan cezalandırılabilirken yaşı daha küçük olan çocuğun ailesine veya yurda teslim edilebilmesi için gerekli görülen

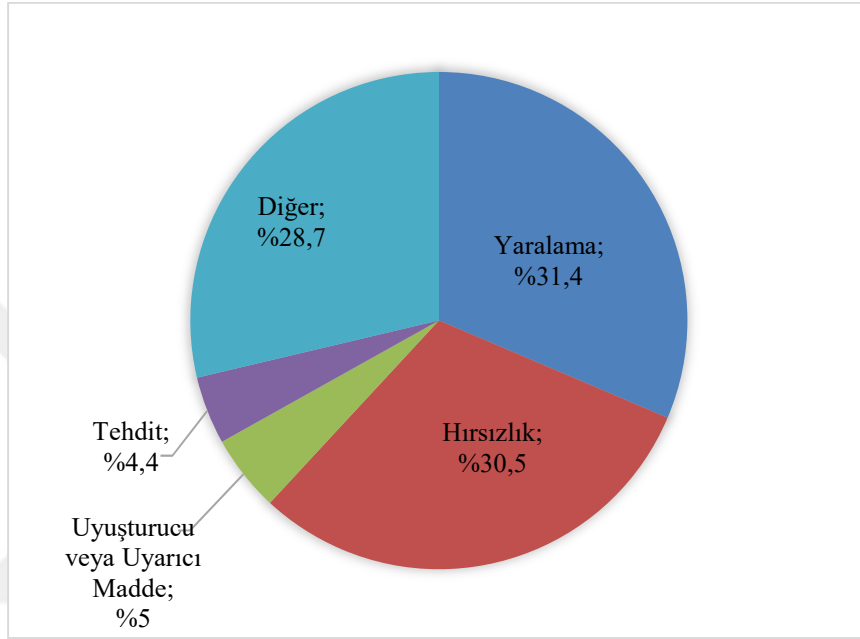
koruyucu ve destekleyici tedbirlerden biri veya birkaçı uygulanabilmektedir. Burada bu kez Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 150. madde ikinci fıkrası devreye girmekte ve “Müdafi bulunmayan şüpheli veya sanık çocuk, kendisini savunamayacak derecede malul veya sağır ve dilsiz ise istemi aranmaksızın bir müdafî görevlendirilir” hükmü ile zorunlu müdafilikten bahsedilmektedir. Suça sürüklenen çocuklar da zorunlu müdafileri ile yargı mercii önünde temsil edilmekte ve böylece onların menfaatlerinin korunması açısından da fayda sağlanmaktadır.

Köknel (2001), çocuk ve gençlerin suç sayılan davranışlarının ilk sosyalleşme sürecinin parçası olan ailede, çevrede ve okulda, sosyal normlara uymama olarak adlandırabileceğimiz kabahat işleme davranışları ile başladığını, bu davranışların daha sonra yerini yasaların suç saydığı davranış ve eylemlere bıraktığını belirtmiştir. Ailenin içinde bulunduğu sosyoekonomik koşullar, yaşanan çevre, bireysel, kalıtsal ve psikolojik etkenler, Acar vd (2015) tarafından çocuk suçluluğu üzerindeki en etkili faktörler olarak ifade edilmektedir. Demirbaş (2014)'a göre, günümüzde bu nedenlerden birisi olan “toplumsal nedenler” daha ön planda bulunmaktadır. Suça sürüklenen çocuklar, suçu biyolojik ve psikolojik kaynaklı olarak bireysel nedenlerden işleyebilecekleri gibi, ailenin içinde bulunduğu sosyoekonomik koşullar, okul, çevre, kitle iletişim araçları, ekonomik ve sosyal faktörler gibi toplumsal nedenlerden dolayı da işleyebilmektedirler. Blumstein *et al.* (1986) ise, çocukların suça meylinde ebeveyn tutumlarının ve uyuşturucu kullanımının da etkili olduğunu ileri sürmüştür.

İnsan, doğumundan itibaren çevresiyle sürekli etkileşim/iletişim halindedir. Çocuklar toplum içerisindeki rol ve sorumluluklarını öğrenme süreci içerisinde tek bir nedene bağlı olmaksızın birçok faktörün etkisi ile suç işleyebilmekte ve suça sürüklenmektedir. Farington (1997; 2003) tarafından da bu faktörler bireysel, aile, sosyoekonomik, akran etkisi ve okul olarak beş başlıkta incelenmiştir. Farington (2003)'a göre, yaşanan sosyal çevre, ailenin sosyokültürel ve ekonomik yapısı, eğitim durumu ve eğitim imkânları gibi faktörler kişinin gelişiminde büyük önem taşımaktadır. Bu bakımdan “çocuklar suça meyilli olarak doğmazlar, suç işlemeden bahsedilebilmesi için belli bir iradenin olması gereklidir” görüşü hâkimdir. Bu nedenle suç işleyen çocuklar için çocuk suçluluğu tanımına önyargı ile bakılmakla beraber günümüzde “çevrenin ve kişilerin çocuğu kendi iradesi dışında suç işlemeye yönlendirdiği” görüşü nedeniyle “suça itilmiş/sürüklenmiş çocuk” tabiri kullanılmaya başlanmıştır. Bu görüş ile suç faili olan çocuk aslında “suç mağduru olarak” da kabul edilmektedir. Ayaz vd. (2012), suç faili olan çocuğun çocukluk çağında yaşamış olduğu stresin, psikolojine ve yaşam kalitesine zarar verdiğini, sosyal/ruhsal problemler yaratabildiği gibi çocuğun yalnızca suça

sürüklenmesine değil aynı zamanda o suçun mağduru olmasına da neden olacağını düşünmektedirler.

TÜİK (2020) tarafından yayınlanmış olan raporda, güvenlik birimine gelen veya getirilen çocukların 114 bin 38'i suça sürüklenmeden işlem görmüştür. Suça sürüklenen çocukların %31,4'üne yaralama, %30,5'ine hırsızlık, %5'ine uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmak, satmak veya satın almak, %4,4'üne tehdit suçları, %28,7 oranında çocuk için de ilgili kanunlarda belirtilen ve ceza öngörülen diğer suçlar isnat edilmiştir (Şekil 4).

Şekil 4. Suça sürüklenen çocuklara isnat edilen suç türü dağılımı (TÜİK 2020)

Çocuk suçluluğunun nedenleri ile ilgili olarak daha önce yapılan çalışmalarda aile, sosyal çevre, iş ve akran çevresi dışında kentleşme, göç ve kitle iletişim araçları gibi farklı parametrelerinde etkileri araştırılmış ve bu faktörlerle çocuk suçluluğu arasında bağıntı kurulmaya çalışılmıştır. Hagan (2003), zayıf aile disiplini ve ailenin ihmali ile çocuk suçluluğu arasında korelasyon olduğunu ve bu değişkenlere karşı dikkatli olunması gerektiğini belirtmiştir. Günümüzde özellikle çalışan annelerin çocuklarında bazen denetim bazen de ilgi bakımından eksiklikler görülebilmektedir. Burada 2 ayrı görüş söz konusudur. Bazı çalışmalara göre, çalışan annenin çocuğu ilgi ve denetim eksikliği sonucu suça meyletmektedir (Glueck and Glueck, 1950; McCord and McCord, 1959; Godfredson and Hirschi, 1990; Sampson and Laub, 1993). Bazı çalışmalarda ise çocuğun suça sürüklenmesi ile annenin istihdamı arasında anlamlı bir istatistiki ilişki bulunmamaktadır (Broidy 1995; VanderVen *et al.* 2001). Çocuğu suça sürüklediği öngörülen bir diğer faktör ise çocukların parçalanmış ailelerde yetişmesidir. Timur (1972)'a göre, parçalanmış aile, ölüm, boşanma, ayrı yaşama gibi nedenlerle karı veya kocadan birinin ya da her ikisinin bulunmadığı ailedir. Yavuzer (1990)'ın yaptığı bir araştırmada, suça sürüklenen çocukların %67,2'sinin çekirdek

ailede, %22'sinin parçalanmış/eksik ailede ve %10,8'inin de geniş ailede yaşadığı tespit edilmiştir. Bir başka çalışma Adana Çocuk Şube Müdürlüğü'nde işlem gören çocuklar üzerinde yapılmış ve bu çocukların %18,7'sinin parçalanmış ailelerden geldiği tespit edilmiştir (Gönültaş vd 2014). Yavuzer (1990) ve Gönültaş vd (2014) tarafından yapılan çalışmalarda, parçalanmış ailelerden gelen çocuk oranlarının birbirine yakın olduğu görülmektedir. Ailedeki alkol kullanımı da yine çocuğu suça sürüklediği değerlendirilen bir diğer nedendir (Belcher and Shinitzky 1998). Demir (2006) tarafından 276 lise son sınıf öğrencisi ile yapılan bir çalışmada, annesi sigara, alkol kullanan veya madde bağımlısı olan çocukların kendisinin de kullandığı durumlar, annesi kullanmayanlara göre anlamlı derece yüksek bulunmuştur. Ayrıca babası alkol kullanan çocukların %32,1'inin de uyuşturucu madde kullandığı belirlenmiştir.

Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı birimlerince işlem gören çocuklar için “Çocuk Bilgi Formu” doldurulmakta ve bu veriler her sene başında TÜİK ile paylaşılmaktadır. Türkiye İstatistik Kurumu ise her yıl düzenli olarak bir önceki yıl elde edilen veriler ile “Güvenlik Birimine Gelen veya Getirilen Çocuk İstatistikleri” raporu yayınlamaktadır. Hazırlanan bu raporlara ait veriler, TÜİK veri tabanında 2008 ve 2017 yıllarında yayınlanmış olsa da 2017 yılından sonra sadece yıllık raporlara yer verilmektedir. Bu nedenle bu tez çalışmasında, elde edilebilen en güncel yıl verileri olan 2017 yılı verileri ile değerlendirme yapılması uygun görülmüştür.

Konu ile ilgili olarak yapılan literatür taramalarında daha önce yapılan çalışmaların özellikle “aile içi faktörler” ile “suça sürüklenme” arasındaki bağıntının ortaya konulması şeklinde olduğu görülmüştür. Bu tez çalışmasında ise 2017 yılı içerisinde güvenlik birimlerince suça sürüklenen çocuk olarak işlem gören yaşı küçük şahısların sayılarının hangi sosyo-demografik özelliklerden ne kadar etkilendiğinin tespiti için farklı veri modelleri denenerek en ideal modele ulaşmak hedeflenmiştir. TÜİK'den elde edilen suç türlerine ait veriler istatistiki olarak tablolar halinde, belirtilen sosyo-demografik özelliklere göre suça sürüklenenlerin hangi suç türlerine karıştıkları da grafik olarak verilmiştir.

KURAMSAL TEMELLER

Türkiye’de çocuk suçluluğu ve suçun toplumsal nedenlerini belirlemek amacıyla ilk çalışmalar 1931 yılında başlamıştır. Kunter (1951)’e göre, 1931 yılında ceza evlerinde bulunan 732 çocuk ile yapılan anket çalışmalarının sonuçları 1932 yılında “Türkiye’de Suçlu Çocuk” başlığı ile yayınlanmıştır. Daha sonra 1935-1942 yılları arasında yapılan istatistiki çalışmalar ile Türkiye’de çocuk suçluluğunun toplumsal nedenleri Tan (1942) tarafından ortaya konulmuştur.

1943 yılında İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi bünyesinde Kriminoloji Enstitüsü kurulmuştur. Bu Enstitü tarafından 1946 yılında 9 ayrı ceza evinde bulunan 112 çocuk ile yapılan çocuk suçları anket çalışmaları aynı yıl Ankara Çocuk İslahevinde bulunan 163 çocuk ile sürdürülmüştür.

Nye (1973)’in “Aile İçi İlişkiler ve Suçlu Çocuk Davranışı” isimli çalışması, “sosyal kontrol teorisi” ile ilişkili ilk çalışma olma özelliğine sahiptir. Suça sürüklenen 780 çocuk ile yapılan çalışmalarda, çocukların suça sürüklenme nedenlerinin sadece suçu öğrenmesi değil aynı zamanda kontrol eksikliğinden kaynaklanma olduğu belirtilmiştir.

Yavuzer (1981), Ankara, Elazığ ve İzmir illerinde Çocuk İslahevlerinde kalan çocuklarla çalışmıştır. Çalışmadan elde edilen sonuçlara göre, hükümlü çocukların %44,8’i “cinsel”, %37,4’ü “kişilere karşı”, %17,8’i “mala karşı” suç işlemiştir. Ayrıca kan/namus davası, arazi/hayvan anlaşmazlığı gibi nedenlerle “adam öldürme” suçunun diğer ülkelerle kıyaslandığı zaman çocuk suçlarının başında geldiği de belirlenmiştir.

Sözen (1986) tarafından, 15 Aralık 1983 ve 15 Şubat 1984 tarihleri arasında Üsküdar Paşakapısı Cezaevi’nde alt sınırı 13, üst sınırı 21 olan yaş grubundan örnekleme usulü ile seçilen 40 hükümlü erkek çocuk üzerinde “suça sebep olabilecek faktörler” ile ilgili olarak anket çalışması yapılmıştır. Yapılan çalışmada en çok işlenen suç türü %70 oranla “hırsızlık”, %12,5 oranla “adam öldürme”, %10 oranla “cinsel suçlar” olarak tespit edilmiştir. Çalışmadan çıkarılan bir diğer sonuç ise hırsızlık suçunun küçük yaş gruplarında yoğunlaşırken adam öldürme suçunun daha büyük yaş grupları tarafından işlenmesidir.

Çocuk hakları alanında yapılan çalışmalar ile ilgili ilk toplumsal belge ise Atılğan ve Atılğan (2009)’a göre, 1779 yılında Zürih Kantonu tarafından yayınlanan “Emirname”dir. Emirname kapsamında çocukların zorunlu eğitimlerini tamamlamaları, iş hayatında ise

ebeveyn veya komşu gözetiminde çalıştırılmaları öngörülmüş ancak uygulamada başarılı olunamamıştır.

1847 yılında Amerika Birleşik Devletlerinde, çocuk ve gençlerin yetişkinlerden ayrı tutulması amacıyla Koruma Evleri ve Boston’da ilk ıslahevi açılmıştır. 1891 yılında ise çocuk ve yetişkinlerin farklı mahkemelerde yargılanması gerektiği düşünceleri ile çalışmalar başlamıştır (Yürükoğlu, 2000). 1899 yılında da ABD’de ilk çocuk mahkemesi kurulmuştur. Daha sonra İngiltere, Belçika, Fransa, Hollanda, Almanya ve İtalya gibi Batı Avrupa ülkelerinde de çocuk mahkemeleri kurulmaya başlanmıştır (Uluğtekin, 1994).

1920 yılında kurulan “Çocuklar için Uluslararası Yardım Örgütü”, çocuk haklarıyla ilgili önemli tarihsel gelişmelerden birisidir. Örgütün temel kuruluş amacı, o yıllarda savaştan zarar gören çocukların acil ihtiyaçlarını karşılamak olmasına rağmen daha yaygın ve sürekli programlar düzenleyen bu örgüt, 26 Eylül 1924 tarihinde “Çocuk Hakları Cenevre Bildirisi’nin” Milletler Cemiyeti Genel Kurulu tarafından kabul edilmesini sağlamıştır. Bu bildiri, çocuklar ile ilgili geniş kapsamlı ilk uluslararası düzenleme olma özelliğine sahiptir. Çocuk Hakları Cenevre Bildirisi, 20 Kasım 1959 tarihinde güncellenerek “Çocuk Hakları Bildirisi” olarak yayınlanmış, 20 Kasım 1989 tarihinde ise tekrar güncellenerek kapsamı genişletilip “Çocuk Hakları Sözleşmesi” olarak değiştirilmiştir. Bu çalışmalar dışında sırası ile 1966 yılında “Çocuk Haklarının Kullanılmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesi”, 25 Mayıs 1984 yılında “Birleşmiş Milletler Çocukların Yargılanması ile İlgili Uyulması Gereken Standart Askeri Kurallar (Beijing Kuralları)” ve 14 Aralık 1990 tarihinde “Çocuk Suçluluğunun Önlenmesine İlişkin Birleşmiş 71 Milletler Yönlendirici İlkeleri (Riyad İlkeleri)” Birleşmiş Milletler tarafından kabul edilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti de çocuk hakları ile ilgili çalışmaları yakından takip etmiş ve “Çocuk Hakları Cenevre Bildirisi” 1928 yılında Mustafa Kemal Atatürk tarafından imzalanmıştır. “Çocuk Hakları Sözleşmesi” ise 14 Ekim 1990’da imzalanarak 27 Ocak 1995’te Resmî Gazete’de yayımlanmış ve Anayasa’nın 90’ıncı maddesi “Usulüne göre yürürlüğe konulmuş Milletlerarası Antlaşmalar kanun hükmündedir” hükmüne istinaden yürürlüğe girmiştir. 1979 yılında hazırlanan “Çocuk Mahkemelerinin Kuruluşu, Görev ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanunu” da 1 Haziran 1982’de yürürlüğe konulmuş ve bu kanuna istinaden 1987 yılında ilk çocuk mahkemesi Ankara’da kurulmuş ve fiili olarak göreve başlamıştır. Daha sonra diğer büyük illerde de bu çalışmalar sürdürülmüştür. 2005 yılında da Çocuk Koruma Kanunu’nun yürürlüğe girmesi ile Çocuk Mahkemelerinin Kuruluşu, Görev ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun yürürlükten kalkmış ve “çocuk ağır ceza

mahkemeleri” kurulmuştur (Güneş ve Olungan, 2014). 2008 yılında ise TBMM bünyesinde “Çocuk Hakları İzleme Komisyonu” oluşturulmuştur.

Tuğ vd. (2002) tarafından 1996-1999 yılları arasında çeşitli suçlardan hüküm giymiş ve ıslahevlerine yerleştirilmiş 2166 çocuk ile yapılan bir çalışmada, öncelikle çocukların işledikleri suçların neler olduğu sonra da bu suçların cinsiyet, yaş, öğrenim durumu ve yaşadıkları yer/yerleşim birimi gibi demografik faktörler ile bağıntısı üzerinde durulmuştur. Çalışmada, 15-17 yaş grubu erkek çocuklar arasında “mala yönelik suçların” ilk sırada yer aldığı, ikinci sırada ise “adam öldürme suçu” olduğu belirlenmiştir. Adam öldürme suçunun fazla olması ise yine Tuğ vd. (2002) tarafından, töre, kan davası gibi olaylarda yaş küçüklüğü nedeniyle cezai sorumluluğun az olmasından dolayı cinayetlerin çocuklara işlettirilmiş olabileceği şeklinde yorumlanmıştır.

Bal (2004), Çocuk Suçluluğu adlı eserinde Antalya, Eskişehir, Isparta ve Van illerinde yaptığı çalışmasında çocuk suçluluğu ve çocukların aile yapılarını incelemiştir. Çalışmada, çocukların yaşları, yaşadıkları yer, göç etme durumları, ailenin ekonomik durumu, bağımlılık yapıcı madde kullanım durumları gibi birçok konu ele alınmıştır.

Polat (2004)’ın belirttiği üzere çocuk suçluluğu 1956 yılından itibaren yükselişe geçmiştir. Özellikle “şiddet içerikli çocuk suçlarında” 1980-1990 yılları arasında iki kat artışın olduğu, çocuklar tarafından işlenen “mal varlığına karşı işlenen suçların” tüm suçların üçte ikisini oluşturduğu belirlenmiştir. Aynı konuda Almanya yapılan çalışmalar ise gençlerin yaklaşık %20’sinin şiddet içerikli suçlara karıştığını, “mal varlığına karşı işlenen suçların” ise yalnızca 1/3’ünün gençler tarafından işlendiğini ortaya koymuştur. Benzeri bir başka çalışmanın sonuçları, 1992 yılında İsveç’te yayınlanan “Paul Friday Raporu”nda en iyi sosyal yardım programlarına sahip olan ülke olmasına karşın çocuk suçluluğunun İsveç’te de artış eğiliminde olduğunu göstermiştir. Yapılan araştırmalarda, Amerika Birleşik Devletleri de çocuk suçluluğunun artış yaşandığı ülkelerden birisi olarak belirlenmiştir. Ancak tüm ülkeler göz önüne alındığı zaman, çocuk suçluları oranında 1993-1996 yılları arasında Kanada’da ve 1980 yılından sonra da İsrail’de azalmanın olması oldukça önemlidir.

Küt (2006), Adana, Ankara, Bursa, İstanbul, İzmir gibi 5 büyük ilde 1997 ve 2004 yılları arasında suç isnadı ile güvenlik birimlerine gelen/getirilen çocuklara ait verileri sosyo-demografik özelliklere, isnat edilen suç dağılımlarına, yıllara ve göre incelemiştir.

Görkem (2008), Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nde 2001-2005 yıllarında 18 yaş altı suç işleyen çocuklar üzerine yapmış olduğu çalışmada yaş, cinsiyet, aile, sosyoekonomik durum, göç, eğitim düzeyi gibi değişkenleri karşılaştırmalı olarak incelemiştir. Bu çalışmada genellikle lise ve dengi okulda okuyan 16-17 yaş erkek çocukların daha çok suç işlediği,

büyük kısmının sosyo-ekonomik ve kültür durumlarının düşük olduğu ve en yaygın görülen suç türünün hırsızlık olduğu belirtilmiştir.

İçli (2009) tarafından 2006 ve 2007 yıllarında Ankara ve İstanbul illerinde çocuk şubelerine getirilen 1526 çocuk ile yapılan anket ve mülakatlar sonucunda çocukların çoğunun 16-19 yaş aralığında ve erkek çocuk olduğu belirlenmiştir. Bu çocukların yaklaşık %23'ü hiç okuma-yazma bilmeyenler ile okula gitmediği halde okuma-yazma bilenler iken %41,9'u düzenli olarak okula gitmeyenlerdir.

Erdoğan (2010) yapmış olduğu çalışmada 2008-2009 yıllarında Bakırköy Çocuk Ağır Ceza Mahkemesi'nce görülmüş ve karara bağlanmış 50 çocuğa ait sosyo-demografik özellikleri incelemiştir. Araştırmada çocukların sosyo-demografik özellikleri yanında anne/babanın yaşayıp yaşamadığı, aile ile birlikte yaşayıp yaşamadıkları, eğitim düzeyi ile çalışma durumları, çocukların daha önce suç işleyip işlemedikleri, ailedeki suç geçmişi, suçu işledikten sonra nasıl yakalandıkları gibi birçok konu üzerinde çalışılmıştır. Çocukların 3 tanesinin annesinin ve 2 tanesinin de babasının vefat ettiği, %12'sinin anne ve babasının ayrıldığı, %84'ünün 3'ten fazla kardeşinin olduğu, %68'inin suç işlemeyen önce çalıştığı, 1 çocuğun okuma yazma bilmediği, %46'sının temel eğitim kısmını dahi tamamlayamadığı, suç işleme yaşının %78 oranla 15-18 yaş olduğu görülmüştür. Ayrıca bu çocukların %56'sı yağma suçu, %20'sinin uyuşturucu madde ile ilgili suçlar, %14'ünün cinsel suçlar, %6'sı evrakta sahtecilik, %2'si adam yaralama, %2'si de silah kaçakçılığı suçlarına karışmıştır.

Gökçen ve Dursun (2012), 2009 ve 2010 yıllarında bir araştırma hastanesi psikiyatri birimine yönlendirilen %73'ünün erkek ve %27'sinin kız olduğu 656 çocuk üzerine yaptıkları araştırmada; raporların %77,9'unun Türk Ceza Kanunu 31'inci maddesi kapsamında farik ve mümeyyizlik değerlendirilmesi, %18,3'ünün yaşamış oldukları cinsel istismar sonucu ruh sağlıklarının durumunun değerlendirilmesi, %1,5'inin evlilik için bir engel olup olmadığı, %2,3'ünün ise diğer alanlar ile ilgili olarak değerlendirilmesi amacıyla düzenlendiği bildirilmiştir. TCK 31'inci madde kapsamında değerlendirilen 511 çocuğun %38 oranda hırsızlık yaptığı, %33,5'inin yaralama ve darp suçu işledikleri, %8,2'sinin tekrarlanan suçlardan dolayı geldiği ve oranlara bakıldığı zaman en sık tekrarlanan suçun hırsızlık olduğu tespit edilmiştir. Yapılan incelemelerde erkeklerin kızlara göre hem cana hem mala karşı suçlara daha çok karıştığı anlaşılmıştır. Suça sürüklenen çocukların %71,2'sinin (364 çocuk) farik ve mümeyyiz olduğu, diğer 147 çocuğun çeşitli sebeplerle farik ve mümeyyiz olmadığı tespit edilmiştir. Cinsel istismara maruz alan 120 çocuğun %20,8'sinin erkek, %79,2'sinin kız çocuğu olduğu, %70'inin ruh sağlığının bozulduğu, %11,7'sinin başka bir merkeze sevki gerçekleştiği, %18,3'ünde herhangi bir ruhsal bozukluğa rastlanmadığı belirtilmiştir.

Okumuş vd. (2016), 2010-2014 yılları arasında suça sürüklenen çocuklar üzerinde yaptıkları çalışmada, çocukların sosyo-demografik özellikleri ve suç türüne bağlı olarak Ordu ilindeki olguların Türkiye geneli ile gösterdikleri benzerlik ve farklılıkları incelemiştir. Ordu ilindeki suça sürüklenen çocuklar, Türkiye genelinin %1'ini (5028 çocuk) oluşturmaktadır. Çocukların işlemiş olduğu suçlara bakıldığında %52,3'ünün "yaralama", %17'sinin "hırsızlık", %6,5'inin "mala zarar verme" suçlarına karışmış oldukları görülmüştür. Türkiye genelinde her 50 çocuktan biri suça karışırken Ordu ilinde her 40 çocuktan biri suça karışmıştır. Ordu, Doğu Karadeniz Bölgesi'nde bulunan iller arasında, işlem yapılan suça sürüklenen çocuk sayısında %35 oranla ilk sırada yer almaktadır.

Fırat vd. (2016), 2004 yılında suça sürüklenen 258 çocuğun sosyo-demografik ve ailesel özellikler, işledikleri suç türü, suç işleme yaşı ve suçu tek başına mı yoksa iştirak halinde mi işledikleri, bulundukları bölgeye göçle gelip gelmeme durumlarına ait istatistiksel verilerini incelemiştir. Çalışma sonucunda yaş ortalaması 13 olan erkek çocukların daha çok suç işlediği, en çok malvarlığına karşı suçlara karıştıkları ve bunu hayata karşı suçların takip ettiği ortaya konulmuştur.

Şahinli (2018), 2011 yılı Mart ayında Ankara Çocuk ve Gençlik Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda hükümlü veya tutuklu çocuklardan görüşmeyi kabul eden 71 çocukla çalışmıştır. Çocuklara ailedeki ilk veya tek çocuk olma durumu ve kardeş sayısı, annenin çalışma durumu, ebeveynler ile iletişim ve ilişki, ailenin çocuk üzerindeki denetim ve disiplini, fiziksel şiddet görme durumu, ebeveynlerin alkol bağımlılığı durumu, ebeveynlerin eğitim durumu ve aylık gelirleri, çocukların parçalanmış aileden gelip gelmedikleri, ailede suç geçmişi olup olmadığı gibi sorular yönlendirilmiştir. Yapılan çalışma sonucunda çocukların gelir durumlarının ve ailenin eğitim seviyesinin düşük olduğu görülmüştür. Bir diğer sonuç ise ailedeki çocuk sayısının fazla olduğu durumlarda ailenin çocuk üzerindeki denetiminin azalması ve baba ile iletişimin azlığı gibi nedenler ile çocuğun suça yöneldiğidir. Ailedeki suça karışmış kişilerin bulunması da çocukları suça sürükleyen bir diğer faktör olarak göze çarpmaktadır.

Öter (2018), 2003 yılında Antalya ili Çocuk Şube Müdürlüğü'nde işlem gören 12 kız, 88 erkek olmak üzere toplam 100 çocuk ile görüşme yapmıştır. Çalışmada çocukların en çok 14-17 yaş aralığında suç işledikleri, %54'ünün eğitimin herhangi bir düzeyinde okulu terk ettiği ve kızların eğitim düzeyinin erkek çocuklara kıyasla daha düşük olduğu görülmüştür. Görüşülen çocukların %34'ü daha önce de suça karışmış, %36,1'inin ise yakın çevresinde suç işleyen kişiler bulunmaktadır. En çok %67 "mala karşı suçlar", %22 "şahsa karşı suçlar", %10 "kamu düzenine karşı suçlar" ve %1 ise trafik kaza suçu işlenmiştir.

Cömert (2018), Bitlis ilinde Denetimli Serbestlik Müdürlüğü'nde 03.10.2016 ile 31.03.2017 arasında kaydı bulunan mükerrer suç işlemiş olan çocuklar ile 50 soruluk bir anket çalışması yapmıştır. Yapılan çalışma sonucunda suç işleme yaşının 17 yaşta yoğunlaştığı, %70,5'inin ailesinde de suç işleme geçmişinin olduğu, %72,2'sinin suç geçmişini olan arkadaşlarının olduğu, %86,9'unun yakın arkadaş çevresinde sağlığa zararlı madde kullanımı olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

Keş ve Yılmaz (2019)'ın yaptıkları çalışmada, TÜİK'e ait internet sitesinde yayınlanan 2017 yılına ait güvenlik birimlerine gelen/getirilen çocuk istatistikleri yardımı ile Türkiye geneli ve Konya iline ait yaralama, hırsızlık, uyuşturucu, mala zarar verme, hakaret, tehdit, cinsel suçlar, genel tehlike yaratan suçlar, kişiyi hürriyetinden yoksun kılma, yağma (gasp) ve diğer suçlardan mağdur olan çocukların cinsiyete göre dağılımları verilmiş, aynı suç başlıkları altında suça sürüklenen çocukların cinsiyet, daimi ikamet, birlikte yaşadığı kişi/yer bakımında dağılımları verilmiştir.

Işık vd. (2019), Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalına Ocak 2014 – Aralık 2018 tarihleri arasında suça sürüklenme iddiası ile psikiyatrik muayenesi yapılan ve rapor düzenlenen 12-17 yaş arası 189 çocuk üzerinde yapılan çalışmada yaş ortalamasının 14 yaş civarında olduğu, bu çocukların %86,2'sinin erkek, %13,8'inin kız olduğu, %72,5'inde psikiyatrik bozukluk tanısı saptandığı, sadece %8,5'inin düzenli çocuk ve ergen psikiyatri polikliniğinde takibi olduğu belirtilmiştir. Suça Sürüklenen çocukların %85,2'sinin ilk kez suç işlediği, %33,3'ünün hırsızlık, %29,1'inin yaralama suçu işledikleri, %7,9'unun ailesinde suç öyküsü bulunduğu belirtilmiştir.

Karataş vd. (2020), 2016 yılında Ankara İl Emniyet Müdürlüğü tarafından adli işlem yapılan 165 erkek çocuk üzerinde yapılan çalışmada, çocukların sosyo-demografik durumları, suç kayıt durumları, ne tür suçlara karıştıkları, ailedeki suç durumu ile ne tür koruyucu ve destekleyici tedbir kararı verildiği gibi çeşitli unsurlar ele alınmış, çocukların annelerinin %33,3 oranla, babalarının %47,3 oranla, kardeşlerinin ise %34,5 oranla daha önce suça karıştıkları, kendilerinin ise %92,7 oranla daha önce suça karıştıkları ve mükerrer suç işledikleri görülmüştür. Çocukların %26,1'i hırsızlık, %22,4'ü kavga, %17,5'i kasten yaralama, %6,6'sı uyuşturucu kullanım, satış veya bulundurma, %4,8'i tehdit ve hakaret suçlarına karışmıştır. Çocukların %65'i suçu çevreden gördüğünü, %44'ü cahillik, bir anlık sinir, tartışma ve kendinden kaynaklı durumlardan, %3,5'i aile ve akrabalarından öğrendiğini söylemiştir. Koruyucu ve destekleyici karar verilen çocuk sayısı ise yalnızca 13'tür.

Kayma ve Gökler (2021), Ankara’da 2017 adli yargı yılında (Eylül 2016-Temmuz 2017) adli mercilerde bulunan 213 çocuk ile çalışmıştır. Yaş, suçlunun kendisi ve ebeveyninin eğitim durumu ve yaşanılan yer ile suç arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Yaş arttıkça ve kendisi ile ailesinin eğitim durumu düştükçe suç artmaktadır. Cinsiyet ve ebeveynle birlikte yaşama durumuna göre ise suç işleme davranışı arasında anlamlı ilişki bulunmamaktadır. Ayrıca araştırmaya katılanlardan Altındağ ilçesinde yaşayanların suça katılımı daha yüksek çıkmıştır.

MATERYAL VE METOD

Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) yetkilileri tarafından hazırlanan “Güvenlik Birimine Gelen Çocuklarla İlgili İstatistik Formu” 1997 yılı itibari ile uygulamaya konulmuştur. Uygulamaya ilk olarak 1997-2006 yılları arasında başlanmış olup veriler, “il nüfusları”, “illerdeki çocuk sanık sayıları” ve “işlenen suç türleri” kriterlerine göre yapılan karar örnekleme ile coğrafi bölgeleri temsil eden 27 ilin il merkezi ve ilçelerinde jandarmaya ve polise bağlı güvenlik birimlerinden kâğıt ortamda derlenmiştir.

2007 yılından itibaren form içeriği geliştirilerek 81 ilde Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı bünyesinde uygulanmaya koyulmuştur. Teknolojinin gelişmesiyle beraber kayıtlar manyetik ortamda derlenmeye başlanılmıştır. TÜİK veri tabanında, güvenlik birimlerine gelen/getirilen çocukların geliş nedeni, suça sürüklenen çocuklar, suç mağduru çocuklar, kabahat mağduru çocuklar ve takibi gerektiren suç mağdurları olmak üzere 4 başlık altında veriler sunulmaktadır. Suça sürüklenen çocuklar adli birimlerce hakkında suç işlediği iddiası ile işlem gören çocukları, suç mağduru çocuklar herhangi bir suç neticesinde mağduriyete uğramış çocukları, kabahat mağduru çocuklar 5326 sayılı Kahabatler Kanunu kapsamında hakkında idari para cezası uygulanan çocukları, takibi gerektiren suç mağdurları ise takibi şikâyeteye bağlı olmayan yani suçtan mağdur olanın bildirimi veya şikâyeti olmasa da işlem yapılacak olan suçlardan mağdur olan çocukları ifade eder.

TÜİK, her yıl bir önceki yılın 1 Ocak - 31 Aralık dönemlerini kapsayacak şekilde güvenlik birimlerine gelen/getirilen çocuklara ait istatistiklere ait rapor hazırlanmakta ve yayınlanmaktadır.

TÜİK tarafından sunulan raporlar her ne kadar güncel yıllara ait olarak hazırlanmakta ise de veri tabanında bulunan veriler 2017 yılı sonrasında güncellenmemiştir. Bu nedenle en güncel veriler bu yıla ait olduğundan sunulan tez çalışmasında da bu verilerden yararlanılmıştır. 2017 yılı nüfus istatistiklerine bakıldığında nüfusun 22 milyon 883 bin 288’ini çocuklar oluşturmaktadır. TÜİK verilerine göre, bu çocuklardan 107984’ü suça karışmıştır. Bu çalışmaya ait değerlendirmeler de suça karışan 107984 çocuğa ait veriler ile yapılmıştır.

Bağımlı değişken olarak analizi yapılacak olan suç türleri, TÜİK veri tabanında ayrı ayrı 25 başlık altında değerlendirilmiştir. Bunlar Tablo 1- 20’de belirtilmiş olan “Adliyeye

karşı suçlar”, “Aile düzenine karşı suçlar”, “Bilişim suçları”, “Cebir”, “Çevreye karşı suçlar”, “Cinsel suçlar”, “Dolandırıcılık”, “Genel ahlaka aykırı suçlar”, “Genel tehlike yaratan suçlar”, “Görevli memura mukavemet”, “Hakaret”, “Hırsızlık”, “Kamu sağlığına karşı suçlar”, “Kişiyi hürriyetinden yoksun kılma”, “Konut dokunulmazlığının ihlali”, “Mala zarar verme (güveni kötüye kullanma, bedelsiz senet kullanımı vd.)”, “Mal varlığına karşı diğer suçlar”, “Öldürme”, “Pasaport Kanununa muhalefet”, “Sahtecilik”, “Tehdit”, “Toplumsal olaylar”, “Uyuşturucu satmak, satın almak, kullanmak”, “Yağma(gasp)” ve “Yaralama” suç türleri olarak sınıflandırılmıştır. Yine bu tablolarda “Diğer” başlığı altında ilgili kanunlarca adli tahkikat yürütülen suçlar ile kanunlarda cezai müeyyide gerektiren suçlar, “Bilinmeyen” başlığı altında ise adli makamlarca suç türü belirtilmeyerek işlem yapılan suçlar yer almaktadır.

Tez kapsamında bağımsız değişkenler olarak analizi yapılacak olan değişkenler ise yine TÜİK veri tabanından elde edilen “cinsiyet”, “yaş”, “uyruk”, “eğitim”, “birlikte yaşadığı kişi veya yer” ile “bağımlılık yapıcı madde kullanım” durumudur. Cinsiyetin alt başlıkları erkek ve kız, yaş düzeyleri için belirlenen alt başlıklar 11 yaş ve altı, 12 ve 14 yaş arası, 15 ve 17 yaş arası, uyruk alt başlıkları ise Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları ve yabancı uyruklu şahıslar olarak belirlenmiştir. Suça sürüklenen çocukların eğitim durumları ilköğretim, ortaokul, ilköğretim ve lise düzeyleri için terk, eğitimine devam edenler ve mezunlar ile yükseköğretim terk ve eğitimine devam edenler, okuma yazma bilmeyenler ve veri girişi “bilinmeyen” olarak girilenler olmak üzere 16 başlık altında toplanmıştır. Madde kullanım durumu için alt başlıklar kullanıyor ve kullanmıyor şeklinde belirlenmiştir. Suça sürüklenen çocukların yaşadığı kişi veya yer bakımından yapılan grupta ise toplam 17 başlık bulunmakta olup yaşadığı kişi bakımından 10, yaşadığı yer bakımından 5 ve yine “diğer” ile “bilinmeyen” başlıkları bulunmaktadır.

Çalışmada ilk olarak suç türleri ve 6 bağımsız değişken için suça sürüklenen çocuk sayılarının dağılımı ve yüzdeleri önce tek tek, daha sonra ise cinsiyete göre ayırım yapılarak diğer 5 değişken için verilmiştir. Suç türleri içerisindeki bağımsız değişken sayıları tablolarla, bağımsız değişkenler içerisindeki suç türü dağılımları ise pasta grafikleri ile sunulmuştur.

Tez çalışması kapsamında yapılan istatistiki değerlendirmeler için “regresyon analizi” kullanılmıştır. Çalışmanın devamında sosyo-demografik özelliklerin suça karışan çocukların suç türleri üzerindeki etkileri, bu özelliklerden hangisi/hangilerinin suça karışan çocukların sayısı üzerinde ne kadar etkili olduğunu belirlemek için farklı veri modelleri denenmiş ve en ideal modele ulaşılması amaçlanmıştır. Veri modellerinin denenmesi ve en ideal modelin belirlenmesinde Number Cruncher Statistical Systems (NCSS) 20 programı kullanılmıştır.

Sosyal bilimciler tarafından en sık kullanılan yöntem olan regresyon analizi, bir bağımlı değişkenin diğer bağımsız değişken veya değişkenler tarafından nasıl açıklandığını belirlemeye çalışan bir yöntemdir (Sipahi vd 2006). Regresyon analizinde birden çok bağımsız değişken kullanılabilmekte ve elde edilen regresyon modelleri bağımlı ve bağımsız değişkenler arasında kurulan ilişkinin yönü, şekli ve bilinmeyen değerlerin tahminlerini sunmaktadır (Atmaca ve Çelenk, 2011).

Ridge regresyon, bağımsız değişkenlerin birbirleri ile etkilerini en aza indirerek kararlı katsayı tahminlerinin tespiti için en küçük kareler yöntemine alternatif olarak kullanılan bir yöntemdir. (Hoerl and Kennard, 1970). Hoerl ve Kennard (1970) tarafından ilk defa kullanan ve geliştirilen bu yöntem, çoklu doğrusal bağlantı (ÇDB) karşısında yetersiz kalan en küçük kareler yöntemine alternatif olarak bağımsız değişkenler arasındaki çoklu bağlantıyı standardize etmek, daha küçük varyanslı değişkenler elde edilebilmesi amacıyla kullanılmaktadır.

Bu çalışmada birden çok bağımsız değişken olduğu için “çoklu doğrusal regresyon” ve “Ridge Regresyon” analizleri kullanılmıştır. Çoklu doğrusal regresyon analizlerinde kullanılan matematiksel model “n tane bağımsız değişken” için aşağıdaki gibidir ve bu denklemde yer alan Y bağımlı değişken, X’ler ise bağımsız değişkenleri göstermektedir. “ α ” sabit değeri temsil ederken diğer tüm bağımsız değişkenlerin etkisi yok sayıldığında bağımlı Y değişkeni üzerindeki sabit etkiyi ifade etmektedir. “ β ” değerleri ise diğer bağımsız değişkenler sabit tutulduğunda β değerine sahip olan bağımsız değişkendeki bir birimlik artışın bağımlı değişken üzerindeki etkisini göstermektedir. Bu etki pozitif yönde olabileceği gibi negatif yönde de olabilir. Bu durumda β katsayısının önündeki işaret “-” şeklindedir.

$$Y = \alpha + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \beta_3 X_3 + \dots + \beta_n X_n$$

Regresyon analizinin uygulanabilmesi için verilerin bazı varsayımları karşılaması gerekmektedir. Bu varsayımlar; normallik, hata terimlerinin sıfır ortalamaya sahip olması, sabit varyans (varyans homojenliği), otokorelasyonsuzluk, bağımsız değişkenlerin tesadüfî değişken olmaması, çoklu doğrusal bağıllık (çoklu bağlantı) olmamasıdır. Normallik varsayımı, örneklemdeki birden çok değişkenin her birinin ve değişkenlerin doğrusal birleşimlerinin normal dağılım göstermeleri, sabit varyans bir değişkendeki gözlemlerle ilgili değişikliğin benzer olması durumu, çoklu doğrusal bağıllık ise değişkenler arasında yüksek korelasyonların olmasıdır (Çokluk vd 2012). Otokorelasyonsuzluk varsayımı ise hata terimlerinin birbiri ile ilişkisini ifade eder (Alpar 2011). Doğrusal ilişki (bağımsız değişkenlerin tesadüfî değişken olmaması), iki değişken arasındaki ilişkinin düz bir doğru boyunca dağılması olarak da tanımlanmaktadır (Tabachnick and Fidell 2007). En küçük hata

kareler toplamına sahip olma (hata terimlerinin sıfır ortalamaya sahip olması) varsayımı ise hata terimlerinin kareleri toplamının minimize edilmesi yoluyla parametreleri tahmin edilmesidir.

ARAŞTIRMA BULGULARI

5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu Genel Hükümler ve Özel Hükümler olmak üzere iki kitaptan oluşmaktadır. Birinci kitap olan Genel Hükümler, Türk Ceza Kanunu'nun temel ilkelerini, tanımlarını, uygulama alanlarını, ceza sorumluluğunun esaslarını ve yaptırımlarını konu alırken ikinci kitap olan Özel Hükümler, 4 kısım 31 bölümden oluşmaktadır. Bu bölüm başlıkları altında suç türleri, suç türlerinin nitelikli halleri, suç teşkil eden fiilin hafifletici sebepleri ve bu fiillere karşı cezai müeyyideler yer almaktadır. 26 Eylül 2004 tarihinde kabul edilip 1 Haziran 2005 tarihi itibarıyla yürürlüğe giren 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun amacı "kişi hak ve özgürlüklerini, kamu düzen ve güvenliğini, hukuk devletini, kamu sağlığını ve çevreyi, toplum barışını korumak, suç işlenmesini önlemektir". Bu amacın gerçekleştirilmesi için de Türk Ceza Kanunu'nda ceza sorumluluğunun temel esasları, suçlar, ceza ve güvenlik tedbirlerinin türleri düzenlenmiştir.

Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı'nda işlem gören çocuklara ait veriler her yıl sonunda Türkiye İstatistik Kurumu ile paylaşılmaktadır. Bu çalışmada da TÜİK'ten elde edilen 2017 yılında suça sürüklenen çocuklara ait veriler incelenmiş, suç türleri, suça karışan çocukların cinsiyet, yaş, eğitim gibi sosyo-demografik özelliklerine ait betimleyici istatistikler analizleri tablo ve grafiklerle sunulmuş, bağımsız değişkenlerin belirlenen suç türleri ile aralarındaki ilişki ki-kare analizleri ile incelenmiştir.

Suç türlerinin frekans dağılımı ve tüm suçlar içerisindeki yüzde dağılımları Tablo 1'de verilmiştir. TÜİK verilerinde 25 ayrı suç türü tek tek ele alınmış, bu suçlar dışında kalanlar ise diğer başlığı altında değerlendirilmiştir (Tablo 1). Tablo 1 incelendiğinde suça karışan 107984 çocuk tarafından en çok işlenen suçun %34 oranla yaralama suçu olduğu ve bunu %25 ile hırsızlık suçunun takip ettiği görülmektedir. Suça sürüklenen çocuklar en az %0,03 oranla çevreye karşı suçlar ve %0,02 oranla cebir suçlarına karışmışlardır. Öldürme hayata karşı suçlar kapsamında, yaralama vücut dokunulmazlığına karşı suçlar kapsamında yer almaktadır. Cinsel suçlar 2. Kısım 6. Bölümde bahsi geçen cinsel saldırı, çocukların cinsel istismarı, reşit olmayanla cinsel ilişki ve cinsel tacizdir. Tehdit, cebir, kişiyi hürriyetinden yoksun kılma, konut dokunulmazlığının ihlali suçları hürriyete karşı suçlardandır. Hakaret ise şerefe karşı suçlar içerisinde yer almaktadır. TÜİK verilerinde malvarlığına karşı suçlardan hırsızlık, mala zarar verme, yağma, dolandırıcılık suçları daha sık işlendiği değerlendirildiğinden ayrı tutulmuş, Türk Ceza Kanunu 2. Kısım 10. Bölümde belirtilen diğer suçlar ise malvarlığına karşı diğer suçlar olarak ayrı bir başlık altında birlikte yer almıştır.

(Tablo 1). Kanunun 3. Kısımında “Topluma Karşı Suçlar” ana başlığı altında, genel tehlike yaratan, çevreye, kamu sağlığına, genel ahlaka, aile düzenine karşı, bilişim ve uyuşturucu veya uyarıcı maddeler alanındaki suçlar alt başlıkları ile birlikte tanımlanmıştır.

Tablo 1. Suç Türlerine göre Suça Sürüklenen Çocukların (SSÇ) Dağılımı

No	Suç Türü	Frekans	%
1.	Yaralama	37160	34
2.	Hırsızlık	26773	25
3.	Pasaport kanununa muhalefet	7076	7
4.	Uyuşturucu satmak, satın almak, kullanmak	6713	6
5.	Mala zarar verme	4211	4
6.	Hakaret	3926	4
7.	Tehdit	3856	4
8.	Cinsel suçlar	3811	4
9.	Genel tehlike yaratan suçlar	2814	3
10.	Kişiyi hürriyetinden yoksun kılma	1728	2
11.	Toplumsal olaylar	1680	2
12.	Sahtecilik	1676	2
13.	Yağma (Gasp)	1591	1,47
14.	Mal varlığına karşı diğer suçlar	1242	1,15
15.	Adliyeye karşı suçlar	612	0,57
16.	Aile düzenine karşı suçlar	585	0,54
17.	Görevli memura mukavemet	516	0,48
18.	Konut dokunulmazlığının ihlali	495	0,46
19.	Öldürme	454	0,42
20.	Diğer	402	0,37
21.	Dolandırıcılık	229	0,21
22.	Genel ahlaka aykırı suçlar	155	0,14
23.	Bilişim suçları	114	0,11
24.	Kamu sağlığına karşı suçlar	75	0,07
25.	Bilinmeyen	37	0,03
26.	Çevreye karşı suçlar	36	0,03
27.	Cebir	17	0,02
TOPLAM		107984	100

4. Kısım olan Millete ve Devlete Karşı Suçların 2. Bölümünde ise adliyeye karşı suçların nitelikleri ve kapsamı belirtilmiştir. Örneğin; Görevli memura mukavemet suçu meydana geldiğinde, Türk Ceza Kanunu’nun Millete ve Devlete Karşı Suçlar Kısmı 265’inci maddesinde bahsi geçen “Görevi Yaptırmamak için Direnme” suçundan işlem yapılır.

Toplumsal olaylar ile ilgili işlemler 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na istinaden yapılırken, Pasaport Kanununa muhalefet suçları 5682 sayılı Pasaport Kanunu kapsamında değerlendirilerek gerekli olan adli ve idari işlemler gerçekleştirilmektedir. Bunlar Türkiye Cumhuriyeti sınırlarından pasaport veya pasaport yerine sayılabilecek herhangi bir evrak olmadan ayrılanlar ve teşebbüs edenler, ülke sınırları içerisine pasaportsuz girmeye çalışan vatandaş veya yabancı uyruklular, Türkiye Cumhuriyeti tarafından belirlenen yerler dışında ülkeye girmeye veya ülkeden çıkmaya çalışanlar idari para cezasına çarptırılırken yolcuların pasaport veya pasaport yerine geçen evraklarının kontrolü için devletin belirlemiş olduğu yerler dışına bilerek nakleden, ulaşım araçlarını sevk ve idare edenler ile kılavuzluk yapanlar ise hapis cezası ile cezalandırılmaktadır.

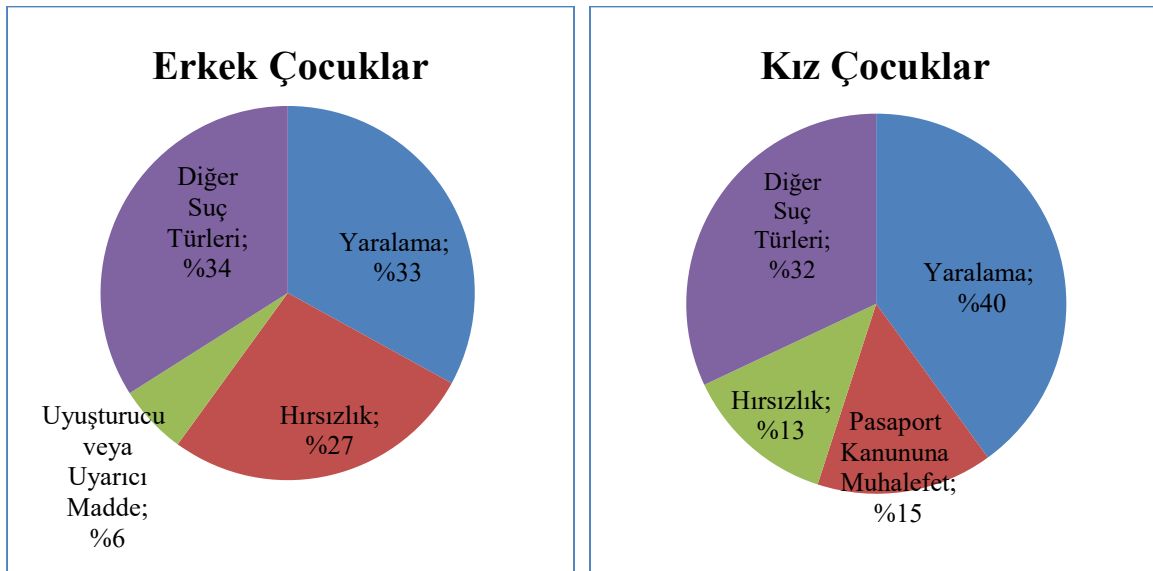
Suç Türlerinin Suça Sürüklenen Çocukların Sosyo-Demografik Özelliklerine Göre Dağılımı

Suç işlediği iddiası ile güvenlik birimlerine gelen veya getirilen 107984 çocuğun 92849 tanesi (%86) erkek, 15135 tanesi (%14) ise kız çocuklardan oluşmaktadır (Tablo 2). Güvenlik birimlerinde “adliye karşı suçları” işledikleri iddiası ile işlem gören çocukların %76’sı erkek, %24’ü kız çocuklardır. Tablo 2’de belirtilen tüm suç türlerinde erkek çocuklar kız çocuklardan daha fazla suça karışmıştır. Suça sürüklenen erkek çocuklar kız çocuklarıyla karşılaştırıldığında; en büyük fark “cinsel suçlar”, “genel tehlike yaratan suçlar” ve “bilinmeyen” olarak işlem gören suçlar iken farkın en az olduğu suç türü “Pasaport Kanununa muhalefet” suçudur. Şekil 5’te erkek ve kız çocukların en çok karışmış oldukları 3 suç türü ayrı ayrı belirtilmiş, diğer 24 suç “diğer suç türleri” başlığı altında birleştirilmiştir. Şekil incelendiğinde; erkek çocuklar %33 oranla en çok yaralama suçuna karışırken kızlar da %40 oranla en çok yaralama suçuna karışmıştır.

Erkeklerde yaralama suçunu, %27 ile hırsızlık ve %6 ile uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmak, satmak ve satın almak suçları, kızlarda ise %15 oranla pasaport kanununa muhalefet, %13 ile hırsızlık suçları takip etmektedir.

Tablo 2. Suç Türlerinin SSC'lerin Cinsiyetine göre Dağılımı

No	Suç Türü	Cinsiyet			
		Erkek		Kız	
		Frekans	%	Frekans	%
1.	Adliyeeye karşı suçlar	468	76	144	24
2.	Aile düzenine karşı suçlar	452	77	133	23
3.	Bilinmeyen	36	97	1	3
4.	Bilişim suçları	83	73	31	27
5.	Cebir	16	94	1	6
6.	Çevreye karşı suçlar	35	93	257	7
7.	Cinsel suçlar	3554	93	257	7
8.	Diğer	352	88	50	12
9.	Dolandırıcılık	190	83	39	17
10.	Genel ahlaka aykırı suçlar	128	83	27	17
11.	Genel tehlike yaratan suçlar	2729	97	85	3
12.	Görevli memura mukavemet	479	93	37	7
13.	Hakaret	2816	72	1110	28
14.	Hırsızlık	24856	93	1917	7
15.	Kamu sağlığına karşı suçlar	68	91	7	9
16.	Kişiyi hürriyetinden yoksun kılma	1375	80	353	20
17.	Konut dokunulmazlığının ihlali	431	87	64	13
18.	Mala zarar verme	1123	90	119	10
19.	Mal varlığına karşı diğer suçlar	3907	93	304	7
20.	Öldürme	409	90	45	10
21.	Pasaport kanununa muhalefet	4753	67	2323	33
22.	Sahtecilik	1534	92	142	8
23.	Tehdit	3040	79	816	21
24.	Toplumsal olaylar	1513	90	167	10
25.	Uyuşturucu satmak, satın almak, kullanmak	5936	88	777	12
26.	Yağma (gasp)	1533	96	58	4
27.	Yaralama	31033	84	6127	16
TOPLAM		92849	86	15135	14

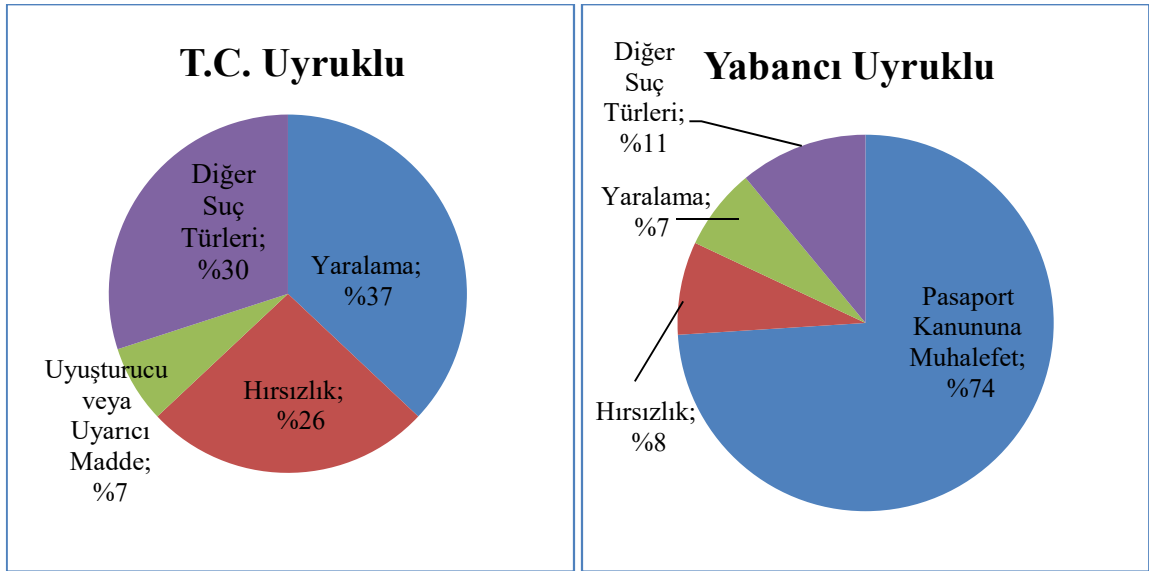

Şekil 5. SSÇ'lerin cinsiyetlerine göre suç türlerinin dağılımı

Suçla karışan çocuklar uyrukları bakımından incelendiğinde (Tablo 3) 98621 tanesi (%91) Türk çocuklar, 9363 tanesi (%9) yabancı uyruklu çocuklardır. Tüm suç türlerinde Türk vatandaşı olan çocuklar yabancı uyruklulardan büyük bir farkla daha fazla suça karışırken sadece Pasaport Kanununa Muhalefet suçuna yabancı uyruklu çocuklar daha çok karışmıştır. Bunun nedeni ise ülkemize çeşitli yollarla kaçak şekilde giren çocukların yakalandıklarında adli işlem görmeleridir. Şekil 6 incelendiğinde; Türk çocuklar tarafından en çok %37 oranla yaralama, %26 ile hırsızlık, %7 ile uyuşturucu madde ile ilgili suçlar işlenmiştir. Yabancı uyruklu çocuklar hakkında suça sürüklenen çocuk olarak yapılan işlemler ise %74 ile Pasaport Kanunu'na muhalefetten işlenen suçlar iken bunu %8 ile hırsızlık suçu, %7 ile yaralama suçu takip etmiştir.

Tablo 3. Suç Türlerinin SSC'lerin Uyruklarına göre Dağılımı

No	Suç Türü	Uyruk			
		T.C.		Yabancı	
		Frekans	%	Frekans	%
1.	Adliyeye karşı suçlar	547	89	65	11
2.	Aile düzenine karşı suçlar	577	99	8	1
3.	Bilinmeyen	37	100	0	0
4.	Bilişim suçları	113	99	1	1
5.	Cebir	17	100	0	0
6.	Çevreye karşı suçlar	36	100	0	0
7.	Cinsel suçlar	3669	96	142	4
8.	Diğer	359	89	43	11
9.	Dolandırıcılık	223	97	6	3
10.	Genel ahlaka aykırı suçlar	146	94	9	6
11.	Genel tehlike yaratan suçlar	2785	99	29	1
12.	Görevli memura mukavemet	505	98	11	2
13.	Hakaret	3879	99	47	1
14.	Hırsızlık	26029	97	744	3
15.	Kamu sağlığına karşı suçlar	74	99	1	1
16.	Kişiyi hürriyetinden yoksun kılma	1702	98	26	2
17.	Konut dokunulmazlığının ihlali	488	99	7	15
18.	Mala zarar verme	4130	98	81	2
19.	Mal varlığına karşı diğer suçlar	1209	97	33	3
20.	Öldürme	436	96	18	4
21.	Pasaport kanununa muhalefet	109	2	6967	98
22.	Sahtecilik	1450	87	226	13
23.	Tehdit	3801	99	55	1
24.	Toplumsal olaylar	1604	95	76	5
25.	Uyuşturucu satmak, satın almak, kullanmak	6640	99	73	1
26.	Yağma (gasp)	1544	97	47	3
27.	Yaralama	36512	98	648	2
TOPLAM		98621	91	9363	9

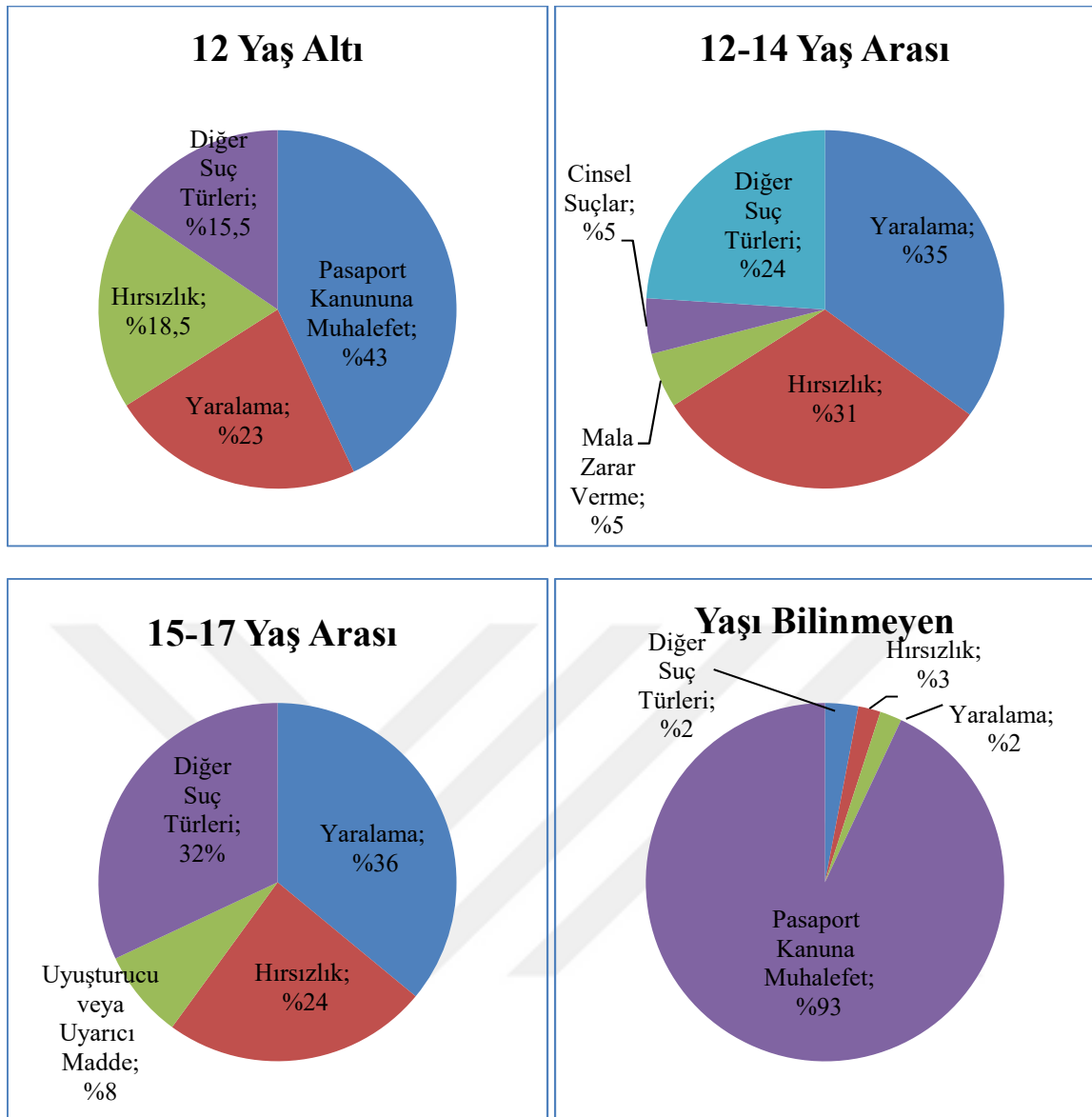
Şekil 6. SSÇ'lerin uyruklarına göre suç türlerinin dağılımı

Suç türlerinin yaşlara göre dağılımına bakıldığında (Tablo 4) en çok 15-17 yaş arasında 75828 çocuk (%70) suça karışırken 12-14 yaş grubunun suça karışanların sayısı 23842 (%22), 12 yaşından küçüklerin ise 6954 (%6)'tır. 1360 çocuğun ise yaşı bilinmemektedir. Pasaport Kanununa muhalefet suçu dışında tüm suç türlerinde çocukların en çok suça karıştığı yaş gurubu 15-17 yaş grubudur. 15-17 yaş arası ile 12-14 yaş arası çocukların suça karışma oranlarının birbirine en yakın olduğu suç türleri çevreye karşı suçlar ile cinsel suçlardır. Görevli memura mukavemet suçu ise 15-17 yaş grubundaki çocukların diğer yaş grupları ile karşılaştırıldığında en büyük farkın olduğu suç türüdür. SSÇ'lerin yaş gruplarına göre suç türlerinin dağılımı (Şekil 7); 12 yaş altı çocukların en çok Pasaport Kanununa muhalefet (%43), %23 ile yaralama, %18,5 oranla ise hırsızlık suçuna karıştıkları görülmüştür. 12-14 yaş aralığındaki çocuklar %35 ile en çok yaralama, %31 ile hırsızlık, %5 ile mala zarar verme ve cinsel suçlara karışmışlardır. 15-17 yaş arasındaki çocukların %36'sı yaralama, %24'ü hırsızlık suçuna karışırken %8'i uyuşturucu maddeler ile ilgili suçlardan işlem görmüştür. Yaş bilgisine ulaşılamayanların %93'ünün, 12 yaş altının %43'ünün Pasaport Kanununa muhalefetten işlem gördüğü sonucuna ulaşılmıştır. Bunun nedeni ise bu suçu işleyenlerin genelinin yabancı uyruklu şahıslar olması, kimliklerinin tam ve doğru olarak tespit edilememesi veya 12 yaş altındakilerin ailesiyle ülkemize gelerek burada işlem görmeleri olarak değerlendirilebilir.

Tablo 4. Suç Türlerinin SSC'lerin Yaş Gruplarına göre Dağılımı

No	Suç Türü	Yaş							
		12 altı		12-14		15-17		Bilinmeyen	
		F	%	F	%	F	%	F	%
1.	Adliye karşı suçlar	12	2	91	15	503	82	6	1
2.	Aile düzenine karşı suçlar	12	2	70	12	501	86	2	0,3
3.	Bilinmeyen	11	30	5	14	21	57	0	0
4.	Bilişim suçları	0	0	19	17	95	83	0	0
5.	Cebir	1	6	2	12	14	82	0	0
6.	Çevreye karşı suçlar	1	3	13	36	22	61	0	0
7.	Cinsel suçlar	325	9	1143	30	2341	61	2	0,1
8.	Diğer	12	3	65	16	324	81	1	0,2
9.	Dolandırıcılık	0	0	26	11	203	89	0	0
10.	Genel ahlaka aykırı suçlar	2	1	19	12	133	86	1	0,6
11.	Genel tehlike yaratan suçlar	48	2	410	15	2354	84	2	0,1
12.	Görevli memura mukavemet	1	0,2	52	10	463	90	0	0
13.	Hakaret	53	1	776	20	3095	79	2	0,1
14.	Hırsızlık	1288	5	7423	28	18024	67	38	0,1
15.	Kamu sağlığına karşı suçlar	0	0	18	24	57	76	0	0
16.	Kişiyi hürriyetinden yoksun kılma	34	2	366	21	1328	77	0	0
17.	Konut dokunulmazlığının ihlali	25	5	126	25	344	69	0	0
18.	Mala zarar verme	321	8	1180	28	2708	64	2	0,05
19.	Mal varlığına karşı diğer suçlar	11	1	207	17	1023	82	1	0,1
20.	Öldürme	16	4	92	20	344	76	2	0,4
21.	Pasaport kanununa muhalefet	3021	43	968	14	1826	26	1261	18
22.	Sahtecilik	24	1	238	14	1404	84	10	1
23.	Tehdit	38	1	718	19	3099	80	1	0,03
24.	Toplumsal olaylar	25	1	274	16	1380	82	1	0,1
25.	Uyuşturucu satmak, satın almak, kullanmak	18	0,3	722	11	5971	89	2	0,03
26.	Yağma (gasp)	29	2	359	23	1200	75	3	0,2
27.	Yaralama	1626	4	8460	23	27051	73	23	0,1
TOPLAM		6954	6,4	23842	22,1	75828	70,2	1360	1,3

F:Frekans

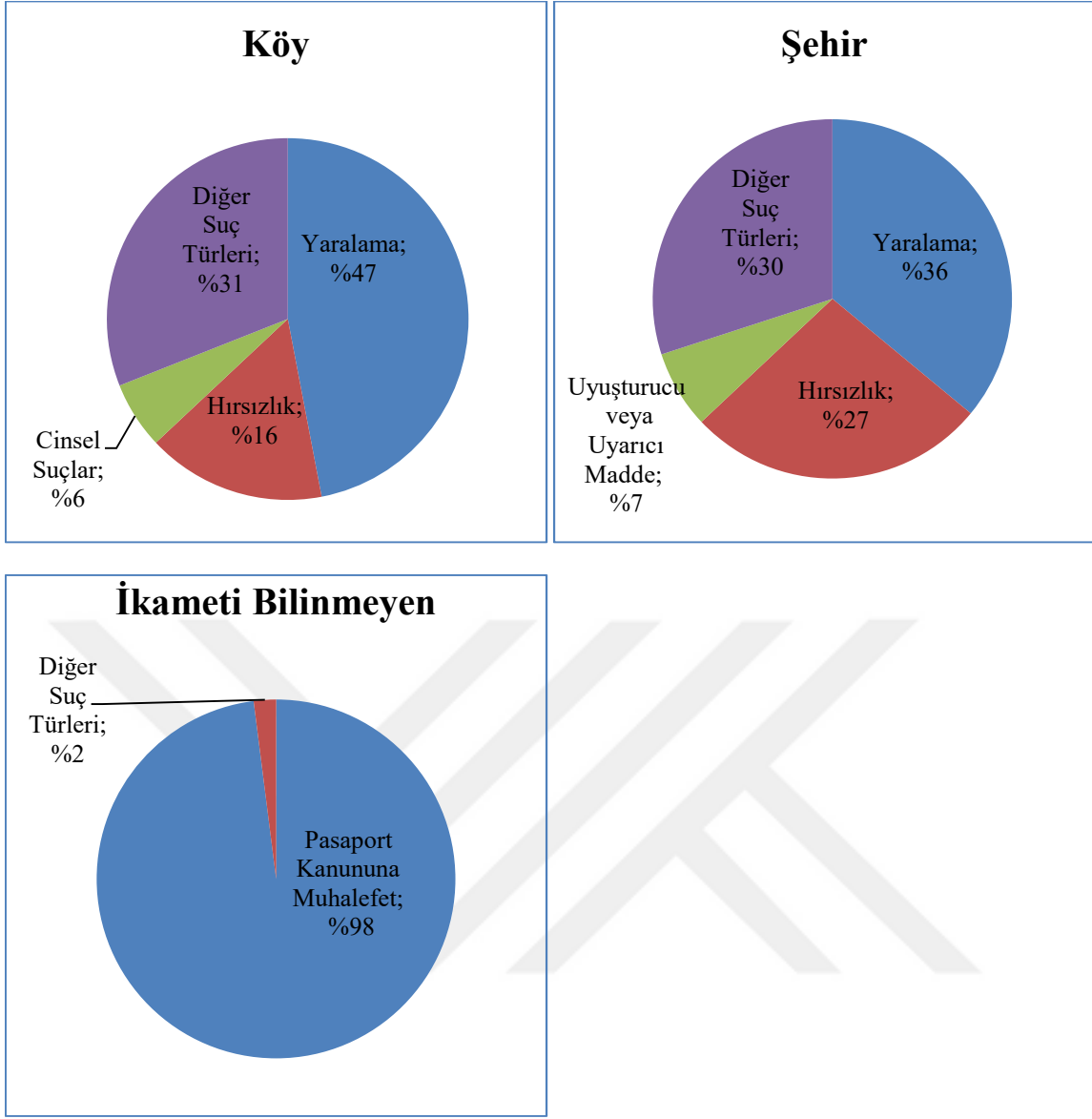

Şekil 7. SSÇ'lerin yaş gruplarına göre suç türlerinin dağılımı

Tablo 5. Suç Türlerinin SSC'lerin İkametine Göre Dağılımı

No	Suç Türü	İkamet					
		Köy		Şehir		Bilinmeyen	
		F	%	F	%	F	%
1.	Adliyeeye karşı suçlar	18	3	594	97	0	0
2.	Aile düzenine karşı suçlar	44	8	541	92	0	0
3.	Bilinmeyen	0	0	37	100	0	0
4.	Bilişim suçları	4	4	110	96	0	0
5.	Cebir	0	0	17	100	0	0
6.	Çevreye karşı suçlar	7	19	29	81	0	0
7.	Cinsel suçlar	262	7	3549	93	0	0
8.	Diğer	14	3	378	94	10	2
9.	Dolandırıcılık	11	5	218	95	0	0
10.	Genel ahlaka aykırı suçlar	2	1	153	99	0	0
11.	Genel tehlike yaratan suçlar	92	3	2722	97	0	0
12.	Görevli memura mukavemet	15	3	501	97	0	0
13.	Hakaret	134	3	3792	97	0	0
14.	Hırsızlık	637	2	26128	98	8	0,03
15.	Kamu sağlığına karşı suçlar	2	3	73	97	0	0
16.	Kişiyi hürriyetinden yoksun kılma	87	5	1641	95	0	0
17.	Konut dokunulmazlığının ihlali	30	6	465	94	0	0
18.	Mala zarar verme	187	4	4024	96	0	0
19.	Mal varlığına karşı diğer suçlar	49	4	1193	96	49	4
20.	Öldürme	45	10	409	90	0	0
21.	Pasaport kanununa muhalefet	82	1	767	11	6227	88
22.	Sahtecilik	92	5	1570	94	14	1
23.	Tehdit	156	4	3700	96	0	0
24.	Toplumsal olaylar	79	5	1593	95	8	0,5
25.	Uyuşturucu satmak, satın almak, kullanmak	117	2	6596	98	0	0
26.	Yağma (gasp)	23	1	1568	99	0	0
27.	Yaralama	1915	5	35236	95	9	0,02
TOPLAM		4104	4	97604	90	6325	6

F:Frekans

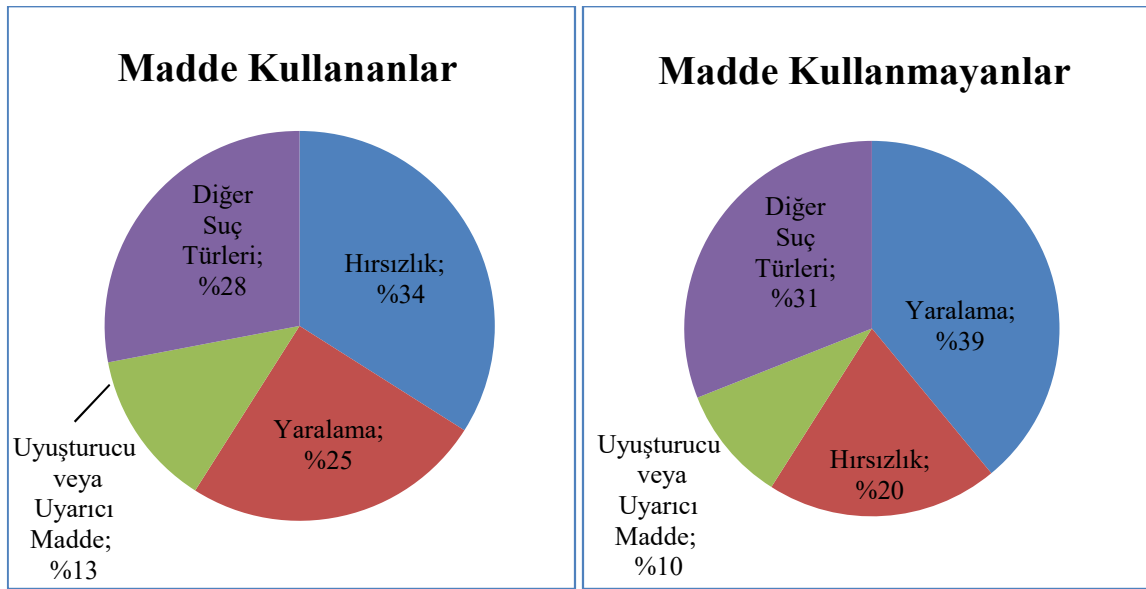
Şekil 8. SSÇ’lerin ikametlerine göre suç türlerinin dağılımı

Tablo 5 incelendiğinde suça sürüklenen çocukların 97604 tanesi (%90) şehir, 4104 tanesi (%4) köylerde yaşarken 6324’ünün (%6) ikameti bilinmemektedir. Yukarıdaki diğer tablolarda olduğu gibi suç türlerinin tamamında suça karışan çocukların büyük çoğunluğu şehirlerde ikamet ederken Pasaport Kanununa muhalefet suçuna karışan çocukların %88’inin ikametleri bilinmemektedir. Bunun nedeni ise çoğunluğu kaçak yollarla ülkeye giren yabancı uyruklu çocukların Türkiye’de belirli bir ikametlerinin olmamasıdır. Köyde yaşayan çocukların en çok karışmış oldukları suçlar %47 ile yaralama ve %16 ile hırsızlık iken şehirde ikamet eden çocuklar da yine aynı şekilde %36 yaralama, %27 hırsızlık suçları belirlenmiştir. Köyde yaşayan çocukların karıştığı üçüncü sıradaki suç %6 oranla cinsel suçlar iken şehirde ikamet edenlerde %7 ile uyuşturucu ile ilgili suçlardır. İkamet adresi bilinmeyenlerin ise %98’ine Pasaport Kanununa muhalefet suçundan suça sürüklenen çocuk olarak işlem yapılmıştır.

Tablo 6’da suça sürüklenen çocukların madde kullanıp kullanmadığı ile ilgili bilgiler sunulmuştur. Kullanılan madde türleri; sigara, alkol, bonzai, esrar, eroin, çözücü, hap, kokain, uçuşu ve yapıştırıcı maddeler iken veriler içerisinde birden fazla madde kullanım durumları da mevcuttur. Tabloya göre suça karışan çocukların 35986 tanesi (%33) bir veya birden fazla bağımlılık yapıcı madde kullanırken 71998 tanesi (%67) bağımlılık yapıcı madde kullanmadıklarını belirtmişlerdir. Bağımlılık yapıcı madde kullanan çocukların kullanmayanlara göre daha fazla karışıkları suç türleri %72 oranla uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmak, satmak, satın almak, %53 oranla ise kamu sağığına karşı suçlardır. Bu suç türlerinde yapılan st aramalarında, kamuya açık alanda veya madde kullanımı sonrası hastaneye götürülmesi gibi durumlar sonucunda yapılan işlemler olduğı için madde kullanan kişilerin fazla olması beklenen bir durumdur. Pasaport Kanununa muhalefet suçundan işlem görenlerin ise tamamı bağımlılık yapıcı madde kullanmadıklarını beyan etmişler. Bu suça karışanların biroğı yabancı uyruklu şahıslar olduğundan Türkiye’de temin etmeleri kolay olmayacağı düşünülürse bu da beklenen bir durumdur. Genel tehlike yaratan suçlar, görevli memura mukavemet ve yağıma(gasp) suçları ise madde kullanan ve kullanmayan çocukların oranlarının en yakın olduğı suçlardır. Bağımlılık yapıcı madde kullanan çocukların en çok karışmış olduğı suçlar %34 oranla hırsızlık, %25 oranla yaralama ve %13 oranla uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmak, satmak, satın almak suçu iken madde kullanmayan çocukların ise %39’u yaralama, %20’si hırsızlık, %10’u Pasaport Kanununa muhalefet suçlarına karışmışlardır.

Tablo 6. Suç Türlerinin SSC'lerin Madde Kullanım Durumlarına Göre Dağılımı

No	Suç	Madde	Kullanıyor		Kullanmıyor	
			Frekans	%	Frekans	%
1.	Adliye karşı suçlar		202	33	410	67
2.	Aile düzenine karşı suçlar		244	42	341	58
3.	Bilinmeyen		0	0	37	100
4.	Bilişim suçları		25	22	89	78
5.	Cebir		3	18	14	82
6.	Çevreye karşı suçlar		5	14	31	86
7.	Cinsel suçlar		847	22	2964	78
8.	Diğer		93	23	309	77
9.	Dolandırıcılık		86	38	143	62
10.	Genel ahlaka aykırı suçlar		48	31	107	69
11.	Genel tehlike yaratan suçlar		1300	46	1514	54
12.	Görevli memura mukavemet		247	48	269	52
13.	Hakaret		1174	30	2752	70
14.	Hırsızlık		12087	45	14686	55
15.	Kamu sağlığına karşı suçlar		40	53	35	47
16.	Kişiyi hürriyetinden yoksun kılma		522	30	1206	70
17.	Konut dokunulmazlığının ihlali		183	37	312	63
18.	Mala zarar verme		1540	37	2671	63
19.	Mal varlığına karşı diğer suçlar		489	39	753	61
20.	Öldürme		98	22	356	78
21.	Pasaport Kanununa muhalefet		9	0	7067	100
22.	Sahtecilik		542	32	1134	68
23.	Tehdit		1233	32	2623	68
24.	Toplumsal olaylar		466	28	1214	72
25.	Uyuşturucu satmak, satın almak, kullanmak		4812	72	1901	28
26.	Yağma(gasp)		788	49,5	803	50,5
27.	Yaralama		8903	24	28257	76
TOPLAM			35986	33	71998	67

Şekil 9. SSÇ’lerin madde kullanım durumlarına göre suç türlerinin dağılımı

Suçla karışan çocukların eğitim durumları Tablo 7’de sunulmuş olup TÜİK verileriyle oluşturulan tablo incelendiğinde diğer tablolarda 107984 olan suçla karışan çocuk sayısı eğitim durumu için incelendiğinde 105844 olarak verilmiştir. Eğitim durumlarına göre işlem gören çocukların %35’inin lise öğrencisi, %14’ünün ortaokul öğrencisi, %11’inin ilkokul mezunu olduğu görülmüştür. En çok işlem gören yaş grubunun 15-17 yaşlar olduğu göz önüne alındığında lise öğrencilerinin en yüksek düzeyde suçla karışmış olmaları beklenen bir durumdur. Suç türlerinin çoğunluğunda lise öğrencilerinin sayısı diğer eğitim durumlarına göre daha fazladır. Bilişim suçlarına karışanlardan %65’i lise öğrencisidir ve diğer eğitim durumlarıyla arada en çok farkın olduğu suç türüdür. Diğer suç türlerinde eğitim düzeyleri arasındaki farklar daha azdır. Yağma (gasp) suçunda ise ilkokul mezunları (%19), lise öğrencilerinden (%18) daha fazla suçla karışmıştır. Tablo 7 incelendiği zaman, Pasaport Kanununa muhalefet suçuna karışanların eğitim durumlarının diğer suç tiplerine göre çok farklı olduğu, %33’ünün okuma yazma bilmediği, %19’unun ilkokul öğrencisi, %13’ünün ise ortaokul mezunu olduğu görülmektedir. Suç sürüklenen çocukların eğitim durumlarına göre karıştıkları suçlar incelenmiş ve bu suçlar Şekil 10’da da gösterilmiştir. Şekil 10’a göre lise öğrencilerinin karışmış olduğu suçlar %51 ile yaralama, %13 hırsızlık, %6 ise hakarettir. Ortaokul öğrencileri ise en çok yaralama (%39), hırsızlık (%28) ve konut dokunulmazlığının ihlali ile çevreye karşı (%6) suçlar işlemişlerdir. Suçla sürüklenen çocukların diğer eğitim durumu grafikleri ise yine Şekil 10’da suçla karışma oranlarına göre büyükten küçüğe doğru verilmiş, değişen eğitim sisteminden dolayı ilköğretim eğitimi kaldırıldığı için 2017-2018 Eğitim Öğretim yılında “ilköğretim öğrencisi” bulunmadığından bu eğitim durumuna yönelik tablo bulunmamaktadır. Eğitim durumu yükseköğretim terk olanların ise her ne kadar suç oranları yüksek olsa da toplam suçla karışan sayısı 3’tür.

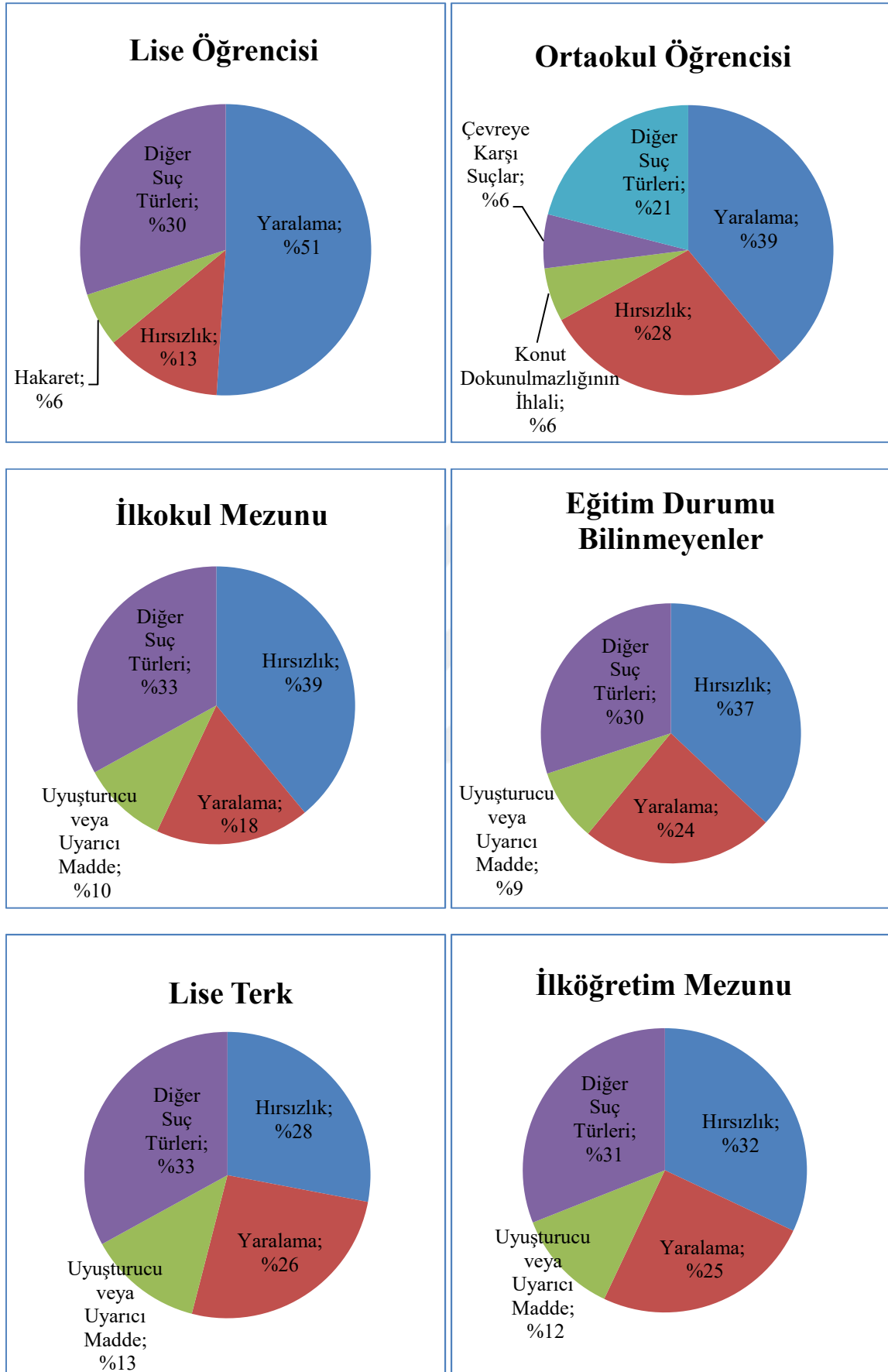
Tablo 7. Suç Türlerinin SSC'lerin Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı

No	Suç Türü	Okuma-Yazma		Mezun		İlköğretim Öğrenci		Terk		Mezun		İlkokul Öğrenci		Terk	
		F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%
1.	Adliyeye karşı suçlar	25	1	59	2	0	0	19	3	90	15	9	1	27	4
2.	Aile düzenine karşı uçlar	5	1	61	2	0	0	11	2	70	12	6	1	20	3
3.	Bilinmeyen	0	0	0	0	0	0	1	3	0	0	10	27	0	0
4.	Bilişim suçları	0	0	5	0,2	0	0	0	0	5	4	1	1	1	1
5.	Cebir	0	0	2	0,1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.	Çevreye karşı suçlar	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3	2	6	0	0
7.	Cinsel suçlar	30	1	190	7	0	0	46	1	340	9	220	6	74	2
8.	Diğer	3	0,1	26	1	0	0	8	2	62	15	8	2	8	2
9.	Dolandırıcılık	6	0,2	16	1	0	0	1	0,4	42	18	0	0	14	6
10.	Genel ahlaka aykırı suçlar	1	0,04	9	0	0	0	4	3	29	19	1	1	1	1
11.	Genel tehlike yaratan suçlar	17	1	244	9	0	0	82	3	326	12	34	1	86	3
12.	Görevli memura Mukavemet	1	0,04	46	2	0	0	19	4	75	15	0	0	17	3
13.	Hakaret	16	1	246	9	0	0	38	1	253	6	22	1	35	1
14.	Hırsızlık	594	22	2194	82	0	0	949	4	4572	17	646	2	1663	6
15.	Kamu sağlığına karşı suçlar	1	0,04	5	0,2	0	0	2	3	6	8	1	1	2	3
16.	Kişiyi hürriyetinden yoksun kılma	6	0,2	117	4	0	0	15	1	138	8	21	1	22	1
17.	Konut dokunulmazlığının ihlali	10	0,4	43	2	0	0	6	1	44	9	13	3	25	5
18.	Mala zarar verme	34	1	228	8	0	0	62	1	494	12	176	4	109	3
19.	Mal varlığına karşı diğer suçlar	11	0	113	4	0	0	36	3	178	14	8	1	35	3
20.	Öldürme	9	0	31	1	0	0	5	1	50	11	14	3	13	3
21.	Pasaport Kanununa muhalefet	1649	61	57	2	0	0	13	0,2	519	7	981	14	94	1
22.	Sahtecilik	34	1	149	6	0	0	20	1	202	12	18	1	52	3
23.	Tehdit	16	1	245	9	0	0	48	1	324	8	24	1	60	2
24.	Toplumsal olaylar	6	0,2	125	5	0	0	37	2	158	9	20	1	28	2
25.	Uyuşturucu satmak, satın almak, kullanmak	63	2	796	30	0	0	264	4	1184	18	15	0,2	343	5
26.	Yağma(gasp)	26	1	148	6	0	0	53	3	308	19	20	1	95	6
27.	Yaralama	125	5	1682	63	0	0	330	1	2146	6	1041	3	348	1
TOPLAM		2688	3	6837	6	0	0	2069	2	11616	11	3311	3	3172	3

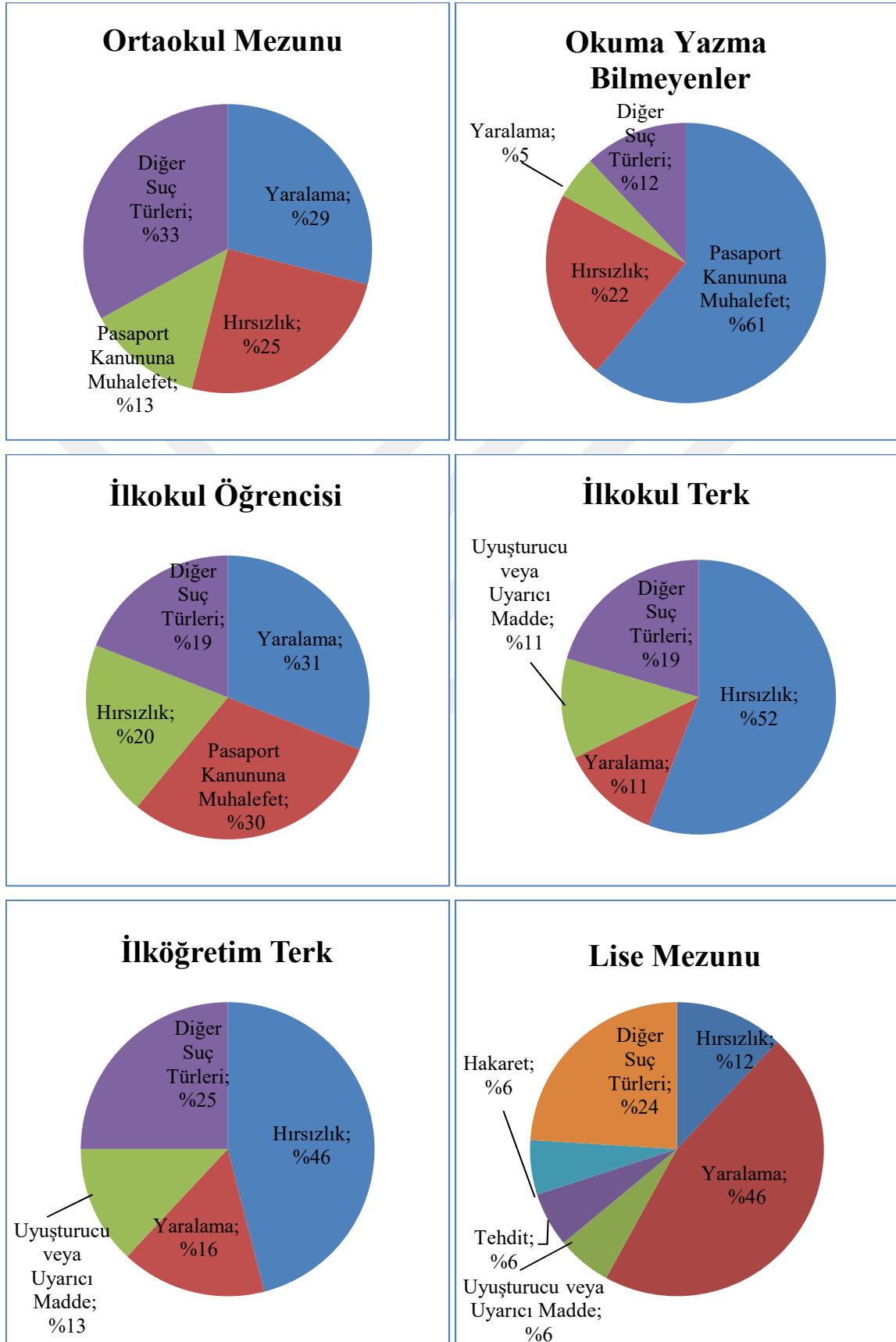
Tablo 7. Suç Türlerinin SSC'lerin Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı (Devamı)

No	Suç Türü	Mezun		Ortaokul Öğrenci		Terk		Mezun		Lise Öğrenci		Terk		Yükseköğretim				Bilinmeyen	
		F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%
1.	Adliye karşı suçlar	17	3	44	7	3	0,5	14	2	163	27	56	9	0	0	0	0	80	13
2.	Aile düzenine karşı uçlar	46	8	45	8	1	0,2	12	2	188	32	71	12	0	0	0	0	47	8
3.	Bilinmeyen	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3	0	0	0	0	0	0	25	68
4.	Bilişim suçları	0	0	8	7	0	0	5	4	74	65	9	8	1	1	0	0	5	4
5.	Cebir	1	6	2	12	0	0	4	24	6	35	1	6	1	6	0	0	0	0
6.	Çevreye karşı suçlar	5	14	12	33	0	0	1	3	12	33	2	6	1	3	0	0	0	0
7.	Cinsel suçlar	227	6	913	24	4	0,1	84	2	1221	32	211	6	5	6	0	0	244	6
8.	Diğer	23	6	39	10	3	1	9	2	149	37	25	6	0	0	0	0	38	9
9.	Dolandırıcılık	18	8	10	4	0	0	6	3	44	19	36	16	1	0	0	0	35	15
10.	Genel ahlaka aykırı suçlar	5	3	11	7	0	0	7	5	61	39	11	7	0	0	0	0	14	9
11.	Genel tehlike yaratan suçlar	118	4	265	9	13	0,5	80	3	995	35	307	11	2	0	0	0	242	9
12.	Görevli memura mukavemet	37	7	33	6	2	0,4	11	2	149	29	63	12	0	0	0	0	63	12
13.	Hakaret	97	2	460	12	8	0,2	149	4	2094	53	304	8	6	0	0	0	196	5
14.	Hırsızlık	1306	5	4053	15	369	1	285	1	4948	18	2172	8	10	0	1	100	2972	11
15.	Kamu sağlığına karşı suçlar	12	16	0	0	0	0	1	1	37	49	5	7	0	0	0	0	3	4
	Kişiyi hürriyetinden yoksun																		
16.	Kılma	90	5	213	12	6	0,3	51	3	825	48	125	7	1	0	0	0	98	6
17.	Konut dokunulmazlığının ihlali	31	6	84	17	4	1	3	1	150	30	42	8	0	0	0	0	40	8
18.	Mala zarar verme	201	5	850	20	31	1	91	2	1284	30	355	8	0	0	0	0	291	7
19.	Mal varlığına karşı diğer suçlar	48	4	119	10	4	0,3	31	2	393	32	140	11	0	0	0	0	125	10
20.	Öldürme	45	10	65	14	2	0,4	17	4	143	31	23	5	0	0	0	0	35	8
21.	Pasaport Kanununa muhalefet	644	9	381	5	13	0,2	0	0	629	9	65	1	0	0	0	0	5	0
22.	Sahtecilik	129	8	130	8	2	0,1	52	3	440	26	150	9	5	0	0	0	283	17
23.	Tehdit	161	4	460	12	15	0,4	132	3	1825	47	298	8	6	0	0	0	241	6
24.	Toplumsal olaylar	104	6	154	9	7	0,4	52	3	702	42	144	9	7	0	0	0	135	8
	Uyuşturucu satmak, satın almak,																		
25.	kullanmak	219	3	405	6	33	0,5	133	2	1500	22	1044	16	2	0	0	0	709	11
26.	Yağma(gasp)	58	4	192	12	18	1	22	1	286	18	164	10	1	0	1	0	197	12
27.	Yaralama	1482	4	5742	15	68	0,2	1078	3	19083	51	2032	5	32	0	1	0	1937	5
TOPLAM		5124	5	14690	14	606	1	2330	2	37402	35	7855	7	81	0	3	0	8060	8

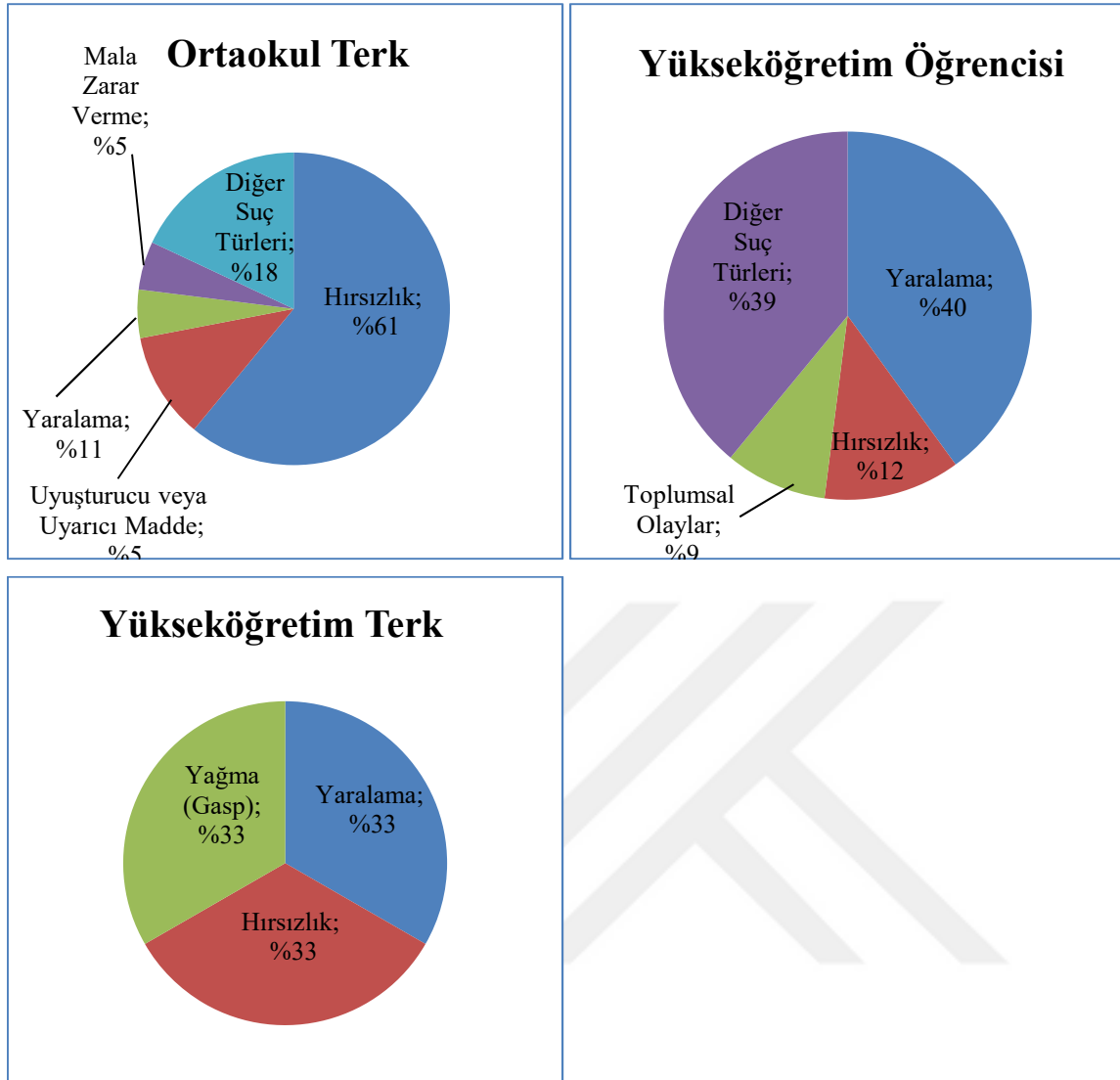
F:Frekans

Şekil 10. SSÇ’lerin eğitim durumlarına göre suç türlerinin dağılımı

Şekil 10. SSÇ'lerin eğitim durumlarına göre suç türlerinin dağılımı (devamı)

Şekil 10. SSÇ’lerin eğitim durumlarına göre suç türlerinin dağılımı (devamı)

“Suç Türlerinin SSÇ’lerin Birlikte Yaşadığı Kişi/Yer Bakımından Dağılımı” (Tablo 8) incelendiğinde tüm suç tiplerinde suça sürüklenen çocukların çoğunluğu öz anne, baba ve kardeşle yaşamaktadır. Her suç tipinde ortalama %10 civarında öz anne ve kardeşle yaşayanlar ikinci sırada yer alırken, öz baba ve kardeş, yatılı okul ve yetiştirme yurtlarında kalan çocukların da farklı suç tiplerinde üçüncü sıralarda yer aldıkları görülmektedir. Şekil 11’de suça karışan çocukların kimin yanında ve nerede yaşadıklarına göre hangi suç tiplerinde daha çok suça karıştığı gösterilmiştir. Buna göre öz ailesiyle beraber yaşayanların en çok yaralama (%36), hırsızlık (%24) ve Pasaport Kanununa muhalefet (%7) suçlarından, öz anne ve kardeşle yaşayanların ise en çok hırsızlık (%29), yaralama (%28) ve uyuşturucu ve uyarıcı madde ile ilgili (%8) suçlara karıştıkları görülmüştür. Suça sürüklenen çocukların birlikte yaşadığı diğer kişi/yer grafikleri ise Şekil 11’de suça karışma oranlarına göre büyükten küçüğe doğru verilmiştir.

Tablo 8. Suç Türlerinin SSC'lerin Birlikte Yaşadığı Kişi/Yer Bakımından Dağılımı

No	Suç Türü	Akraba		Arkadaş		Bilinmeyen		Diğer		Eşi, çocukları		İş Yeri	
		Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%
1.	Adliye karşı suçlar	17	3	11	2	2	0,3	5	1	5	1	2	0,3
2.	Aile düzenine karşı uçlar	13	2	1	0,2	0	0	2	0,3	5	1	0	0
3.	Bilinmeyen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.	Bilişim suçları	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.	Cebir	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.	Çevreye karşı suçlar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.	Cinsel suçlar	40	1	9	0,2	0	0	15	0,4	76	2	2	0,1
8.	Diğer	5	1	4	1	2	0,5	0	0	3	1	1	0,25
9.	Dolandırıcılık	2	1	6	3	0	0	0	0	1	0,4	1	0,4
10.	Genel ahlaka aykırı suçlar	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1
11.	Genel tehlike yaratan suçlar	51	2	3	0,1	1	0,04	0	0	1	0,04	2	0,1
12.	Görevli memura mukavemet	4	1	1	0,2	0	0	1	0,2	1	0,2	0	0
13.	Hakaret	49	1	1	0	0	0	4	0,1	14	0,4	1	0,03
14.	Hırsızlık	546	2	75	0,3	13	0,05	16	0,1	42	0,2	8	0,03
15.	Kamu sağlığına karşı suçlar	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1,3	0	0
16.	Kişiyi hürriyetinden yoksun kılma	25	1	3	0,2	3	0,2	0	0	4	0,2	0	0
17.	Konut dokunulmazlığının ihlali	11	2	0	0	0	0	0	0	2	0,4	0	0
18.	Mala zarar verme	72	6	4	0,1	0	0	11	0,3	5	0,1	0	0
19.	Mal varlığına karşı diğer suçlar	27	1	3	0,2	1	0,1	0	0	3	0,2	0	0
20.	Öldürme	5	1	2	0,4	0	0	0	0	5	1	0	0
21.	Pasaport Kanununa muhalefet	34	0	7	0,1	0	0	2	0,03	2	0	1	0,01
22.	Sahtecilik	51	3	27	2	8	0,5	9	0,5	7	0,4	3	0,2
23.	Tehdit	63	2	5	0,1	2	0,1	4	0,1	9	0,2	0	0
24.	Toplumsal olaylar	12	1	9	1	6	0,4	2	0,1	3	0,2	1	0,1
25.	Uyuşturucu satmak, satın almak, kullanmak	166	2	38	1	7	0,1	10	0,1	14	0,2	5	0,1
26.	Yağma(gasp)	32	2	16	1	3	0,2	0	0	3	0,2	2	0,1
27.	Yaralama	410	1	45	0,1	8	0,02	17	0,05	53	0,1	9	0,02
TOPLAM		1638	2	271	0,3	56	0,1	98	0,1	259	0,2	39	0,04

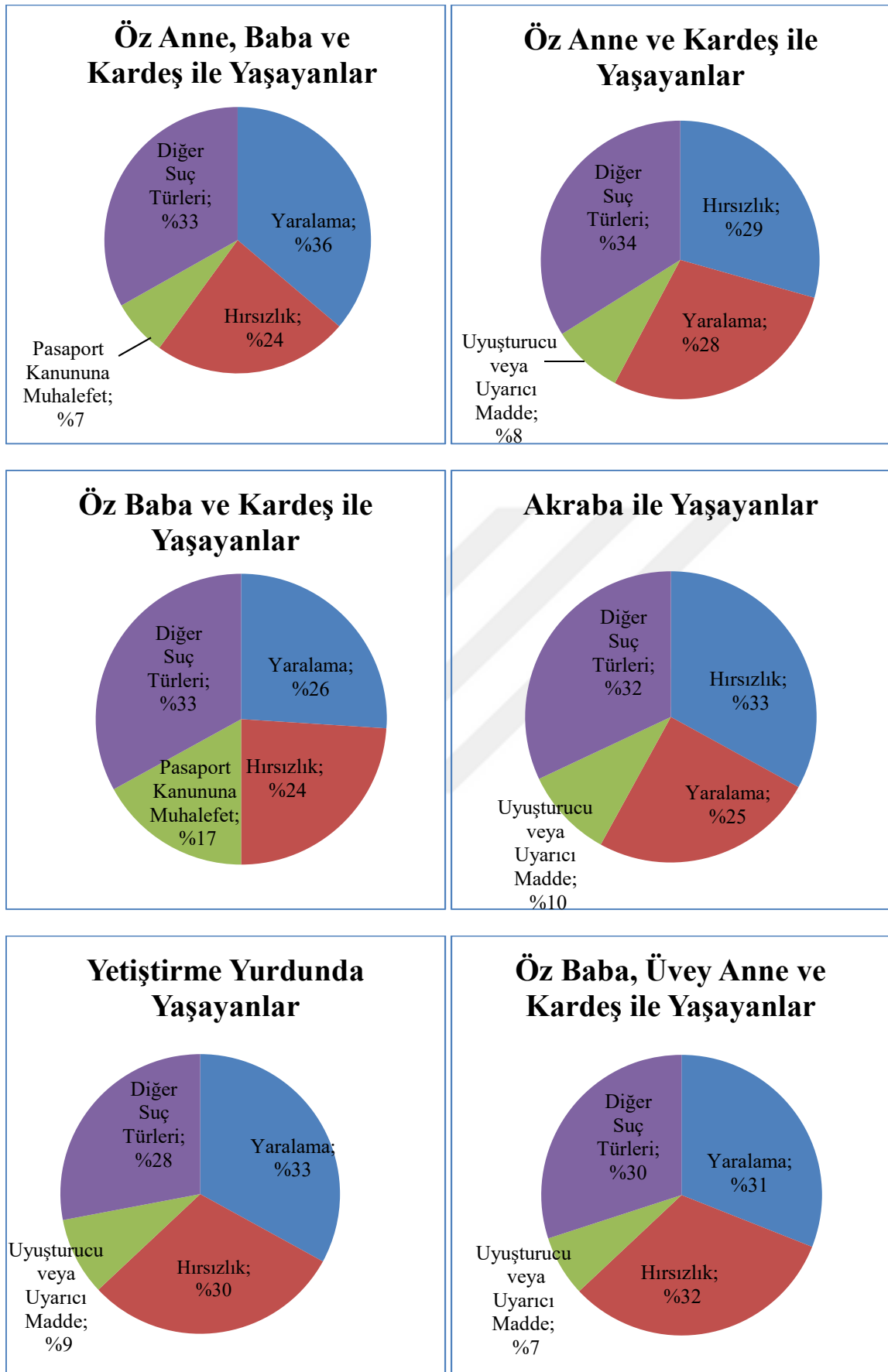
Tablo 8. Suç Türlerinin SSC'lerin Birlikte Yaşadığı Kişi/Yer Bakımından Dağılımı (Devamı)

No	Suç Türü	Kardeş		Öz anne, baba, kardeş		Öz anne, üvey baba, kardeş		Öz anne, kardeş		Öz baba, üvey anne, kardeş		Öz baba, kardeş	
		Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%
1.	Adliyeye karşı suçlar	11	2	410	67	10	2	78	13	3	0,5	19	3
2.	Aile düzenine karşı uçlar	3	0,5	409	70	7	1	106	18	5	0,9	24	4
3.	Bilinmeyen	0	0	35	95	0	0	1	3	0	0	0	0
4.	Bilişim suçları	0	0	86	75	3	3	15	13	2	2	2	2
5.	Cebir	0	0	15	88	0	0	1	6	0	0	0	0
6.	Çevreye karşı suçlar	0	0	30	83	0	0	4	11	0	0	1	3
7.	Cinsel suçlar	23	0,6	3028	79	35	1	371	10	25	0,7	83	2
8.	Diğer	4	1	303	75	2	0,5	43	11	5	1,2	21	5,2
9.	Dolandırıcılık	4	2	149	65	3	1	45	20	3	1,3	8	3
10.	Genel ahlaka aykırı suçlar	1	1	123	79	1	1	20	13	0	0	4	3
11.	Genel tehlike yaratan suçlar	27	1	2206	78	23	1	373	13	13	0,5	72	3
12.	Görevli memura mukavemet	1	0,2	372	72	6	1	91	18	2	0,4	16	3
13.	Hakaret	22	1	2996	76	57	1	508	13	22	0,6	105	3
14.	Hırsızlık	248	1	19673	73	296	1	3984	15	179	0,7	841	3
15.	Kamu sağlığına karşı suçlar	0	0	59	79	0	0	7	9	1	1,3	4	5,3
16.	Kişiyi hürriyetinden yoksun kılma	7	0,4	1370	79	20	1	194	11	10	0,6	51	3
17.	Konut dokunulmazlığının ihlali	5	1	351	71	2	0,4	76	15	4	0,8	24	4,8
18.	Mala zarar verme	24	1	3168	75	49	1	549	13	25	0,6	146	3
19.	Mal varlığına karşı diğer suçlar	9	1	966	78	11	1	155	12	6	0,5	35	3
20.	Öldürme	4	1	341	75	7	2	63	14	3	0,7	20	4
21.	Pasaport Kanununa muhalefet	9	0,1	5669	80	16	0	682	10	1	0,01	609	9
22.	Sahtecilik	24	1	1253	75	8	0	204	12	10	0,6	40	2
23.	Tehdit	21	1	2919	76	46	1	537	14	19	0,5	131	3
24.	Toplumsal olaylar	11	1	1346	80	6	0,4	187	11	6	0,4	53	3
25.	Uyuşturucu satmak, satın almak, kullanmak	61	1	4642	69	82	1	1129	17	39	0,6	238	4
26.	Yağma(gasp)	8	1	1162	73	23	1	251	16	8	0,5	38	2
27.	Yaralama	145	0,4	29906	80	364	1	3853	10	175	0,5	898	2
TOPLAM		672	0,6	82987	77	1077	1	13527	13	566	1	3483	3

Tablo 8. Suç Türlerinin SSC'lerin Birlikte Yaşadığı Kişi/Yer Bakımından Dağılımı (Devamı)

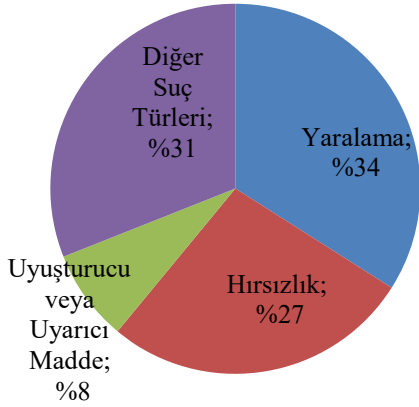
No	Suç Türü	Sokak		Tanıdık		Tek başına		Yatılı okul		Yetiştirme yurdu	
		Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%
1.	Adliye karşı suçlar	2	0,3	4	0,7	6	1	4	1	23	4
2.	Aile düzenine karşı suçlar	1	0,17	1	0,2	2	0,3	0	0	6	1
3.	Bilinmeyen	0	0	0	0	0	0	1	3	0	0
4.	Bilişim suçları	0	0	0	0	0	0	4	4	0	0
5.	Cebir	0	0	0	0	0	0	0	0	1	6
6.	Çevreye karşı suçlar	0	0	0	0	0	0	1	3	0	0
7.	Cinsel suçlar	2	0,1	6	0,2	4	0,1	35	1	57	1
8.	Diğer	0	0	1	0,2	4	1	3	1	1	0,2
9.	Dolandırıcılık	0	0	2	0,9	2	0,9	1	0,4	2	1
10.	Genel ahlaka aykırı suçlar	0	0	2	1,3	1	0,6	1	1	0	0
11.	Genel tehlike yaratan suçlar	0	0	9	0,3	6	0,2	9	0,3	18	1
12.	Görevli memura mukavemet	0	0	3	0,6	3	0,6	4	1	11	2
13.	Hakaret	2	0,1	5	0,1	3	0,1	39	1	98	2
14.	Hırsızlık	58	0,2	41	0,2	91	0,3	117	0,4	545	2
15.	Kamu sağlığına karşı suçlar	0	0	0	0	0	0	0	0	2	3
16.	Kişiyi hürriyetinden yoksun kılma	0	0	4	0,2	6	0,3	14	1	17	1
17.	Konut dokunulmazlığının ihlali	2	0,4	0	0	2	0,4	7	1	9	2
18.	Mala zarar verme	2	0,05	4	0,1	6	0,1	18	0,4	128	3
19.	Mal varlığına karşı diğer suçlar	2	0,2	3	0,2	4	0,3	3	0,2	14	1
20.	Öldürme	0	0	1	0,2	0	0	3	1	0	0
21.	Pasaport Kanununa muhalefet	7	0,1	15	0,2	19	0,3	1	0,01	2	0,03
22.	Sahtecilik	1	0,1	5	0,3	15	0,9	2	0,1	9	1
23.	Tehdit	0	0	3	0,1	4	0,1	37	1	56	1
24.	Toplumsal olaylar	3	0,18	3	0,2	14	0,8	12	1	6	0,4
25.	Uyuşturucu satmak, satın almak, kullanmak	15	0,2	19	0,3	32	0,5	48	1	168	2,5
26.	Yağma(gasp)	1	0,1	3	0,2	12	0,8	4	0,3	25	2
27.	Yaralama	5	0,01	30	0,1	22	0,1	618	2	602	2
TOPLAM		103	0,1	164	0,2	258	0,2	986	1	1800	2

F: Frekans BYKY: Birlikte Yaşadığı Kişi veya Yer

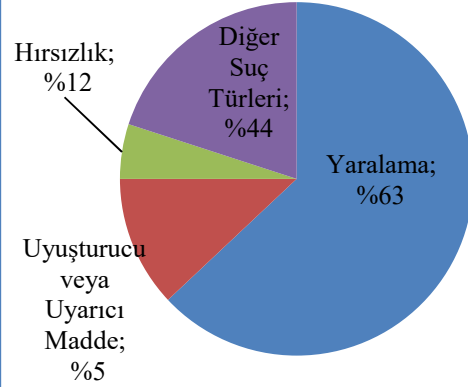

Şekil 11. SSÇ'lerin birlikte yaşadığı kişi/yer bakımından suç türlerinin dağılımı

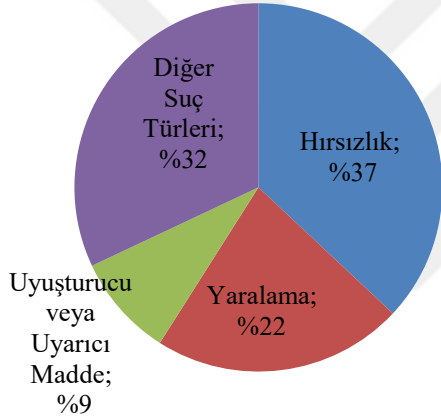
Öz Anne, Üvey Baba ve Kardeş ile Yaşayanlar

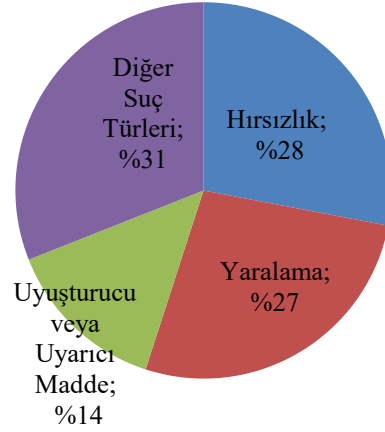
Yatılı Okulda Yaşayanlar

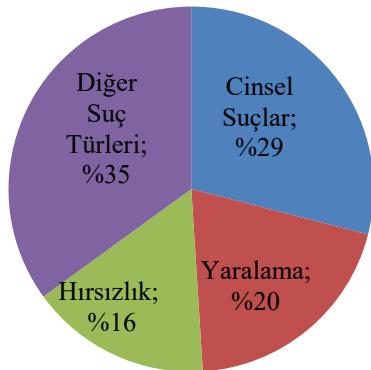
Kardeşi ile Yaşayanlar

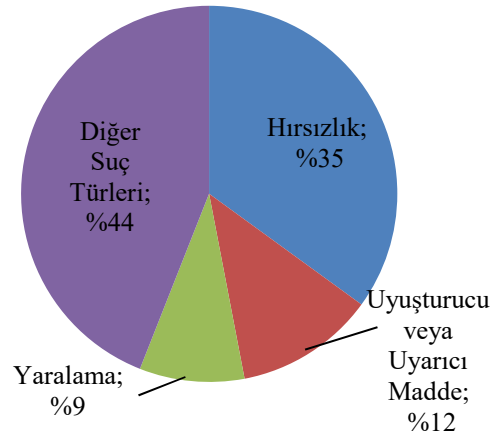
Arkadaşı ile Yaşayanlar

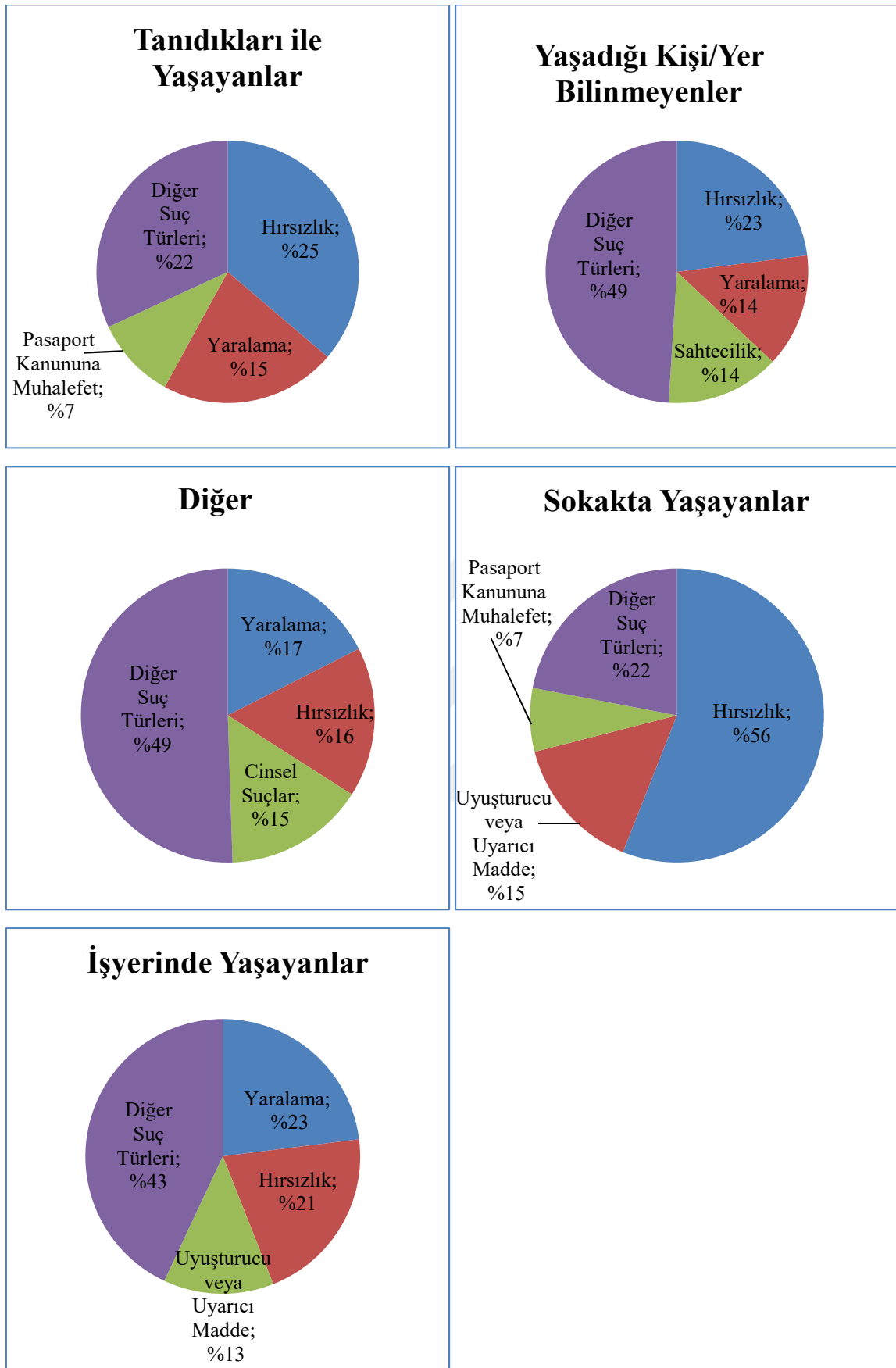
Eşi/Çocukları ile Yaşayanlar

Tek Başına Yaşayanlar

Şekil 11. SSC'lerin birlikte yaşadığı kişi/yer bakımından suç türlerinin dağılımı (devamı)

Şekil 11. SSÇ'lerin birlikte yaşadığı kişi/yer bakımından suç türlerinin dağılımı (devamı)

Suça Sürüklenen Erkek Ve Kız Çocukların Karışmış Oldukları Suç Türlerinin Sosyo-Demografik Özelliklerine Göre Dağılımı

Tablo 1-8, 27 farklı suç türüne göre hazırlanmıştır. Tablo 9'dan itibaren ise sunulan tablolarda uyruk, ikamet, eğitim ve birlikte yaşadığı kişi veya yer durumlarının suç türlerine göre dağılımları kız ve erkek çocuklar için ayrı ayrı olmak üzere verilecektir.

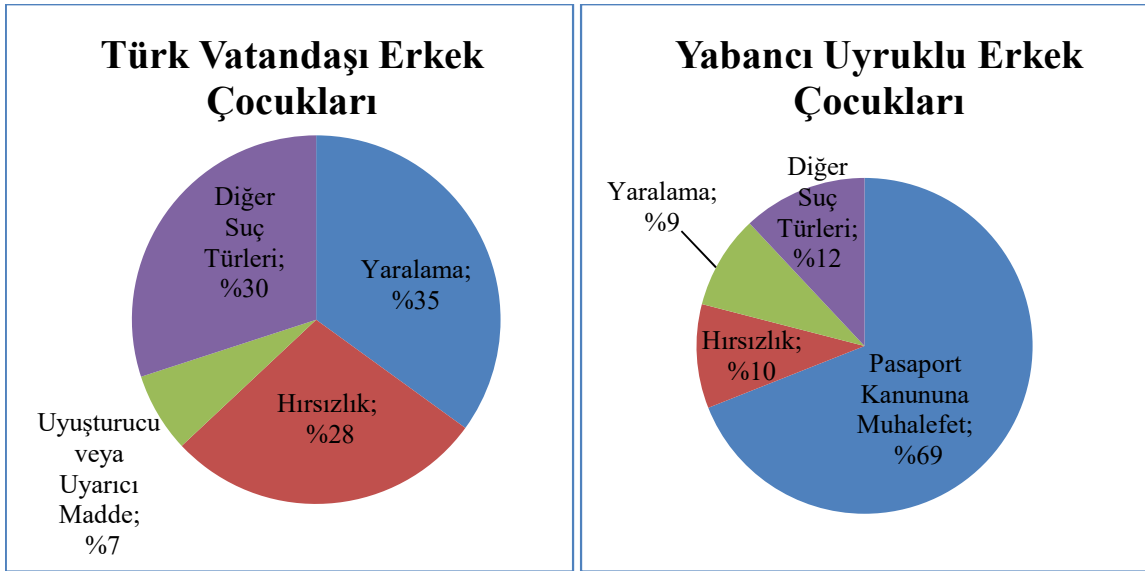
Tablo 9 ve Tablo 10 incelendiğinde suça karışan erkek çocuklarının %93'ünün Türk vatandaşı, %7'sinin ise yabancı uyruklu olduğu görülmektedir. Kız çocuklarının ise %83'ü Türk vatandaşı, %17'si yabancı uyrukludur. Erkek ve kız çocuklarında Pasaport Kanununa Muhalefet suçu dışında diğer tüm suç tiplerinde Türk vatandaşı olan çocuklar yabancı uyruklu çocuklara göre daha çok suça karışmıştır. Pasaport Kanununa muhalefet suçuna, yabancı uyruklu erkek çocuklar %98 oranında, yabancı uyruklu kız çocukları ise %99 oranında karışmışlardır. Türk ve yabancı uyruklu erkek ve kız çocuk oranlarının en yakın olduğu suç türü ise “sahtecilik” suçudur. Türk uyruklu erkek çocukları %87, yabancı uyruklu erkek çocukları %13 oranında suça karışırken kız çocuklarında bu durum Türk vatandaşlarında %76, yabancı uyruklularda %24'tür. Şekil 12'de verilen “Erkek Çocukların Uyruklarına Göre Suç Dağılım Grafikleri” incelendiğinde Türk uyruklu çocuklar %35 yaralama, %28 hırsızlık, %7 uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmak, satmak, satın almak suçlarından işlem görürken, yabancı uyruklu çocukların %69'u Pasaport Kanununa muhalefet, %10'u hırsızlık, %9'u yaralama suçlarından işlem görmüşlerdir. Şekil 13'de ise kız çocuklarının uyruklarına göre karıştıkları suç oranları görülmektedir. Şekil 13'ye göre Türk uyruklu kız çocukları yaralama (%48), hırsızlık (%15) ve hakaret (%9); yabancı uyruklu kız çocukları ise Pasaport Kanununa muhalefet (%90), yaralama (%3) ve hırsızlık (%2) suçlarına karışmıştır.

Tablo 9. Erkek SSÇ'lerin Suç Türlerinin Uyruklara Göre Dağılımı

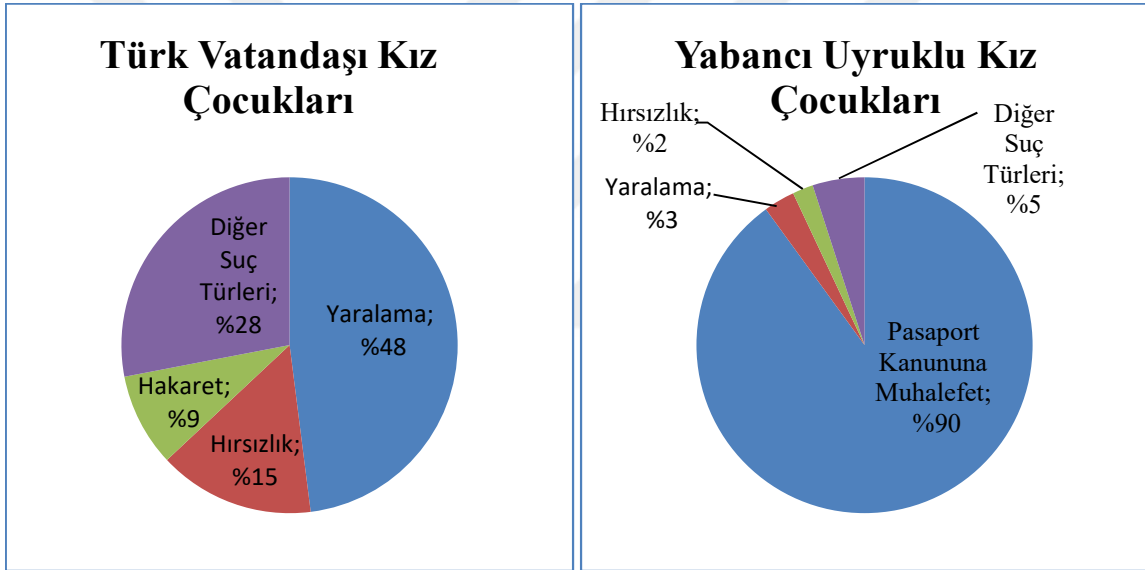
No	Suç Türü	Cinsiyet		Erkek	
		Uyruk	T.C.	Yabancı	
		Frekans	%	Frekans	%
1.	Adliye karşı suçlar	426	91	42	9
2.	Aile düzenine karşı suçlar	446	99	6	1
3.	Bilinmeyen	36	100	0	0
4.	Bilişim suçları	82	99	1	1
5.	Cebir	16	100	0	0
6.	Çevreye karşı suçlar	35	100	0	0
7.	Cinsel suçlar	3423	96	131	4
8.	Diğer	317	90	35	10
9.	Dolandırıcılık	187	98	3	2
10.	Genel ahlaka aykırı suçlar	119	93	9	7
11.	Genel tehlike yaratan suçlar	2700	99	29	1
12.	Görevli memura mukavemet	470	98	9	2
13.	Hakaret	2777	99	39	1
14.	Hırsızlık	24173	97	683	5
15.	Kamu sağlığına karşı suçlar	67	99	1	1
16.	Kişiyi hürriyetinden yoksun kılma	1353	98	22	2
17.	Konut dokunulmazlığını ihlali	424	98	7	2
18.	Mala zarar verme	3832	98	75	2
19.	Mal varlığına karşı diğer suçlar	1091	97	32	3
20.	Öldürme	397	97	12	3
21.	Pasaport kanununa muhalefet	82	2	4671	98
22.	Sahtecilik	1342	87	192	13
23.	Tehdit	2989	98	51	2
24.	Toplumsal olaylar	1445	96	68	4
25.	Uyuşturucu satmak, satın almak, kullanmak	5866	99	70	1
26.	Yağma (Gasp)	1489	97	44	3
27.	Yaralama	30450	98	583	2
TOPLAM		86034	93	6815	7

Tablo 10. Kız SSÇ’lerin Suç Türlerinin Uyruklara Göre Dağılımı

No	Suç Türü	Cinsiyet		Kız	
		Uyruk	T.C.	Yabancı	
		Frekans	%	Frekans	%
1.	Adliye karşı suçlar	121	84	23	16
2.	Aile düzenine karşı suçlar	131	98	2	2
3.	Bilinmeyen	1	100	0	0
4.	Bilişim suçları	31	100	0	0
5.	Cebir	1	100	0	0
6.	Çevreye karşı suçlar	1	100	0	0
7.	Cinsel suçlar	246	96	11	4
8.	Diğer	42	84	8	16
9.	Dolandırıcılık	36	92	3	8
10.	Genel ahlaka aykırı suçlar	27	100	0	0
11.	Genel tehlike yaratan suçlar	85	100	0	0
12.	Görevli memura mukavemet	35	95	2	5
13.	Hakaret	1102	99	8	1
14.	Hırsızlık	1856	97	61	3
15.	Kamu sağlığına karşı suçlar	7	100	0	0
16.	Kişiyi hürriyetinden yoksun kılma	349	99	4	1
17.	Konut dokunulmazlığını ihlali	64	100	0	0
18.	Mala zarar verme	298	98	6	2
19.	Mal varlığına karşı diğer suçlar	118	99	1	1
20.	Öldürme	39	87	6	13
21.	Pasaport kanununa muhalefet	27	1	2296	99
22.	Sahtecilik	108	76	34	24
23.	Tehdit	812	100	4	0,5
24.	Toplumsal olaylar	159	95	8	5
25.	Uyuşturucu satmak, satın almak, kullanmak	774	100	3	0,4
26.	Yağma (Gasp)	55	95	3	0,2
27.	Yaralama	6062	99	65	1
TOPLAM		12587	83	2548	17

Şekil 12. Erkek SSC'lerin uyruklarına göre suç türlerinin dağılımı

Şekil 13. Kız SSC'lerin uyruklarına göre suç türlerinin dağılımı

Erkek ve kız çocukların yaşlarının yer aldığı yaş grupları tabloları (Tablo 11 ve Tablo 12) incelendiğinde suça sürüklenen erkek çocukların %6'sı 12 yaş altında, %22'si 12-14 yaş grubunda, %72'si 15-17 yaş grubunda bulunmaktadır. %1'inin ise yaş grubu bilinmemektedir. Suça karışan kız çocuklarının ise %4'ünün yaşı bilinmiyorken %12'si 12 yaş altında, %25'i 12-14 yaş grubunda, %59'u ise 15-17 yaş grubunda bulunmaktadır. Tablo 11 ve Tablo 11'den elde edilen bu bulgular, Tablo 4'teki veriler ile de örtüşmektedir. Şekil 14 ve Şekil 15'te erkek ve kız çocukların yaş gruplarına göre karışmış oldukları suç türleri incelenmiştir. Buna göre 12 yaş altında suça karışan erkek çocukları en çok Pasaport Kanununa muhalefet (%34), yaralama (%27) ve hırsızlık (%21) suçları iken 12 yaş altında bulunan kız çocukların %70'i Pasaport Kanununa muhalefet, %13'ü yaralama ve %11'i hırsızlık suçlarına karışmışlardır. 12-14 yaş grubunda bulunan erkek çocukların %34'ü hırsızlık, %33'ü yaralama suçlarından

işlem görürken %5'i cinsel suçlar ve diğer %5'lik kısım ise mala zarar verme suçlarına karışmıştır. Aynı yaş grubunda yer alan kız çocukların %46'sı yaralama, %16'sı hırsızlık, %7'si Pasaport Kanununa muhalefet suçlarından işlem görmüştür. 15-17 yaş grubunda bulunan erkek çocukları en çok yaralama (%34), hırsızlık (%56) ve uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmak, atmak, satın almak (%8) suçlarına; yine aynı yaş grubundaki (15-17 yaş) kız çocukların %46'sı yaralama, %12'si hırsızlık, %9'u ise hakaret suçuna karışmıştır. Yaş grubu bilinmeyen erkek çocuklarının %92'si Pasaport Kanununa muhalefet, %3'ü hırsızlık, %2'si yaralama suçların karışırken kız çocuklarının ise %94'ü Pasaport Kanununa muhalefet, %2'si yaralama, %2'si ise hırsızlık suçlarından işlem görmüştür.

Tablo 11. Erkek SSC’lerin Suç Türlerinin Yaş Gruplarına Göre Dağılımı

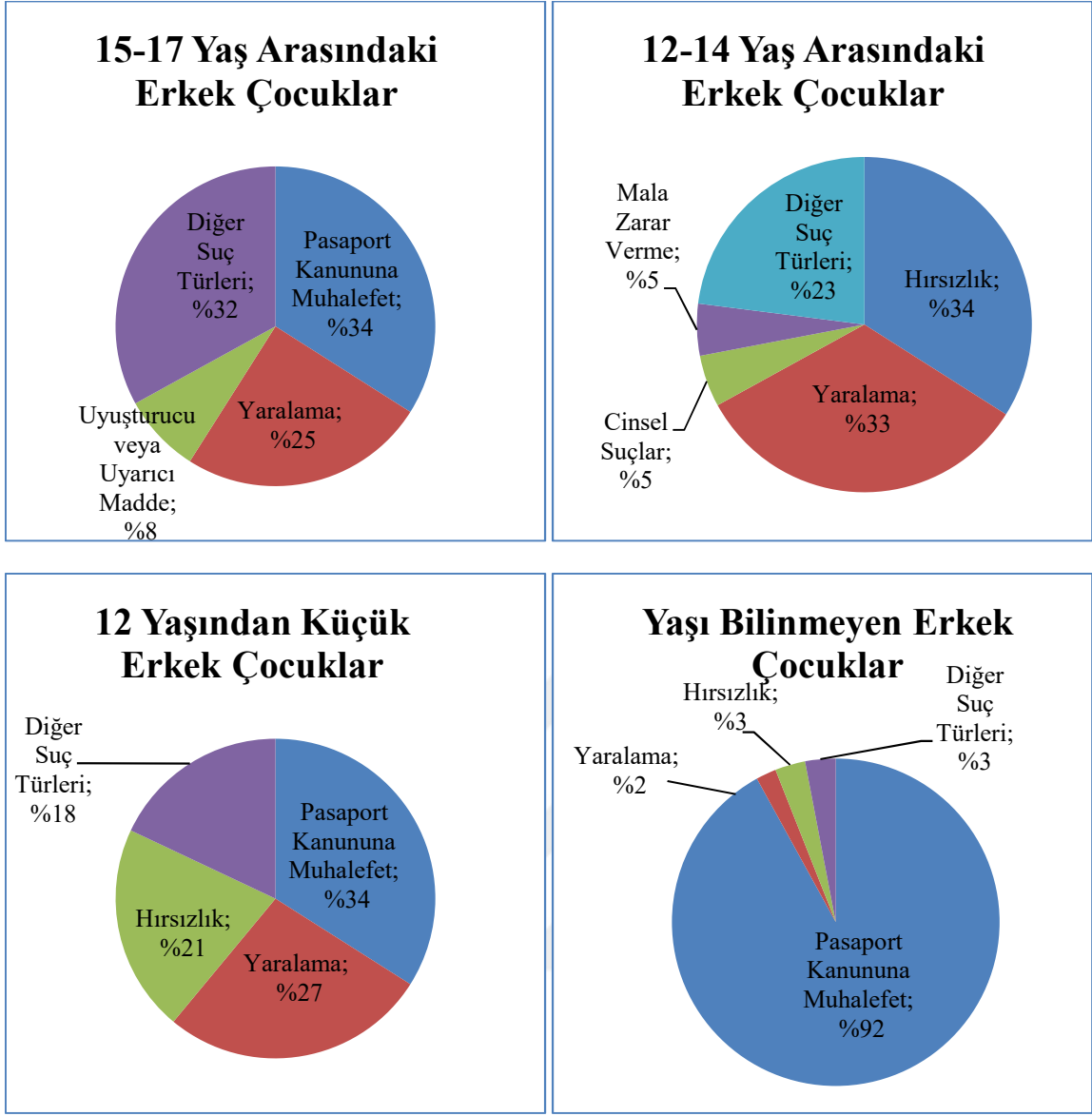
Suç	Cinsiyet		Erkek						
	Yaş	12 altı		12-14		15-17		Bilinmeyen	
		F	%	F	%	F	%	F	%
1. Adliyeeye karşı suçlar		7	1	54	12	406	87	1	0
2. Aile düzenine karşı suçlar		9	2	41	9	401	89	1	0
3. Bilinmeyen		11	31	5	14	20	56	0	0
4. Bilişim suçları		0	0	10	12	73	88	0	0
5. Cebir		1	6	2	13	13	81	0	0
6. Çevreye karşı suçlar		0	0	13	37	22	63	0	0
7. Cinsel suçlar		312	9	1070	30	2171	61	1	0
8. Diğer		6	2	58	16	287	82	1	0
9. Dolandırıcılık		0	0	16	8	174	92	0	0
10. Genel ahlaka aykırı suçlar		2	2	14	11	112	88	0	0
11. Genel tehlike yaratan suçlar		45	2	392	14	2291	84	1	0
12. Görevli memura mukavemet		1	0	42	9	436	91	0	0
13. Hakaret		40	1	522	19	2253	80	1	0
14. Hırsızlık		1099	4	6823	27	16906	68	28	0
15. Kamu sağlığına karşı suçlar		0	0	15	22	53	78	0	0
Kişiye hürriyetinden yoksun									
16. kılma		26	9	250	91	1099	0	0	0
17. Konut dokunulmazlığının ihlali		21	5	110	26	300	70	0	0
18. Mala zarar verme		296	8	1094	28	2516	64	1	0
19. Mal varlığına karşı diğer suçlar		7	1	176	16	939	84	1	0
20. Öldürme		13	3	86	21	309	76	1	0
21. Pasaport Kanununa muhalefet		1781	37	687	14	1528	32	757	16
22. Sahtecilik		19	1	217	14	1289	4	9	1
23. Tehdit		31	1	507	17	2501	82	1	0
24. Toplumsal olaylar		21	1	248	16	1243	82	1	0
Uyuşturucu satmak, satın									
25. almak, kullanmak		17	0	525	9	5392	91	2	0
26. Yağma(gasp)		28	2	340	22	1162	76	3	0
27. Yaralama		1397	5	6691	22	22931	74	14	0
TOPLAM		5190	6	20008	22	66827	72	824	1

F:Frekans

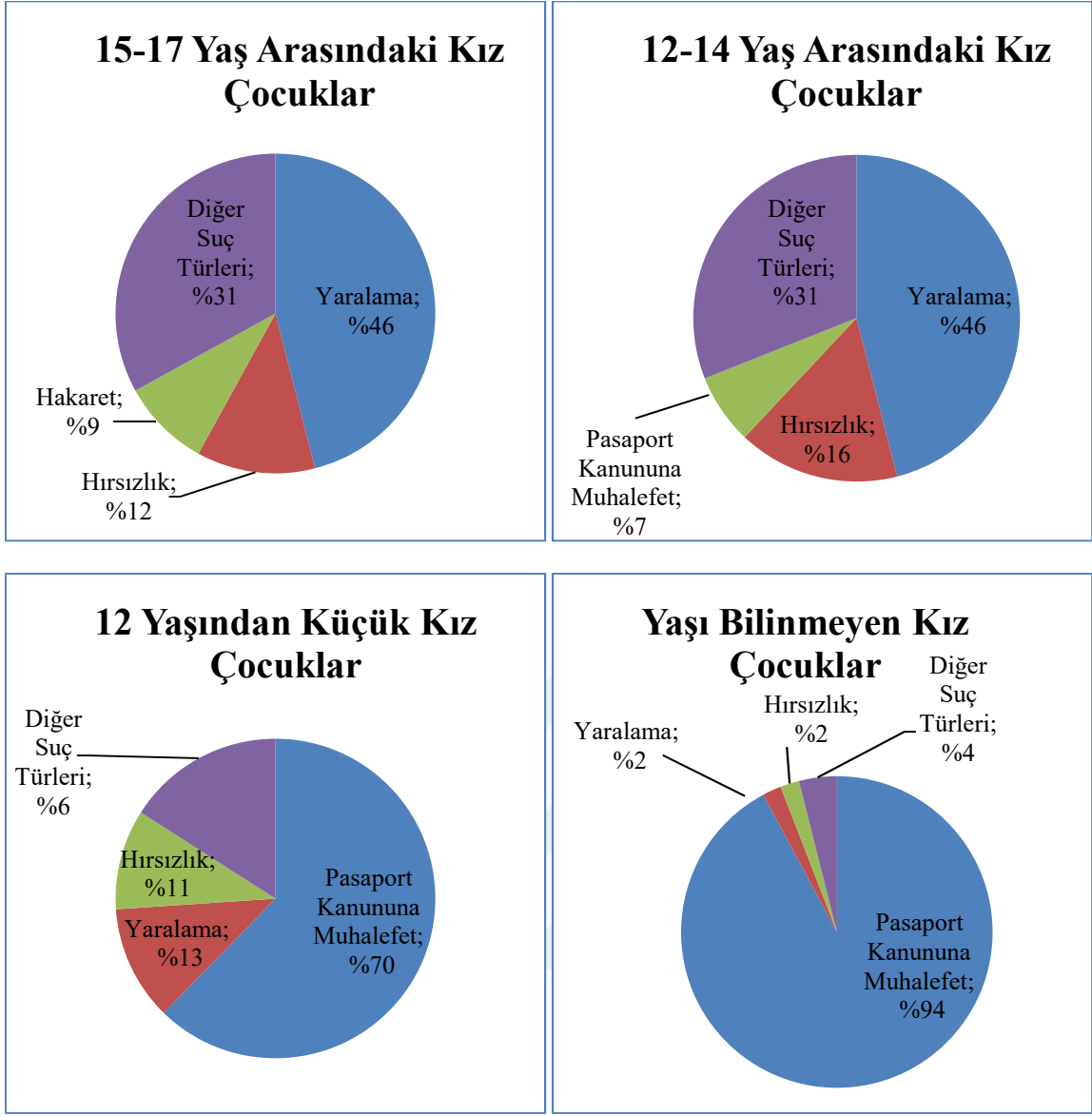
Tablo 12. Kız SSÇ’lerin Suç Türlerinin Yaş Gruplarına Göre Dağılımı

		Cinsiyet		Kız					
		Yaş	12 altı	12-14		15-17		Bilinmeyen	
No	Suç	F	%	F	%	F	%	F	%
1.	Adliyeye karşı suçlar	5	3	37	26	97	67	5	3
2.	Aile düzenine karşı uçlar	3	2	29	22	100	75	1	1
3.	Bilinmeyen	0	0	1	100	0	0	0	0
4.	Bilişim suçları	0	0	9	29	22	71	0	0
5.	Cebir	0	0	0	0	1	100	0	0
6.	Çevreye karşı suçlar	1	100	0	0	0	0	0	0
7.	Cinsel suçlar	13	5	73	28	170	66	1	0
8.	Diğer	6	12	7	14	37	74	0	0
9.	Dolandırıcılık	0	0	10	26	29	74	0	0
10.	Genel ahlaka aykırı suçlar	0	0	5	19	21	78	1	4
11.	Genel tehlike yaratan suçlar	3	4	18	21	63	74	1	1
12.	Görevli memura mukavemet	0	0	10	27	27	73	0	0
13.	Hakaret	13	1	254	23	842	76	1	0
14.	Hırsızlık	189	10	600	31	1118	58	10	1
15.	Kamu sağlığına karşı suçlar	0	0	3	43	4	57	0	0
16.	Kişiyi hürriyetinden yoksun kılma	8	2	116	33	229	65	0	0
17.	Konut dokunulmazlığının ihlali	4	6	16	25	44	69	0	0
18.	Mala zarar verme	25	8	86	28	192	63	1	0
19.	Mal varlığına karşı diğer suçlar	4	3	31	26	84	71	0	0
20.	Öldürme	3	7	6	13	35	78	1	2
21.	Pasaport Kanununa muhalefet	1240	53	281	12	298	13	504	22
22.	Sahtecilik	5	4	21	15	115	81	1	1
23.	Tehdit	7	1	211	26	598	73	0	0
24.	Toplumsal olaylar	4	2	26	16	137	82	0	0
25.	Uyuşturucu satmak, satın almak, kullanmak	1	0	197	25	579	75	0	0
26.	Yağma(gasp)	1	2	19	33	38	66	0	0
27.	Yaralama	229	4	1769	29	4120	67	9	0
TOPLAM		1764	12	3835	25	9000	59	536	4

F:Frekans

Şekil 14. Erkek SSÇ'lerin yaş gruplarına göre suç türlerinin dağılımı

Şekil 15. Kız SSÇ'lerin yaş gruplarına göre suç türlerinin dağılımı

Tablo 13. Erkek SSCÇ'lerin Suç Türlerinin İkametlerine Göre Dağılımı

No	Suç Türü	Cinsiyet		Erkek			
		İkamet	Köy	Şehir	Bilinmeyen		
		Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%
1.	Adliye karşı suçlar	15	3	453	97	0	0
2.	Aile düzenine karşı suçlar	26	6	426	94	0	0
3.	Bilinmeyen	0	0	36	100	0	0
4.	Bilişim suçları	3	4	80	96	0	0
5.	Cebir	0	0	16	100	0	0
6.	Çevreye karşı suçlar	7	20	28	80	0	0
7.	Cinsel suçlar	218	6	3336	94	0	0
8.	Diğer	12	3	333	95	7	2
9.	Dolandırıcılık	9	5	181	95	0	0
10.	Genel ahlaka aykırı suçlar	2	2	126	98	0	0
11.	Genel tehlike yaratan suçlar	89	3	2640	97	0	0
12.	Görevli memura mukavemet	15	3	464	97	0	0
13.	Hakaret	111	4	2705	96	0	0
14.	Hırsızlık	605	2	24244	98	7	0
15.	Kamu sağlığına karşı suçlar	2	3	66	97	0	0
16.	Kişiyi hürriyetinden yoksun kılma	60	4	1315	96	0	0
17.	Konut dokunulmazlığının ihlali	25	2	406	30	0	0
18.	Mala zarar verme	176	5	3731	95	0	0
19.	Mal varlığına karşı diğer suçlar	46	4	1077	96	0	0
20.	Öldürme	41	10	368	90	0	0
21.	Pasaport Kanununa muhalefet	55	1	514	11	4184	88
22.	Sahtecilik	89	6	1433	93	12	1
23.	Tehdit	135	4	2905	96	0	0
24.	Toplumsal olaylar	72	5	1433	95	8	1
25.	Uyuşturucu satmak, satın almak, kullanmak	111	2	5825	98	0	0
26.	Yağma(gasp)	23	2	1510	98	0	0
27.	Yaralama	1723	6	29303	94	7	0
TOPLAM		3670	4	84954	91	4225	5

F:Frekans

Tablo 14. Kız SSÇ’lerin Suç Türlerinin İkametlerine Göre Dağılımı

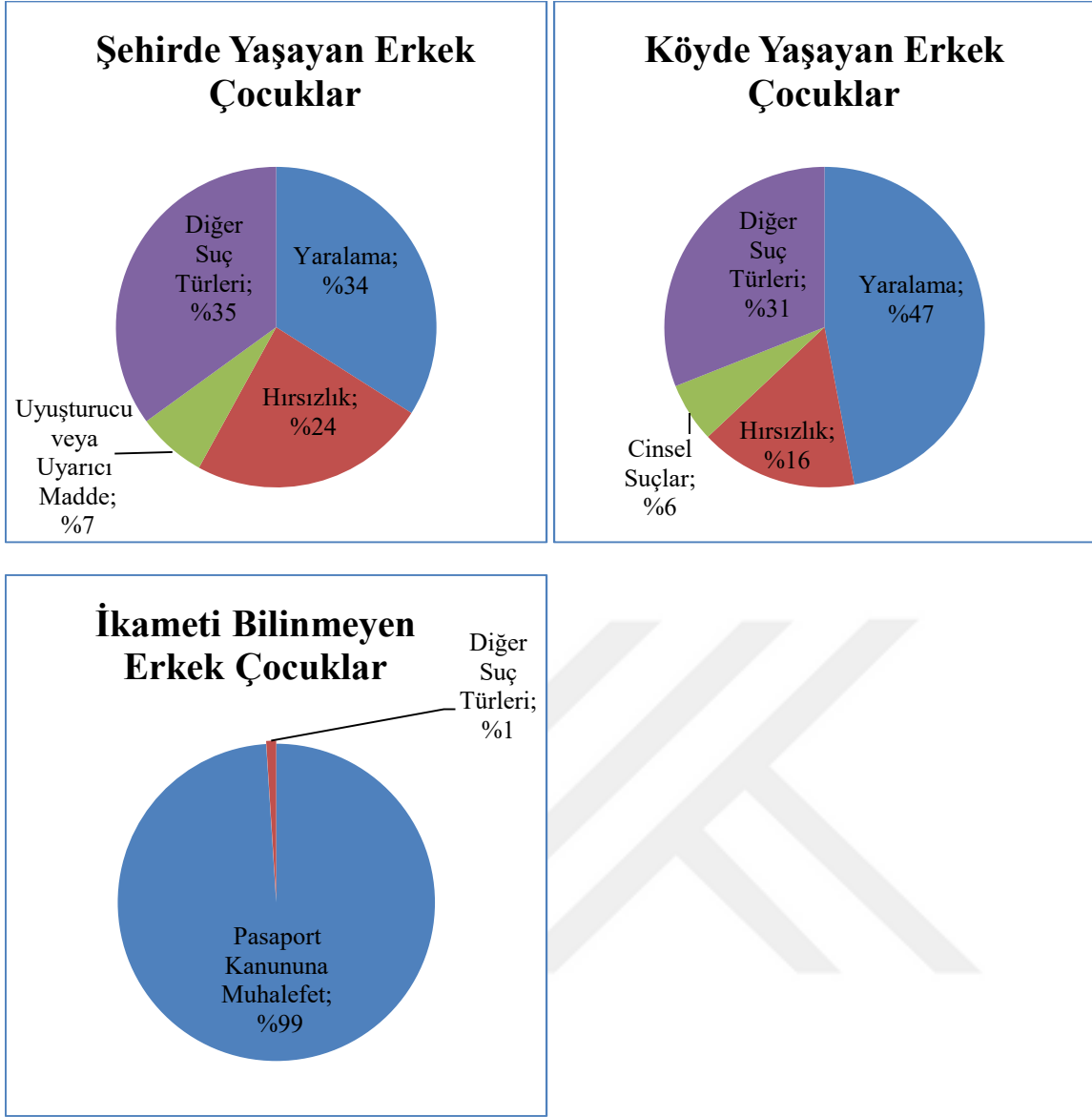
No.	Suç Türü	Cinsiyet İkamet		Kız Şehir		Bilinmeyen	
		Frekans	%	Frekans	%	Frekans	%
1.	Adliye karşı suçlar	3	2	141	98	0	0
2.	Aile düzenine karşı uçlar	18	14	115	86	0	0
3.	Bilinmeyen	0	0	1	100	0	0
4.	Bilişim suçları	1	3	30	97	0	0
5.	Cebir	0	0	1	100	0	0
6.	Çevreye karşı suçlar	0	0	1	100	0	0
7.	Cinsel suçlar	44	17	213	83	0	0
8.	Diğer	2	4	45	90	3	6
9.	Dolandırıcılık	2	5	37	95	0	0
10.	Genel ahlaka aykırı suçlar	0	0	27	100	0	0
11.	Genel tehlike yaratan suçlar	3	4	82	96	0	0
12.	Görevli memura mukavemet	0	0	37	100	0	0
13.	Hakaret	23	2	1087	98	0	0
14.	Hırsızlık	32	2	1884	98	1	0
15.	Kamu sağlığına karşı suçlar	0	0	7	100	0	0
16.	Kişiyi hürriyetinden yoksun kılma	27	8	326	92	0	0
17.	Konut dokunulmazlığının ihlali	5	8	59	92	0	0
18.	Mala zarar verme	11	4	293	96	0	0
19.	Mal varlığına karşı diğer suçlar	3	3	116	10	0	0
20.	Öldürme	4	9	41	91	0	0
21.	Pasaport Kanununa muhalefet	27	1	253	11	2043	88
22.	Sahtecilik	3	2	137	96	2	1
23.	Tehdit	21	3	795	97	0	0
24.	Toplumsal olaylar	7	4	160	96	0	0
25.	Uyuşturucu satmak, satın almak, kullanmak	6	1	771	99	0	0
26.	Yağma(gasp)	0	0	58	100	0	0
27.	Yaralama	192	3	5933	97	2	0
TOPLAM		434	3	12650	84	2051	14

F:Frekans

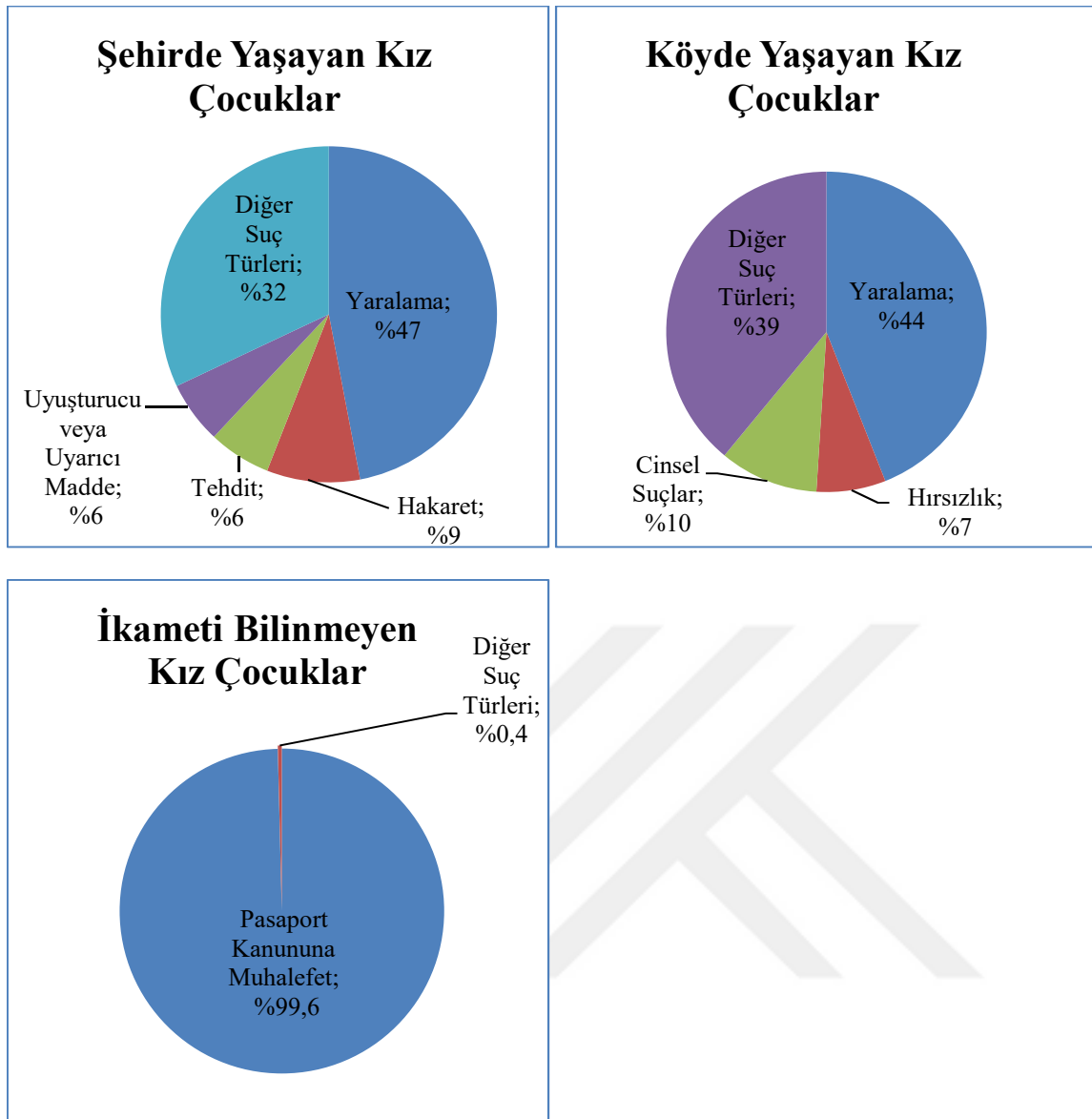
Erkek ve kız çocukların ikametlerine göre hangi suç tiplerine karıştıkları Tablo 13 ve Tablo 14’de gösterilmiştir. Tablolara göre, Pasaport Kanununa muhalefet suçu dışındaki suç tiplerinde suça karışan tüm erkek ve kız çocukları şehirlerde yaşamaktadır. Bunun nedeni hem şehirleşmenin çok olmasından dolayı nüfusun şehirlerde yoğunlaşması hem de 2012 yılında yürürlüğe giren 6360 Sayılı Kanun ile köylerin çoğunluğunun büyükşehir belediyelerine bağlanması olarak değerlendirilebilir. Pasaport Kanununa muhalefet suçundan adli işlem gören yaşı küçüklerin adreslerinin belli olmama sebebi ise bir çoğu yabancı uyruklu olduğundan ülkemiz sınırları dâhilinde belirli bir adreslerinin olmamasıdır. Suça sürüklenen

erkek çocuklarının %91'i şehirde, %4'ü köyde yaşarken %5'inin ikamet adresi bilinmemektedir. Kız çocuklarının ise %84'ü şehirde, %3'ü köyde ikamet etmekte olup %14'ünün ikamet adresi bilinmemektedir.

Şekil 16'da erkek çocuklarının ikametlerine göre karıştıkları suç tipleri incelendiğinde yaralama (%34), hırsızlık (%24) ve uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmak, satmak ve satın almak suçları (%7) iken köyde yaşayanların en çok karıştığı suçlar yaralama (%47), hırsızlık (%16) ve cinsel suçlardır (%6). Cinsel suçların köyde yaşayan erkek ve kız çocuklarda çok görülmesinin sebebi erken/çocuk yaşta evliliklerin köylerde daha çok gerçekleşiyor olması olarak değerlendirilebilir. Kız çocuklarının cinsel suçlar kapsamında suça sürüklenen olarak değerlendirilmeleri toplumsal normlar bakımından mümkün olmayacak bir durum gibi değerlendirilse de kanuni boyutta değerlendirilmesi farklıdır. Örneğin; reşit olmayanla cinsel ilişki suçunda kızın çocuğunun yaşı erkek çocuğundan yaşından büyük olması durumunda olayın gerçekleşme şekli ve Cumhuriyet savcısından alınacak talimata istinaden kız çocuk suça sürüklenen, erkek çocuk mağdur olarak işlem görebilmektedir. İkameti bilinmeyen erkek çocukları ise en çok Pasaport Kanununa muhalefet (%99) suçundan işlem görmüşlerdir. Şekil 17'te görüldüğü üzere kız çocuklarında ise şehirde yaşayanlar en çok yaralama (%47), hakaret (%9), tehdit ve uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmak, satmak ve satın almak (%6) suçlarına karışırken ikameti bilinmeyen kız çocuklarının ise tamamına yakını (%99,6) Pasaport Kanununa muhalefet suçundan işlem görmüştür.

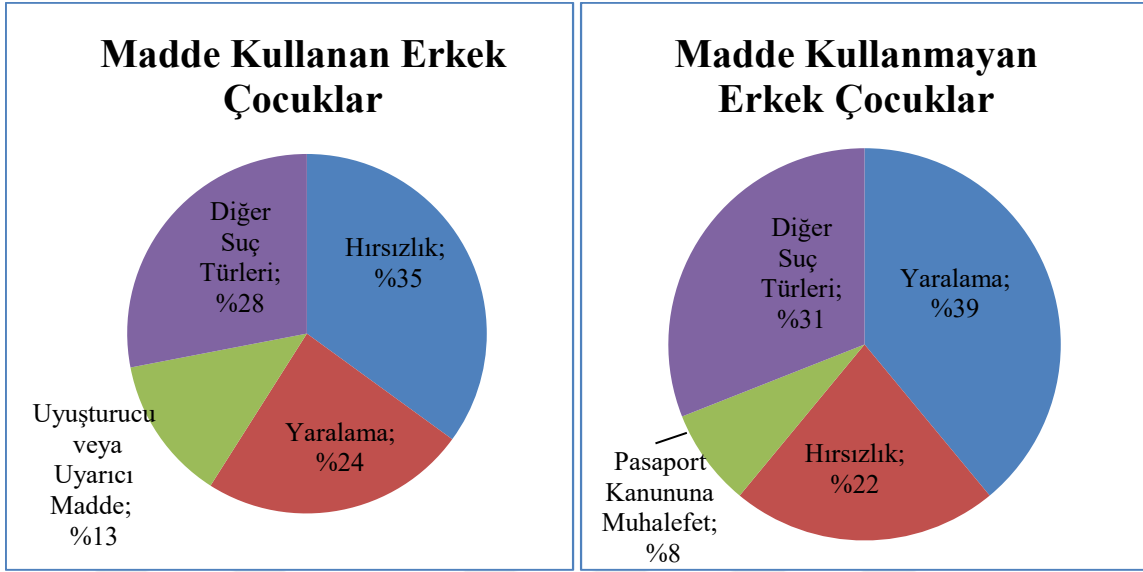
Şekil 16. Erkek SSÇ'lerin ikametlerine göre suç türlerinin dağılımı

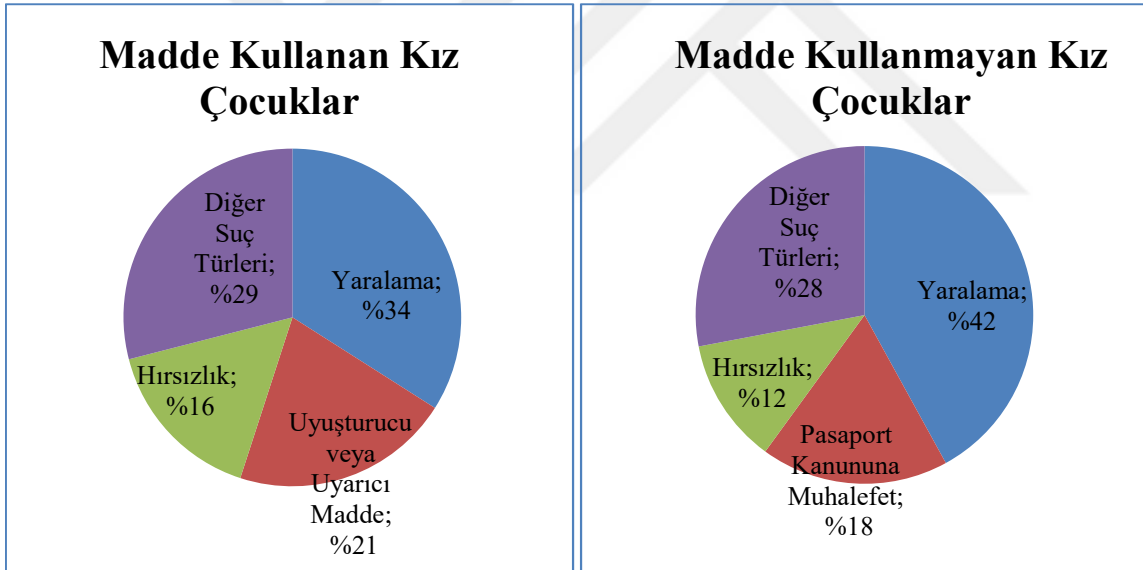
Şekil 17. Kız SSÇ’lerin ikametlerine göre suç türlerinin dağılımı

Tablo 15 ve Tablo 16’de suça karışan çocukların cinsiyetlerine göre madde kullanım durumları incelenmiştir. Tablo 15’e göre erkek çocuklarının %36’sı, Tablo 16’e göre kız çocukların %16’sı uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanırken erkek çocuklarının %64’ü kız çocuklarının ise %84’ü herhangi bir madde kullanmamaktadır. Şekil 18’te madde kullanan ve kullanmayan erkek çocukların, Şekil 19’de ise madde kullanan ve kullanmayan kız çocukların en çok hangi suçlara karıştıkları gösterilmiştir. Buna göre madde kullanan erkek çocuklarının karıştığı suçlar en çok %35 ile hırsızlık suçu iken bunu %24 ile yaralama, %13 ile uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmak, satmak ve satın almak suçları takip etmektedir. Madde kullanmayan erkek çocuklarının en çok karışmış olduğu suçlar ise %39 yaralama, %8 Pasaport Kanununa muhalefet ve %5 ise cinsel suçlardır. Madde kullanan kız çocuklarının %34’ü yaralama, %21’i uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmak, satmak ve satın almak ve %16’sı hırsızlık suçlarına karışmıştır. Madde kullanmayan kız çocuklarının ise %42’si

yaralama, %18'i Pasaport Kanununa muhalefet ve %12'si hırsızlık suçlarından suça sürüklenen çocuk olarak işlem görmüşlerdir.

Şekil 18. Erkek SSÇ'lerin madde kullanım durumlarına göre suç türlerinin dağılımı

Şekil 19. Kız SSÇ'lerin madde kullanım durumlarına göre suç türlerinin dağılımı

Tablo 15. Erkek SSÇ'lerin Suç Türlerine Göre Madde Kullanım Durumlarının Dağılımı

No	Suç Türü	Cinsiyet		Erkek	
		Madde	Kullanıyor	Kullanmıyor	
		Frekans	%	Frekans	%
1.	Adliyeeye karşı suçlar	178	38	290	62
2.	Aile düzenine karşı suçlar	213	47	239	53
3.	Bilinmeyen	0	0	36	100
4.	Bilişim suçları	22	27	61	73
5.	Cebir	3	19	13	81
6.	Çevreye karşı suçlar	5	14	30	86
7.	Cinsel suçlar	821	23	2733	77
8.	Diğer	87	25	265	75
9.	Dolandırıcılık	80	42	110	58
10.	Genel ahlaka aykırı suçlar	42	33	86	67
11.	Genel tehlike yaratan suçlar	1271	47	1458	53
12.	Görevli memura mukavemet	239	50	240	50
13.	Hakaret	1002	36	1814	64
14.	Hırsızlık	11682	47	13174	53
15.	Kamu sağlığına karşı suçlar	37	54	31	46
16.	Kişiyi hürriyetinden yoksun kılma	468	34	907	66
17.	Konut dokunulmazlığının ihlali	171	40	260	60
18.	Mala zarar verme	1447	37	2460	63
19.	Mal varlığına karşı diğer suçlar	444	40	679	60
20.	Öldürme	91	22	318	78
21.	Pasaport Kanununa muhalefet	9	0	4744	100
22.	Sahtecilik	512	33	1022	67
23.	Tehdit	1108	36	1932	64
24.	Toplumsal olaylar	441	29	1072	71
25.	Uyuşturucu satmak, satın almak, kullanmak	4303	72	1633	28
26.	Yağma(gasp)	768	50	765	50
27.	Yaralama	8060	26	22973	74
TOPLAM		33504	36	59345	64

Tablo 16. Kız SSÇ'lerin Suç Türlerine Göre Madde Kullanım Durumlarının Dağılımı

No	Suç Türü	Cinsiyet		Kız	
		Madde	Kullanıyor	Kullanmıyor	
		Frekans	%	Frekans	%
1.	Adliyeeye karşı suçlar	24	17	120	83
2.	Aile düzenine karşı suçlar	31	23	102	77
3.	Bilinmeyen	0	0	1	100
4.	Bilişim suçları	3	10	28	90
5.	Cebir	0	0	1	100
6.	Çevreye karşı suçlar	0	0	1	100
7.	Cinsel suçlar	26	10	231	90
8.	Diğer	6	12	44	88
9.	Dolandırıcılık	6	15	33	85
10.	Genel ahlaka aykırı suçlar	6	22	21	78
11.	Genel tehlike yaratan suçlar	29	34	56	66
12.	Görevli memura mukavemet	8	22	29	78
13.	Hakaret	172	15	938	85
14.	Hırsızlık	405	21	1512	79
15.	Kamu sağlığına karşı suçlar	3	43	4	57
16.	Kişiyi hürriyetinden yoksun kılma	54	15	299	85
17.	Konut dokunulmazlığının ihlali	12	19	52	81
18.	Mala zarar verme	93	31	211	69
19.	Mal varlığına karşı diğer suçlar	45	38	74	62
20.	Öldürme	7	16	38	84
21.	Pasaport Kanununa muhalefet	0	0	2323	100
22.	Sahtecilik	30	21	112	79
23.	Tehdit	125	15	691	85
24.	Toplumsal olaylar	25	15	142	85
25.	Uyuşturucu satmak, satın almak, kullanmak	509	66	268	34
26.	Yağma(gasp)	20	34	38	66
27.	Yaralama	843	14	5284	86
TOPLAM		2482	16	12653	84

Erkek ve kız çocuklarının karışmış oldukları suç türleri ve eğitim düzeyleri incelemesine başlanılmadan önce belirtilmesi gereken bazı durumlar bulunmaktadır. Eğitim düzeylerine göre suç türlerinin dağılımının incelenmiş olduğu Tablo 8’de ilköğretim öğrencilerinin sayısının olmadığı, bunun sebebinin de değişen eğitim sistemi olduğu daha önce belirtilmişti. Yine aynı tabloda lise mezunu 2330 çocuk olduğu belirtilmiş olsa da çoklu tablolara geçildiğinde TÜİK verilerinde erkek ve kız çocukları için lise mezunu çocukların sayısı bulunmamaktadır. Aynı durum 81 yüksekokul öğrencisi ve yüksekokul eğitimini bırakan 3 çocuk için de geçerlidir.

Erkek çocukların karışmış oldukları suçlar içerisinde eğitim durumlarının dağılımı Tablo 17’da yer almaktadır. Bu tabloya göre tüm suç tipleri incelendiğinde en çok lise öğrencisi (%33) erkek çocukların suç karıştıkları görülmektedir. Bu da suça karışan erkek çocukların 15-17 yaş arasında olduğu sonucuyla örtüşmektedir. Suça sürüklenen çocuk olarak işlem gören çocuklar lise öğrencisinden sonra en çok ortaokul öğrencileri (%14) ve ilkokul mezunu (%11) çocuklardır. Suça karışan erkek çocukların hangi eğitim düzeyinde hangi suçlara daha çok karıştıkları Şekil 20’da gösterilmiştir. Okuma ve yazma bilmeyen erkek çocuklar dışında tüm eğitim düzeylerinde en çok karışılan suçlar yaralama ve hırsızlık suçları iken okuma yazma bilmeyen erkek çocukların en çok karışmış oldukları suç Pasaport Kanununa Muhalefet suçudur. Bunun sebebi de yine yabancı uyruklu çocukların Türkçe okuma ve yazma bilmemesinden kaynaklanmaktadır. Hırsızlık ve yaralama suçları dışında en çok meydana gelen suç ise uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmak, satmak ve satın almak suçudur. En çok karışılan suçlardan bir diğeri ise yaralama ve hırsızlık suçlarından sonra üçüncü sırada yer alan cinsel suçlara ise en çok ortaokul öğrencilerinin karıştığı görülmektedir.

Tablo 18’de kız çocukların karışmış oldukları suçlar içerisinde eğitim durumlarının dağılımı yer almaktadır. Bu tabloya göre en çok lise öğrencisi (%47) ve ortaokul öğrencisi (%15) olan kız çocukları suça sürüklenen çocuk olarak güvenlik birimlerine getirilmişlerdir. Şekil 21’de eğitim düzeylerine göre karışmış oldukları suç türleri gösterilmiştir. Burada da Şekil 20’a benzer şekilde kız çocuklarının en çok karışmış oldukları suçlar yaralama ve hırsızlık iken sadece okuma ve yazma bilmeyen kız çocuklarının en çok karışmış olduğu suç %81 ile Pasaport Kanununa muhalefet suçudur. Yaralama ve hırsızlık suçlarından sonra en sık görülen suçlar ise yine uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmak, satmak ve satın almak, Pasaport Kanununa muhalefet, hakaret ve adliyeye karşı suçlardır.

Tablo 17. Erkek SSC’lerin Suç Türlerine Göre Eğitim Durumlarının Dağılımı

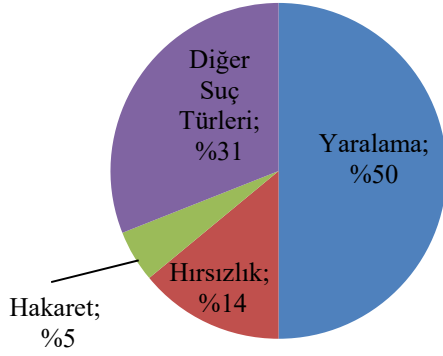
No	Suç Türü	Cinsiyet				Erkek										
		Eğitim	Okuma-Yazma		Mezun	İlköğretim Öğrenci		Terk		Mezun		İlkokul Öğrenci		Terk		
			Bilmeyen	%		F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F
1.	Adliyeye karşı suçlar		13	3	49	11	0	0	16	4	67	15	6	1	20	4
2.	Aile düzenine karşı uçlar		4	1	50	11	0	0	10	2	59	13	5	1	17	4
3.	Bilinmeyen		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10	28	0	0
4.	Bilişim suçları		0	0	4	5	0	0	0	0	2	3	1	1	1	1
5.	Cebir		0	0	2	17	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.	Çevreye karşı suçlar		0	0	0	0	0	0	0	0	1	3	1	3	0	0
7.	Cinsel suçlar		30	1	176	5	0	0	45	1	326	9	211	6	73	2
8.	Diğer		2	1	24	7	0	0	8	2	60	18	4	1	8	2
9.	Dolandırıcılık		4	2	12	0	0	0	0	0	38	21	0	0	11	6
10.	Genel ahlaka aykırı suçlar		1	1	8	7	0	0	4	3	26	21	1	1	0	0
11.	Genel tehlike yaratan suçlar		17	1	235	9	0	0	80	3	318	12	31	1	84	3
12.	Görevli memura mukavemet		1	0	45	10	0	0	18	4	71	15	0	0	15	3
13.	Hakaret		11	0	199	7	0	0	33	1	203	8	19	1	30	1
14.	Hırsızlık		514	2	2130	9	0	0	907	4	4317	18	570	2	1560	6
15.	Kamu sağlığına karşı suçlar		0	0	5	7	0	0	2	3	5	7	1	1	2	3
16.	Kişiyi hürriyetinden yoksun kılma		6	0	109	8	0	0	14	1	119	9	17	1	21	2
17.	Konut dokunulmazlığının ihlali		8	2	35	8	0	0	6	1	39	9	10	2	21	5
18.	Mala zarar verme		30	1	214	6	0	0	60	2	476	12	160	4	106	3
19.	Mal varlığına karşı diğer suçlar		11	1	104	10	0	0	34	3	164	15	5	0	33	3
20.	Öldürme		7	2	29	7	0	0	4	1	44	11	11	3	12	3
21.	Pasaport Kanununa muhalefet		1024	29	42	1	0	0	11	0	390	11	609	17	60	2
22.	Sahtecilik		29	2	140	9	0	0	19	1	177	12	15	1	47	3
23.	Tehdit		13	0	221	8	0	0	42	1	298	10	18	1	53	2
24.	Toplumsal olaylar		5	0	117	8	0	0	36	2	142	10	17	1	27	2
25.	Uyuşturucu satmak,satın almak, kullanmak		54	1	729	13	0	0	254	4	1072	18	14	0	317	5
26.	Yağma(gasp)		24	2	143	9	0	0	49	3	298	20	19	1	94	6
27.	Yaralama		110	0	1537	5	0	0	295	1	1930	6	883	3	319	1
TOPLAM			1918	2	6359	7	0	0	1947	2	10642	11	2638	3	2931	3

Tablo 17. Erkek SSC’lerin Suç Türlerine Göre Eğitim Durumlarının Dağılımı (Devamı)

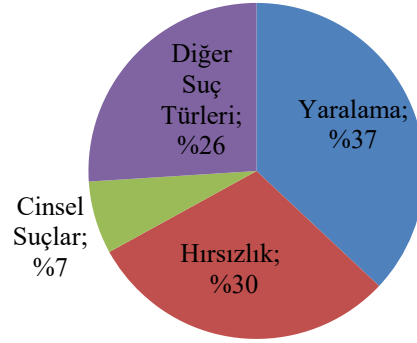
Suç Türü	Eğitim		Ortaokul Öğrenci		Terk		Mezun		Lise Öğrenci		Terk		Yükseköğretim Öğrenci		Terk		Bilinmeyen	
	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%
1. Adliye karşı suçlar	16	4	26	6	2	0,4	0	0	130	28	47	10	0	0	0	0	65	14
2. Aile düzenine karşı uçar	28	6	34	8	1	0,2	0	0	141	32	60	14	0	0	0	0	32	7
3. Bilinmeyen	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3	0	0	0	0	0	0	25	69
4. Bilişim suçları	0	0	5	6	0	0	0	0	55	69	7	9	0	0	0	0	5	6
5. Cebir	0	0	2	17	0	0	0	0	6	50	1	8	0	0	0	0	0	0
6. Çevreye karşı suçlar	5	15	12	36	0	0	0	0	12	36	2	6	0	0	0	0	0	0
7. Cinsel suçlar	171	5	864	25	4	0,1	0	0	1156	33	189	5	0	0	0	0	229	7
8. Diğer	19	6	35	10	3	1	0	0	124	36	23	7	0	0	0	0	32	9
9. Dolandırıcılık	14	8	9	5	0	0	0	0	37	20	32	17	0	0	0	0	27	15
10. Genel ahlaka aykırı suçlar	3	2	8	7	0	0	0	0	50	41	11	9	0	0	0	0	9	7
11. Genel tehlike yaratan suçlar	113	4	257	10	11	0,4	0	0	962	36	303	11	0	0	0	0	237	9
12. Görevli memura mukavemet	35	7	28	6	2	0,4	0	0	138	29	59	13	0	0	0	0	57	12
13. Hakaret	72	3	325	12	6	0,2	0	0	1417	52	255	9	0	0	0	0	136	5
14. Hırsızlık	1248	5	3772	15	356	1	0	0	4360	18	2093	9	0	0	0	0	2730	11
15. Kamu sağlığına karşı suçlar	1	1	10	15	0	0	0	0	33	49	5	7	0	0	0	0	3	4
16. Kişiyi hürriyetinden yoksun kılma	63	5	152	11	5	0,4	0	0	633	47	110	8	0	0	0	0	86	6
17. Konut dokunulmazlığının ihlali	28	7	72	17	4	1	0	0	135	32	37	9	0	0	0	0	33	8
18. Mala zarar verme	189	5	795	21	30	1	0	0	1166	30	334	9	0	0	0	0	268	7
19. Mal varlığına karşı diğer suçlar	48	4	102	9	4	0,4	0	0	350	32	126	12	0	0	0	0	112	10
20. Öldürme	42	11	62	16	2	1	0	0	129	33	20	5	0	0	0	0	29	7
21. Pasaport Kanununa muhalefet	572	16	265	7	12	0,3	0	0	515	14	58	2	0	0	0	0	2	0,1
22. Sahtecilik	127	9	122	8	2	0,1	0	0	415	28	138	9	0	0	0	0	243	16
23. Tehdit	132	4	337	11	15	0,4	0	0	1336	45	259	9	0	0	0	0	216	7
24. Toplumsal olaylar	90	6	135	9	6	0,4	0	0	630	43	134	9	0	0	0	0	123	8
25. Uyuşturucu satmak,satın almak, kullanmak	179	3	334	6	29	0,5	0	0	1240	21	941	16	0	0	0	0	650	11
26. Yağma(gasp)	58	4	186	12	18	1	0	0	267	18	161	11	0	0	0	0	190	13
27. Yaralama	1299	4	4698	16	62	0,2	0	0	15437	51	1843	6	0	0	0	0	1688	6
TOPLAM	4552	5	12647	14	574	1	0	0	30875	33	7248	8	0	0	0	0	7227	8

F:Frekans

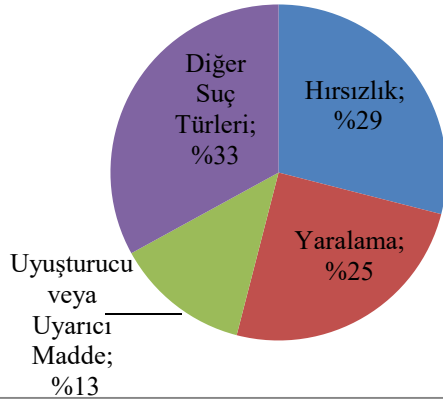
Lise Öğrencisi Erkek Çocuklar

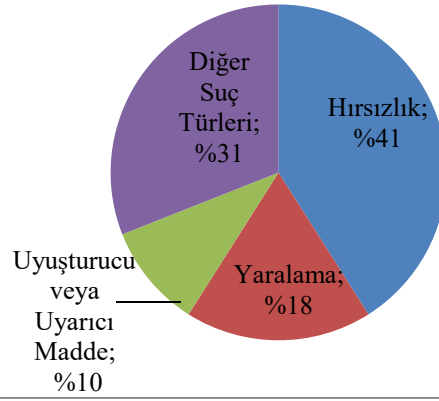
Ortaokul Öğrencisi Erkek Çocuklar

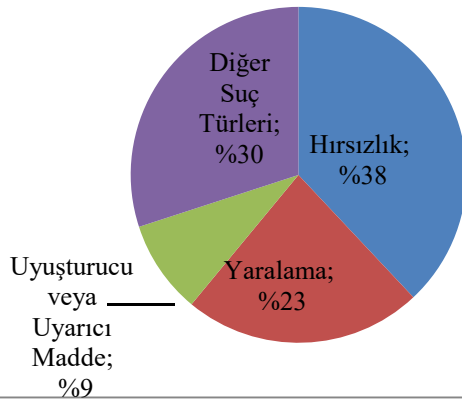
Lise Terk Erkek Çocuklar

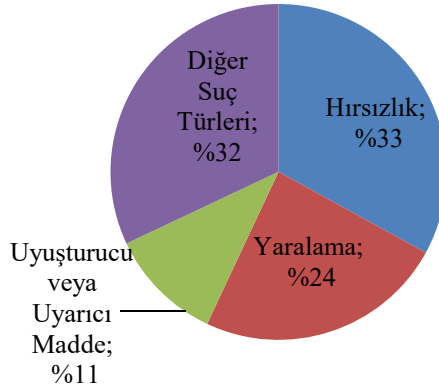
İlkokul Mezunu Erkek Çocuklar

Eğitim Durumu Bilinmeyen Erkek Çocuklar

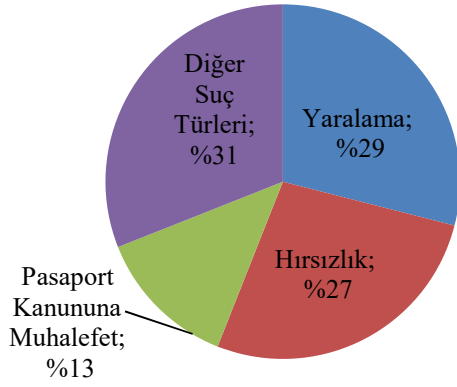

İlköğretim Mezunu Erkek Çocuklar

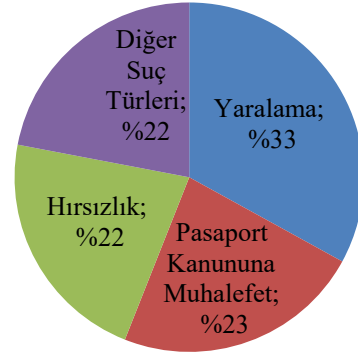

Şekil 20. Erkek SSC'lerin eğitim durumlarına göre suç türlerinin dağılımı

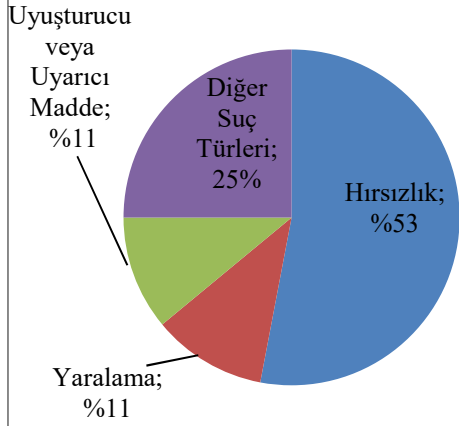
Ortaokul Mezunu Erkek Çocuklar

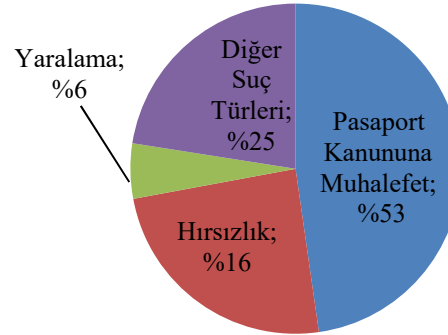
İlkokul Öğrencisi Erkek Çocuklar

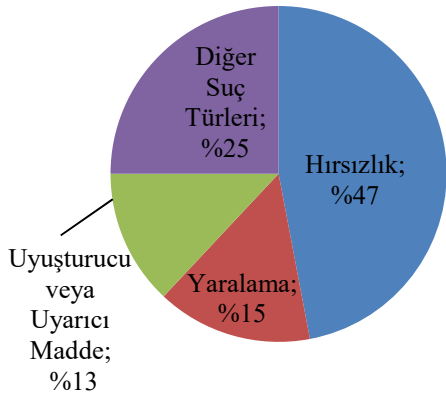
İlkokul Terk Erkek Çocuklar

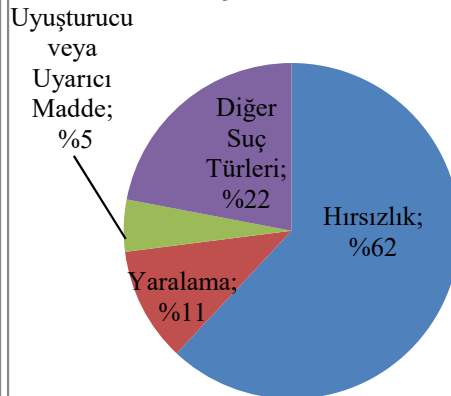
Okuma Yazma Bilmeyen Erkek Çocuklar

İlköğretim Terk Erkek Çocuklar

Ortaokul Terk Erkek Çocuklar

Şekil 20. Erkek SSC'lerin eğitim durumlarına göre suç türlerinin dağılımı (devamı)

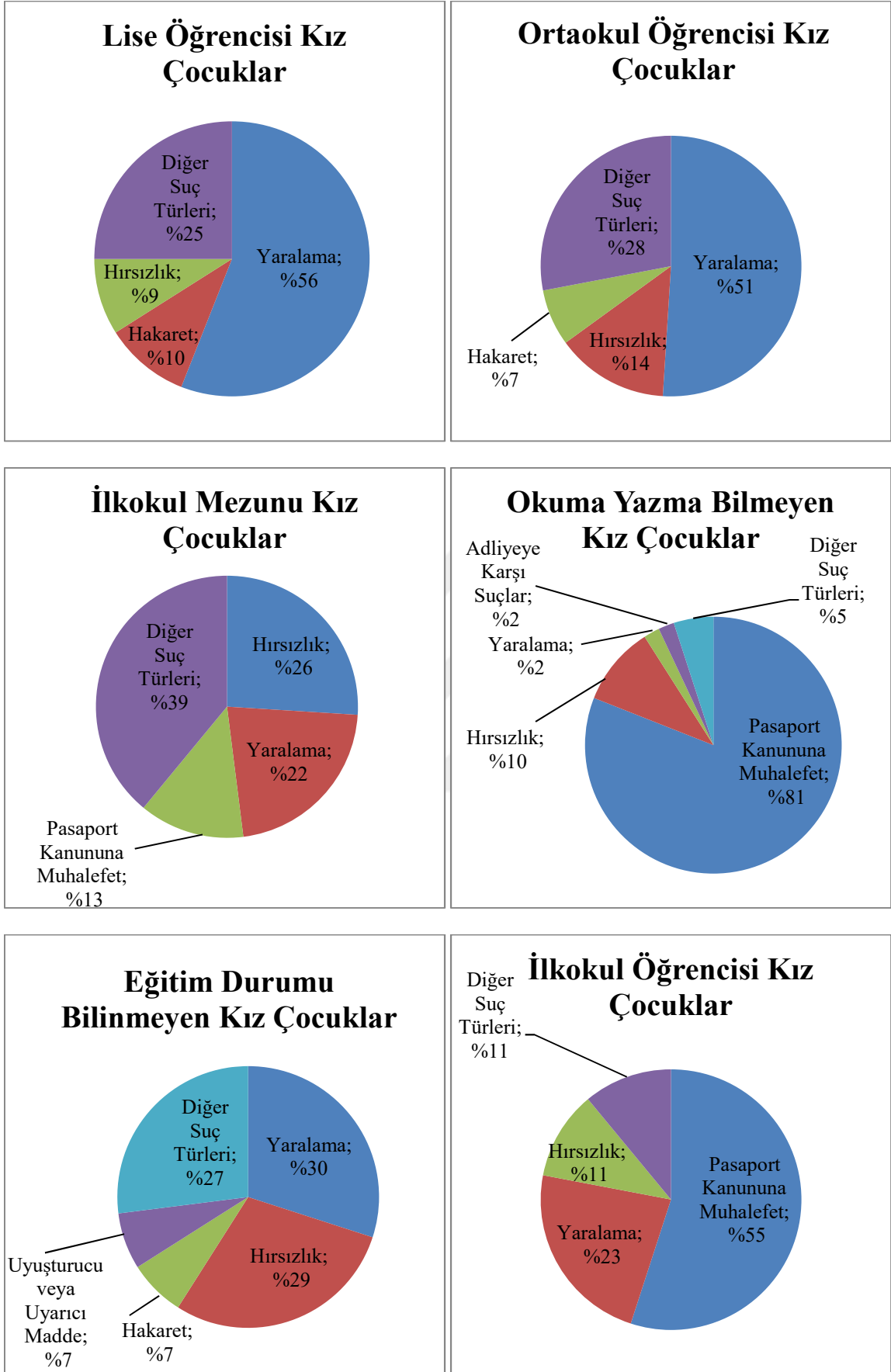
Tablo 18. KIZ SSC’lerin Suç Türlerine Göre Eğitim Durumlarının Dağılımı

		Cinsiyet						Kız								
No	Suç Türü	Eğitim	Okuma-Yazma		Mezun		İlköğretim Öğrenci		Terk		Mezun		İlkokul Öğrenci		Terk	
			F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%
1.	Adliyeye karşı suçlar		12	9	10	7	0	0	3	2	23	17	3	2	7	5
2.	Aile düzenine karşı uçlar		1	1	11	8	0	0	1	1	11	8	1	1	3	2
3.	Bilinmeyen		0	0	0	0	0	0	1	100	0	0	0	0	0	0
4.	Bilişim suçları		0	0	1	4	0	0	0	0	3	11	0	0	0	0
5.	Cebir		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.	Çevreye karşı suçlar		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	100	0	0
7.	Cinsel suçlar		0	0	14	6	0	0	1	0	14	0	9	4	1	0
8.	Diğer		1	2	2	4	0	0	0	0	2	4	4	8	0	0
9.	Dolandırıcılık		2	5	4	11	0	0	1	3	4	11	0	0	3	8
10.	Genel ahlaka aykırı suçlar		0	0	1	4	0	0	0	0	3	12	0	0	1	4
11.	Genel tehlike yaratan suçlar		0	0	9	11	0	0	2	2	8	10	3	4	2	2
12.	Görevli memura mukavemet		0	0	1	3	0	0	1	3	4	11	0	0	2	6
13.	Hakaret		5	0,5	47	4	0	0	5	0	50	5	3	0	5	0
14.	Hırsızlık		80	4	64	3	0	0	42	2	255	14	76	4	103	5
15.	Kamu sağlığına karşı suçlar		0	0	0	0	0	0	0	0	1	14	0	0	0	0
16.	Kişiyi hürriyetinden yoksun kılma		0	0	8	2	0	0	1	0	19	6	4	1	1	0
17.	Konut dokunulmazlığının ihlali		2	3	8	13	0	0	0	0	5	8	3	5	4	6
18.	Mala zarar verme		4	1	14	5	0	0	2	1	18	6	16	6	3	1
19.	Mal varlığına karşı diğer suçlar		0	0	9	8	0	0	2	2	14	12	3	3	2	2
20.	Öldürme		2	5	2	5	0	0	1	2	6	14	3	7	1	2
21.	Pasaport Kanununa muhalefet		625	42	15	1	0	0	2	0	129	9	372	25	34	2
22.	Sahtecilik		5	4	9	7	0	0	1	1	25	19	3	2	5	4
23.	Tehdit		3	0,4	24	3	0	0	6	1	26	3	6	1	7	1
24.	Toplumsal olaylar		1	1	8	5	0	0	1	1	16	10	3	2	1	1
25.	Uyuşturucu satmak, satın almak, kullanmak		9	1	67	9	0	0	10	1	112	15	1	0	26	3
26.	Yağma(gasp)		2	3	5	9	0	0	4	7	10	17	1	2	1	2
27.	Yaralama		15	0,3	145	2	0	0	35	1	216	4	158	3	29	0
TOPLAM			769	6	478	3	0	0	122	1	974	7	673	5	241	2

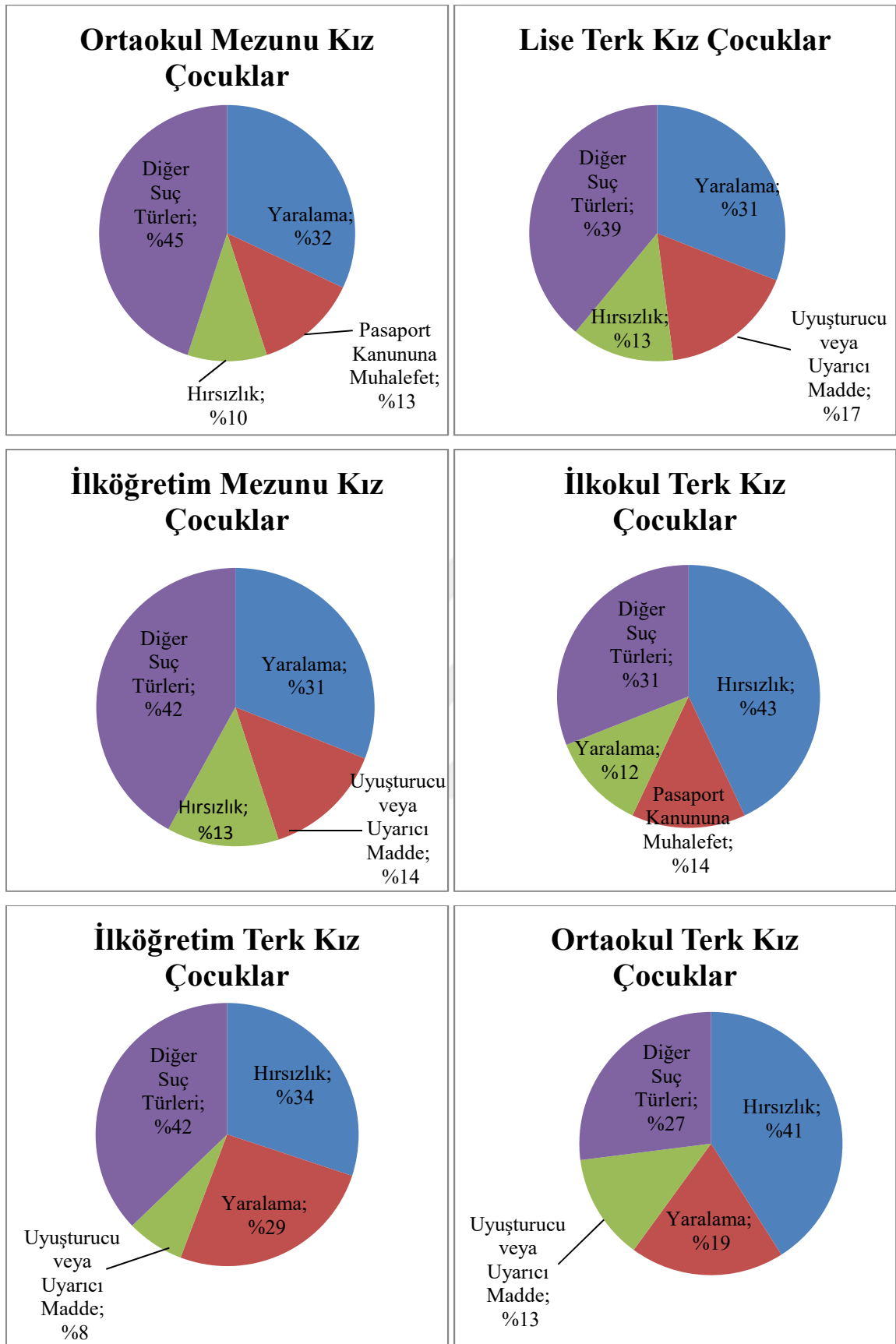
Tablo 18. KIZ SSC’lerin Suç Türlerine Göre Eğitim Durumlarının Dağılımı (Devamı)

Suç Türü	Kız																	
	Eğitim		Ortaokul		Terk		Mezun		Lise		Terk		Yükseköğretim		Bilinmeyen			
	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%		
1. Adliyeye karşı suçlar	1	1	18	13	1	1	0	0	33	24	9	7	0	0	0	0	15	11
2. Aile düzenine karşı uçlar	18	11	11	8	0	0	0	0	47	36	11	8	0	0	0	0	15	12
3. Bilinmeyen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Bilişim suçları	0	0	3	11	0	0	0	0	19	68	2	7	0	0	0	0	0	0
5. Cebir	1	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6. Çevreye karşı suçlar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7. Cinsel suçlar	56	23	49	20	0	0	0	0	65	26	22	9	0	0	0	0	15	6
8. Diğer	4	8	4	8	0	0	0	0	25	50	2	4	0	0	0	0	6	12
9. Dolandırıcılık	4	11	1	3	0	0	0	0	7	18	4	11	0	0	0	0	8	21
10. Genel ahlaka aykırı suçlar	2	8	3	12	0	0	0	0	11	42	0	0	0	0	0	0	5	19
11. Genel tehlike yaratan suçlar	5	6	8	10	2	2	0	0	33	41	4	5	0	0	0	0	5	6
12. Görevli memura mukavemet	2	6	5	14	0	0	0	0	11	31	4	11	0	0	0	0	6	17
13. Hakaret	25	2	135	13	2	0	0	0	677	64	49	5	0	0	0	0	60	6
14. Hırsızlık	58	3	281	15	13	1	0	0	588	31	79	4	0	0	0	0	242	13
15. Kamu sağlığına karşı suçlar	0	0	2	29	0	0	0	0	4	57	0	0	0	0	0	0	0	0
16. Kişiyi hürriyetinden yoksun kılma	27	8	61	18	1	0	0	0	192	56	15	4	0	0	0	0	12	4
17. Konut dokunulmazlığının ihlali	3	5	12	19	0	0	0	0	15	23	5	8	0	0	0	0	7	11
18. Mala zarar verme	12	4	55	19	1	0	0	0	118	41	21	7	0	0	0	0	23	8
19. Mal varlığına karşı diğer suçlar	0	0	17	15	0	0	0	0	43	37	14	12	0	0	0	0	13	11
20. Öldürme	3	7	3	7	0	0	0	0	14	32	3	7	0	0	0	0	6	14
21. Pasaport Kanununa muhalefet	72	5	116	8	1	0	0	0	114	8	7	0	0	0	0	0	3	0
22. Sahtecilik	2	1	8	6	0	0	0	0	25	19	12	9	0	0	0	0	40	30
23. Tehdit	29	4	123	16	0	0	0	0	489	63	39	5	0	0	0	0	25	3
24. Toplumsal olaylar	14	9	19	12	1	1	0	0	72	46	10	6	0	0	0	0	12	8
25. Uyuşturucu satmak, satın almak, kullanmak	40	5	71	9	4	1	0	0	260	34	103	14	0	0	0	0	59	8
26. Yağma(gasp)	6	10	0	0	0	0	0	0	19	33	3	5	0	0	0	0	7	12
27. Yaralama	183	3	1044	18	6	0	0	0	3646	62	189	3	0	0	0	0	249	4
TOPLAM	567	4	2049	15	32	0	0	0	6527	47	607	4	0	0	0	0	833	6

F:Frekans

Şekil 21. Kız SSC'lerin eğitim durumlarına göre suç türlerinin dağılımı

Şekil 21. Kız SSC’lerin eğitim durumlarına göre suç türlerinin dağılımı (devamı)

Tablo 19’da erkek çocukların karıştığı suç türlerinin birlikte yaşadığı kişi veya yer bakımından dağılımları, Tablo 20’da ise kız çocukların karıştığı suç türlerinin birlikte yaşadığı kişi veya yer bakımından dağılımları verilmiştir. Suça karışan erkek çocukların %75’i, kız çocukların ise %71’i öz anne, baba ve kardeş ile, erkek çocukların %12’si, kız çocukların %15’i ise öz anne ve kardeşle yaşamaktadır. Şekil 22’de erkek çocukların, Şekil 23’de kız çocukların birlikte yaşadığı kişi veya yer bakımından karışmış oldukları suç türleri gösterilmiştir. Öz anne, baba ve kardeş ile yaşayan erkek çocukların %36’sı yaralama, %26’sı hırsızlık, %6’sı uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmak, satmak, satın almak suçlarına karışırken kız çocuklarının %41’i yaralama, %17’si Pasaport Kanununa muhalefet, %12’si hırsızlık suçuna karışmıştır. Öz anne ve kardeş ile yaşayan erkek çocuklar en çok hırsızlık (%34), yaralama (%27) ve uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmak, satmak, satın almak (%9) suçlarına, kız çocuklar en çok yaralama (%39), hırsızlık (%14) ve Pasaport Kanununa muhalefet (%10) suçlarına karışmıştır. Diğer birlikte yaşadığı kişi yer bakımında karışılan suç türü grafikleri ise Tablo 19 ve Tablo 20’da belirtilen “Toplam” satırında belirtilen suça karışma oranlarının sırasına göre verilmiştir. İşyerinde ve sokakta yaşayan kız çocuklarının grafikleri Şekil 23’de yer almamakta olup, işyerinde yaşayan 1 kız çocuğunun karıştığı suç türü yaralama iken sokakta yaşayan 2 kız çocuğundan 1’i yaralama, diğeri mala zarar verme suçlarına karışmışlardır.

Tablo 19. Erkek SSÇ'lerin Suç Türlerine Göre Birlikte Yaşadığı Kişi veya Yer Bakımından Dağılımı

No	Suç	Cinsiyet		Akraba		Arkadaş		Bilinmeyen		Erkek		Eşi/Çocukları		İş Yeri		Kardeş	
		BYKY		F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%
1.	Adliye karşı suçlar			12	3	9	2	2	0	5	1	1	0	2	0	8	2
2.	Aile düzenine karşı suçlar			11	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	1
3.	Bilinmeyen			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.	Bilişim suçları			2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.	Cebir			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.	Çevreye karşı suçlar			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.	Cinsel suçlar			39	1	7	0,2	0	0	7	0,2	58	2	2	0,1	22	1
8.	Diğer			5	1	2	1	2	1	0	0	1	0,3	1	0,3	3	1
9.	Dolandırıcılık			2	1	6	3	0	0	0	0	0	0	1	1	2	1
10.	Genel ahlaka aykırı suçlar			0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1
11.	Genel tehlike yaratan suçlar			49	2	3	0,1	1	0,04	0	0	1	0	0	0	2	0,1
12.	Görevli memura mukavemet			3	1	1	0,2	0	0	1	0,2	0	0	0	0	1	0,2
13.	Hakaret			34	1	0	0	0	0	2	0,1	4	0,1	1	0,04	17	1
14.	Hırsızlık			463	2	71	0,3	12	0,05	13	0,1	20	0,1	8	0,03	221	1
15.	Kamu sağlığına karşı suçlar			1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16.	Kişiyi hürriyetinden yoksun kılma			23	2	3	0,2	2	0,1	0	0	2	0,1	0	0	6	0,4
17.	Konut dokunulmazlığının ihlali			7	2	0	0	0	0	0	0	1	0,2	0	0	4	1
18.	Mala zarar verme			69	2	4	0,1	0	0	11	0,3	3	0,1	0	0	23	1
19.	Mal varlığına karşı diğer suçlar			22	2	2	0,2	0	0	0	0	1	0,1	0	0	8	1
20.	Öldürme			4	1	2	0,5	0	0	0	0	0	0	0	0	4	1
21.	Pasaport Kanununa muhalefet			27	1	6	0,1	0	0	2	0	0	0	1	0,02	6	0,1
22.	Sahtecilik			41	3	23	1	7	0,5	9	1	3	0,2	3	0,2	21	1
23.	Tehdit			52	2	2	0,1	2	0,1	1	0,03	6	0,2	0	0	20	1
24.	Toplumsal olaylar			12	1	9	1	6	0,4	1	0,1	1	0,1	1	0,1	11	1
25.	Uyuşturucu satmak, satın almak, kullanmak			156	3	31	1	5	0,1	10	0,2	7	0,1	5	0,1	48	1
26.	Yağma(gasp)			29	2	15	1	3	0,2	0	0	2	0,1	2	0,1	8	1
27.	Yaralama			325	1	40	0,1	8	0,03	14	0,05	24	0,1	8	0,03	120	0,4
TOPLAM				1388	1	237	0,3	50	0,1	76	0,1	135	0,1	36	0,04	559	1

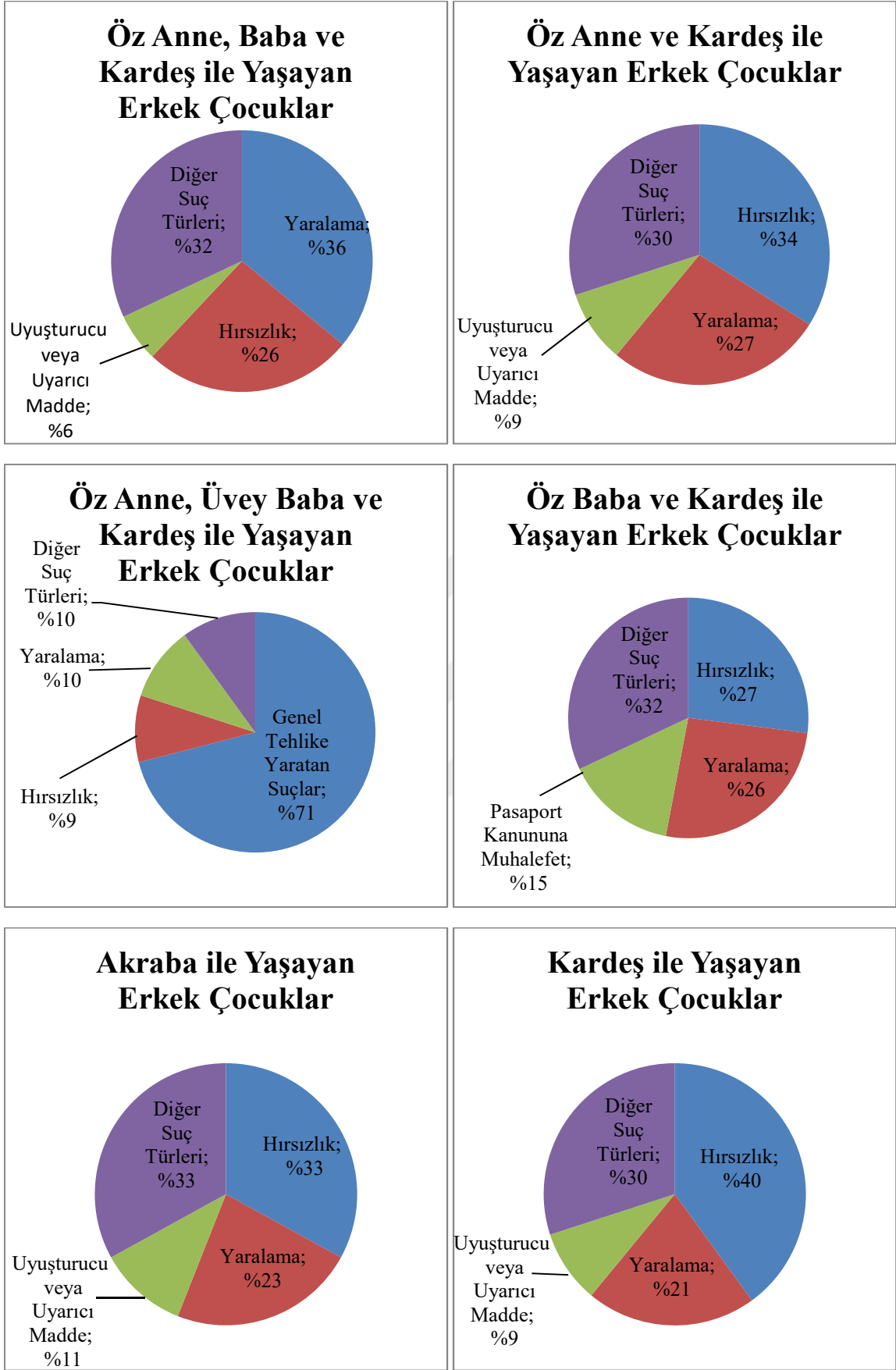
Tablo 19. Erkek SSÇ'lerin Suç Türlerine Göre Birlikte Yaşadığı Kişi veya Yer Bakımından Dağılımı (Devamı)

Cinsiyet		Erkek									
No	Suç Türü	Öz Anne-Baba-Kardeş		Öz Anne, Üvey Baba-Kardeş		Öz Anne-Kardeş		Öz Baba,Üvey Anne-Kardeş		Öz Baba-Kardeş	
		F	%	F	%	F	%	F	%	F	%
1.	Adliye karşı suçlar	326	70	7	1	54	12	2	0	16	3
2.	Aile düzenine karşı uçlar	341	75	6	1	64	14	3	1	15	3
3.	Bilinmeyen	34	94	0	0	1	0,2	0	0	0	0
4.	Bilişim suçları	62	75	2	2	9	11	2	2	2	2
5.	Cebir	15	94	0	0	0	0	0	0	1	6
6.	Çevreye karşı suçlar	29	83	0	0	4	11	0	0	1	3
7.	Cinsel suçlar	2848	80	33	1	341	10	24	1	78	2
8.	Diğer	271	77	2	1	35	10	5	1	18	5
9.	Dolandırıcılık	128	67	2	1	36	19	2	1	7	4
10.	Genel ahlaka aykırı suçlar	106	83	0	0	13	10	0	0	3	2
11.	Genel tehlike yaratan suçlar	25	1	2152	79	23	1	351	13	13	0,5
12.	Görevli memura mukavemet	356	74	4	1	82	17	2	0,4	16	3
13.	Hakaret	2197	78	44	2	344	12	17	1	79	3
14.	Hırsızlık	18352	74	275	1	3670	15	167	1	775	3
15.	Kamu sağlığına karşı suçlar	54	79	0	0	6	9	1	1	4	6
16.	Kişiyi hürriyetinden yoksun kılma	1093	79	18	1	148	11	7	1	38	3
17.	Konut dokunulmazlığının ihlali	312	72	2	0,5	63	15	2	0,5	23	5
18.	Mala zarar verme	3000	77	44	1	504	13	22	1	137	4
19.	Mal varlığına karşı diğer suçlar	896	80	11	1	128	11	5	0,4	30	3
20.	Öldürme	317	78	5	1	53	13	3	1	18	4
21.	Pasaport Kanununa muhalefet	3786	80	14	0,3	446	9	0	0	425	9
22.	Sahtecilik	1181	77	7	0,5	172	11	9	1	34	2
23.	Tehdit	2352	77	30	1	390	13	15	0,5	101	3
24.	Toplumsal olaylar	1223	81	6	0,4	167	11	5	0,3	45	3
25.	Uyuşturucu satmak, satın almak, kullanmak	4223	71	57	1	969	16	32	1	208	4
26.	Yağma(gasp)	1127	74	23	2	238	16	7	0,5	36	2
27.	Yaralama	25438	82	291	1	2969	10	143	0,5	748	2
TOPLAM		70092	75	3035	3	10929	12	826	1	2871	3

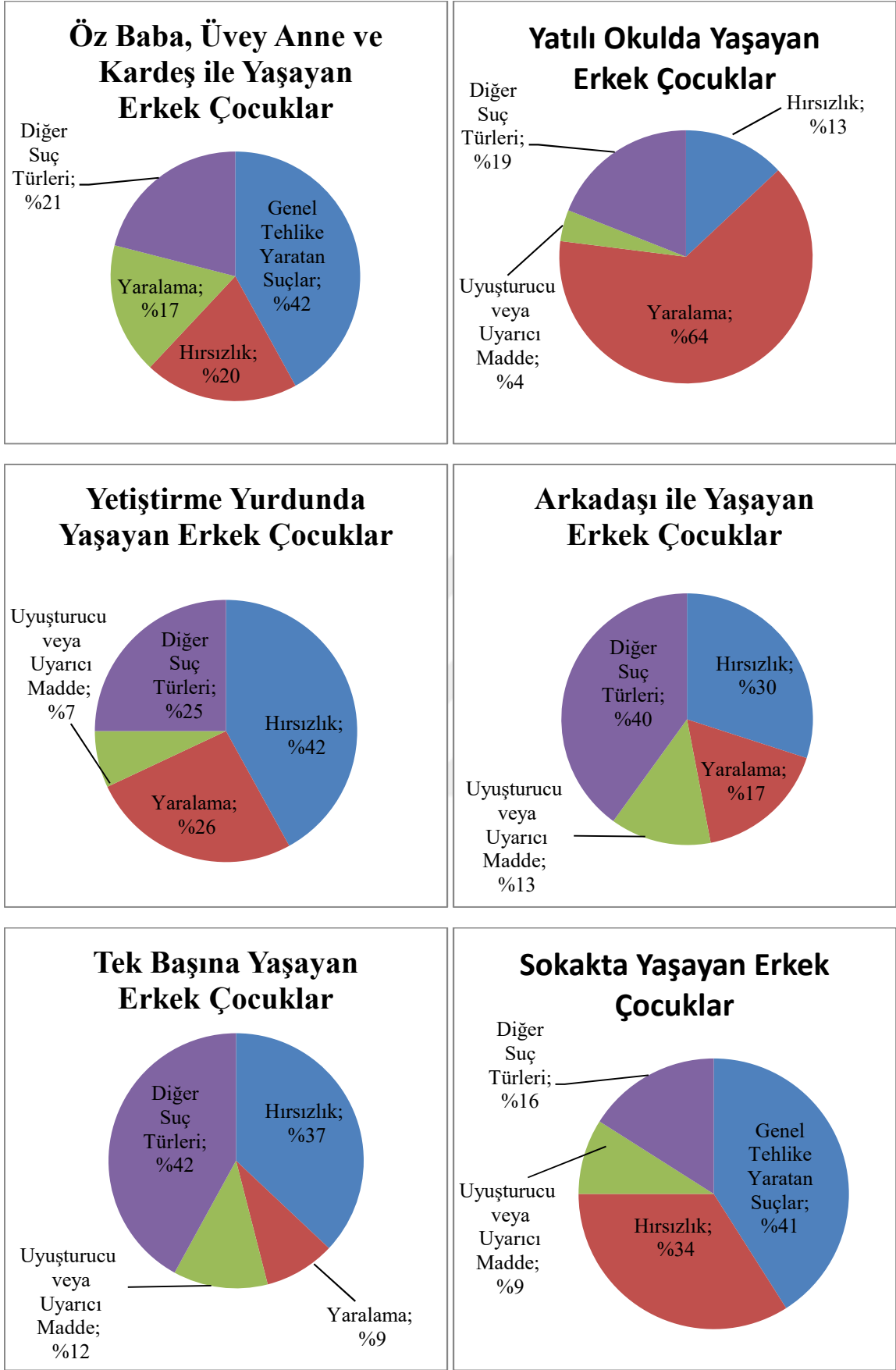
Tablo 19. Erkek SSC’lerin Suç Türlerine Göre Birlikte Yaşadığı Kişi veya Yer Bakımından Dağılımı (Devamı)

No	Suç Türü	Cinsiyet BYKY		Sokak		Tanıdık		Erkek Tek Başına		Yatılı Okul		Yetiştirme Yurdu	
		F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%
1.	Adliye karşı suçlar	2	0	3	1	5	1	3	1	11	2		
2.	Aile düzenine karşı uçlar	1	0	1	0	2	0	0	0	5	1		
3.	Bilinmeyen	0	0	0	0	0	0	1	3	0	0		
4.	Bilişim suçları	0	0	0	0	0	0	4	5	0	0		
5.	Cebir	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
6.	Çevreye karşı suçlar	0	0	0	0	0	0	1	3	0	0		
7.	Cinsel suçlar	2	0,1	6	0,2	4	0,1	32	1	51	1		
8.	Diğer	0	0	1	0,3	4	1	2	1	0	0		
9.	Dolandırıcılık	0	0	2	1	2	1	0	0	0	0		
10.	Genel ahlaka aykırı suçlar	0	0	2	2	1	1	0	0	0	0		
11.	Genel tehlike yaratan suçlar	71	3	8	0,3	6	0,2	9	0,3	15	1		
12.	Görevli memura mukavemet	0	0	3	1	3	1	4	1	3	1		
13.	Hakaret	2	0,1	4	0,1	3	0,1	26	1	42	1		
14.	Hırsızlık	58	0,2	35	0,1	88	0,4	107	0,4	521	2		
15.	Kamu sağlığına karşı suçlar	0	0	0	0	0	0	0	0	2	3		
16.	Kişiyi hürriyetinden yoksun kılma	0	0	3	0,2	5	0,4	12	1	15	1		
17.	Konut dokunulmazlığının ihlali	2	0,5	0	0	2	0,5	5	1	8	2		
18.	Mala zarar verme	1	0,03	4	0,1	5	0,1	11	0,3	69	2		
19.	Mal varlığına karşı diğer suçlar	2	0,2	3	0,3	2	0,2	3	0,3	10	1		
20.	Öldürme	0	0	1	0,2	0	0	2	0,5	0	0		
21.	Pasaport Kanununa muhalefet	7	0,1	13	0,3	17	0,4	1	0,02	2	0,04		
22.	Sahtecilik	1	0,1	4	0,3	14	1	1	0,1	4	0,3		
23.	Tehdit	0	0	1	0,03	4	0,1	27	1	37	1		
24.	Toplumsal olaylar	3	0,2	3	0,2	12	1	6	0,4	2	0,1		
25.	Uyuşturucu satmak, satın almak, kullanmak	15	0,3	17	0,3	28	0,5	35	1	90	2		
26.	Yağma(gasp)	1	0,1	3	0,2	11	1	4	0,3	24	2		
27.	Yaralama	4	0,01	28	0,1	22	0,1	531	2	320	1		
TOPLAM		172	0,2	145	0,2	240	0,3	827	1	1231	1		

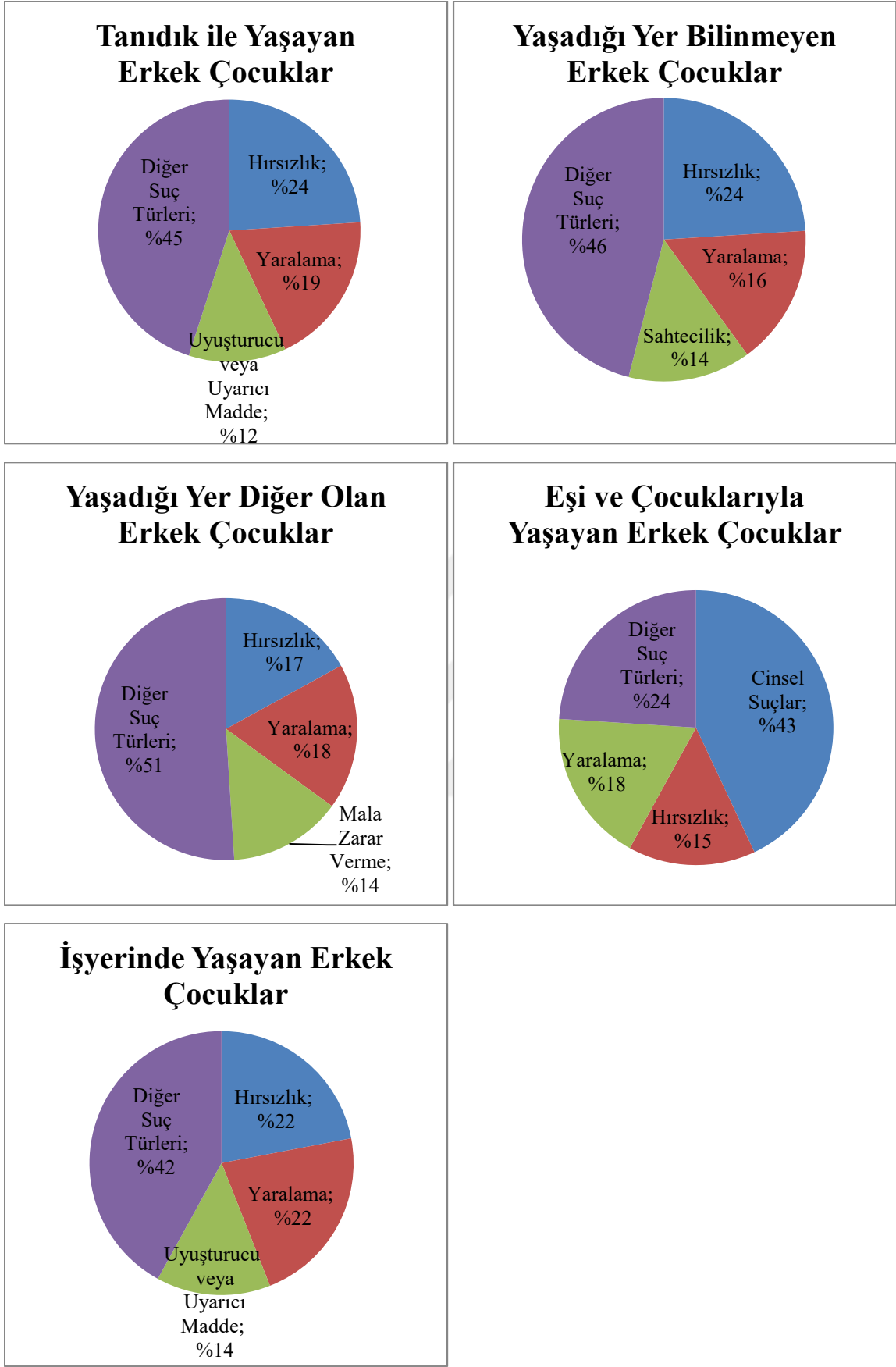
F: Frekans, BYKY: Birlikte Yaşadığı Kişi veya Yer

Şekil 22. Erkek SSÇ'lerin birlikte yaşadığı kişi veya yer bakımından suç türlerinin dağılımı

Şekil 22. Erkek SSÇ'lerin birlikte yaşadığı kişi veya yer bakımından suç türlerinin dağılımı (devamı)

Şekil 22. Erkek SSÇ'lerin birlikte yaşadığı kişi veya yer bakımından suç türlerinin dağılımı (devamı)

Tablo 20. KIZ SSC’lerin Suç Türlerine Göre Birlikte Yaşadığı Kişi veya Yer Bakımından Dağılımı

No	Suç Türü	Cinsiyet BYKY		Akraba		Arkadaş		Bilinmeyen		Kız Diğer		Eşi/Çocukları		İş Yeri		Kardeş	
		F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%
1.	Adliye karşı suçlar	5	3	2	1	0	0	0	0	0	0	4	3	0	0	3	2
2.	Aile düzenine karşı uçlar	2	2	1	1	0	0	0	0	2	0	5	4	0	0	0	0
3.	Bilinmeyen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.	Bilişim suçları	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.	Cebir	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.	Çevreye karşı suçlar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.	Cinsel suçlar	1	0	2	1	0	0	0	0	8	3	18	7	0	0	1	0,4
8.	Diğer	0	0	2	4	0	0	0	0	0	0	2	4	0	0	1	2
9.	Dolandırıcılık	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3	0	0	2	5
10.	Genel ahlaka aykırı suçlar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11.	Genel tehlike yaratan suçlar	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
12.	Görevli memura mukavemet	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3	0	0	0	0
13.	Hakaret	15	6	1	0,4	0	0	0	0	2	1	10	4	0	0	5	2
14.	Hırsızlık	83	4	4	0,2	1	0	0	0	3	0,2	22	1	0	0	27	1
15.	Kamu sağlığına karşı suçlar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	14	0	0	0	0
16.	Kişiyi hürriyetinden yoksun kılma	2	1	0	0	1	0	0	0	0	0	2	1	0	0	1	0,3
17.	Konut dokunulmazlığının ihlali	4	6	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	0	0	1	2
18.	Mala zarar verme	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	0	0	1	0,3
19.	Mal varlığına karşı diğer suçlar	5	4	1	1	1	1	1	1	0	0	2	2	0	0	1	1
20.	Öldürme	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	5	11	0	0	0	0
21.	Pasaport Kanununa muhalefet	7	0,3	1	0	0	0	0	0	0	0	2	0,1	0	0	3	0,1
22.	Sahtecilik	10	7	4	3	1	1	1	1	0	0	4	3	0	0	3	2
23.	Tehdit	11	1	3	0,4	0	0	0	0	3	0,4	3	0,4	0	0	1	0,1
24.	Toplumsal olaylar	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2	1	0	0	0	0
25.	Uyuşturucu satmak, satın almak, kullanmak	10	1	7	1	2	0	0	0	0	0	7	1	0	0	13	2
26.	Yağma(gasp)	3	5	1	2	0	0	0	0	0	0	1	2	0	0	0	0
27.	Yaralama	85	1	5	0,1	0	0	0	0	3	0,05	29	0,5	1	0,02	25	0,4
TOPLAM		250	2	34	0,2	6	0,04	22	0,1	124	1	1	0,01	90	1		

Tablo 20. KIZ SSC’lerin Suç Türlerine Göre Birlikte Yaşadığı Kişi veya Yer Bakımından Dağılımı (Devamı)

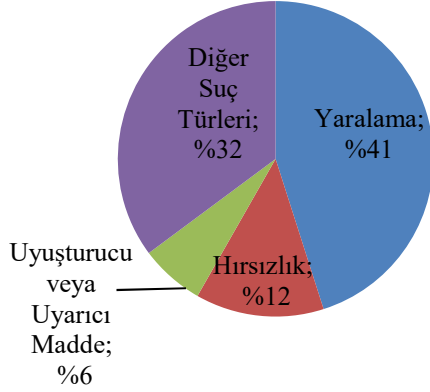
No	Suç Türü	Cinsiyet		Kız							
		BYKY	Öz Anne-Baba-Kardeş	Öz Anne, Üvey Baba-Kardeş	Öz Anne-Kardeş	Öz Baba,Üvey Anne-Kardeş	Öz Baba-Kardeş	F	%	F	%
1.	Adliye karşı suçlar	84	58	3	2	24	17	1	1	3	2
2.	Aile düzenine karşı uçlar	68	51	1	1	42	32	2	2	9	7
3.	Bilinmeyen	1	100	0	0	0	0	0	0	0	0
4.	Bilişim suçları	24	77	1	3	6	19	0	0	0	0
5.	Cebir	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.	Çevreye karşı suçlar	1	100	0	0	0	0	0	0	0	0
7.	Cinsel suçlar	180	70	2	1	30	12	1	0	5	2
8.	Diğer	32	64	0	0	8	16	0	0	3	6
9.	Dolandırıcılık	21	54	1	3	9	23	1	3	1	3
10.	Genel ahlaka aykırı suçlar	17	63	1	4	7	26	0	0	1	4
11.	Genel tehlike yaratan suçlar	54	64	0	0	22	26	0	0	1	1
12.	Görevli memura mukavemet	16	43	2	5	9	24	0	0	0	0
13.	Hakaret	799	72	13	5	164	64	5	2	26	10
14.	Hırsızlık	1321	69	21	1	314	16	12	1	66	3
15.	Kamu sağlığına karşı suçlar	5	71	0	0	1	14	0	0	0	0
16.	Kişiyi hürriyetinden yoksun kılma	277	78	2	1	46	13	3	1	13	4
17.	Konut dokunulmazlığının ihlali	39	61	0	0	13	20	2	3	1	2
18.	Mala zarar verme	168	55	5	2	45	15	3	1	9	3
19.	Mal varlığına karşı diğer suçlar	70	59	0	0	27	23	1	1	5	4
20.	Öldürme	24	53	2	4	10	22	0	0	2	4
21.	Pasaport Kanununa muhalefet	1883	81	2	0,1	236	10	1	0	184	8
22.	Sahtecilik	72	51	1	1	32	23	1	1	6	4
23.	Tehdit	567	69	16	2	147	18	4	0,5	30	4
24.	Toplumsal olaylar	123	74	0	0	20	12	1	1	8	5
25.	Uyuşturucu satmak, satın almak, kullanmak	419	54	25	3	160	21	7	1	30	4
26.	Yağma(gasp)	35	60	0	0	13	22	1	2	2	3
27.	Yaralama	4468	73	73	1	884	14	32	1	150	2
TOPLAM		10768	71	171	1	2269	15	78	1	555	4

Tablo 20. KIZ SSC'lerin Suç Türlerine Göre Birlikte Yaşadığı Kişi veya Yer Bakımından Dağılımı (Devamı)

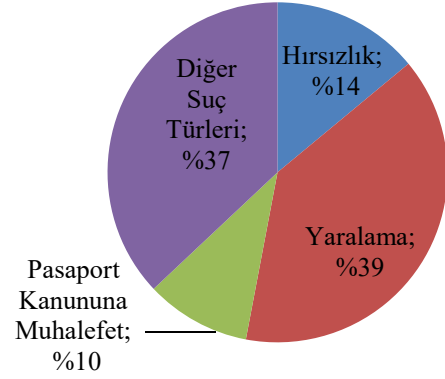
No	Suç Türü	Cinsiyet BYKY		Sokak		Tanıdık		Kız Tek Başına		Yatılı Okul		Yetiştirme Yurdu	
		F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%
1.	Adliye karşı suçlar	0	0	1	1	1	1	1	1	12	8		
2.	Aile düzenine karşı uçlar	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1		
3.	Bilinmeyen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
4.	Bilişim suçları	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
5.	Cebir	0	0	0	0	0	0	0	0	1	100		
6.	Çevreye karşı suçlar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
7.	Cinsel suçlar	0	0	0	0	0	0	3	1	6	2		
8.	Diğer	0	0	0	0	0	0	1	2	1	2		
9.	Dolandırıcılık	0	0	0	0	0	0	1	3	2	5		
10.	Genel ahlaka aykırı suçlar	0	0	0	0	0	0	0	0	1	4		
11.	Genel tehlike yaratan suçlar	0	0	1	1	0	0	0	0	3	4		
12.	Görevli memura mukavemet	0	0	0	0	0	0	0	0	8	22		
13.	Hakaret	0	0	1	0,4	0	0	13	5	56	22		
14.	Hırsızlık	0	0	6	0,3	3	0,2	10	1	24	1		
15.	Kamu sağlığına karşı suçlar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
16.	Kişiyi hürriyetinden yoksun kılma	0	0	1	0,3	1	0,3	2	1	2	1		
17.	Konut dokunulmazlığının ihlali	0	0	0	0	0	0	2	3	1	2		
18.	Mala zarar verme	1	0	0	0	1	0,3	7	2	59	19		
19.	Mal varlığına karşı diğer suçlar	0	0	0	0	2	2	0	0	4	3		
20.	Öldürme	0	0	0	0	0	0	1	2	0	0		
21.	Pasaport Kanununa muhalefet	0	0	2	0,1	2	0,1	0	0	0	0		
22.	Sahtecilik	0	0	1	1	1	1	1	1	5	4		
23.	Tehdit	0	0	2	0,2	0	0	10	1	19	2		
24.	Toplumsal olaylar	0	0	0	0	2	1	6	4	4	2		
25.	Uyuşturucu satmak, satın almak, kullanmak	0	0	2	0,3	4	1	13	2	78	10		
26.	Yağma(gasp)	0	0	0	0	1	2	0	0	1	2		
27.	Yaralama	1	0,02	2	0,03	0	0	87	1	282	5		
TOPLAM		2	0,01	19	0,1	18	0,1	158	1	570	4		

F: Frekans, BYKY: Birlikte Yaşadığı Kişi veya Yer

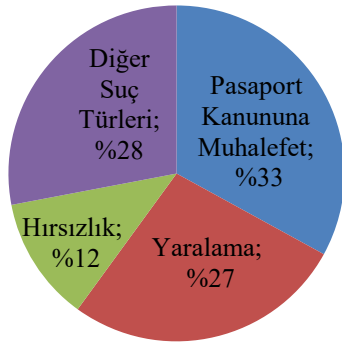
Öz Anne, Baba ve Kardeş ile Yaşayan Kız Çocuklar

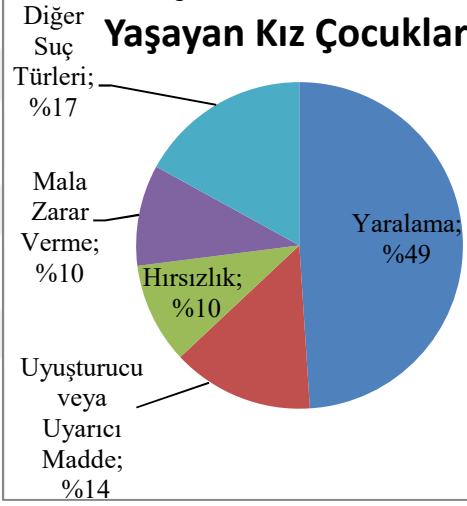
Öz Anne ve Kardeş ile Yaşayan Kız Çocuklar

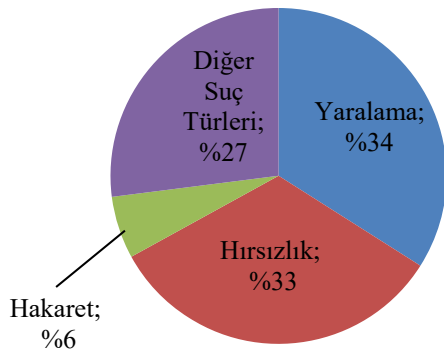
Öz Baba ve Kardeş ile Yaşayan Kız Çocuklar

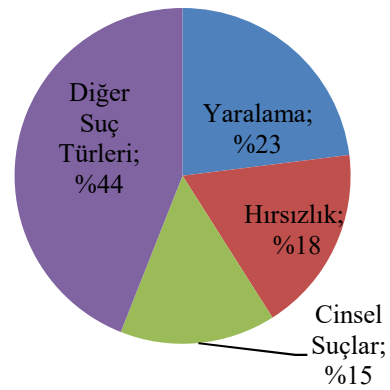
Yetiştirme Yurdunda Yaşayan Kız Çocuklar

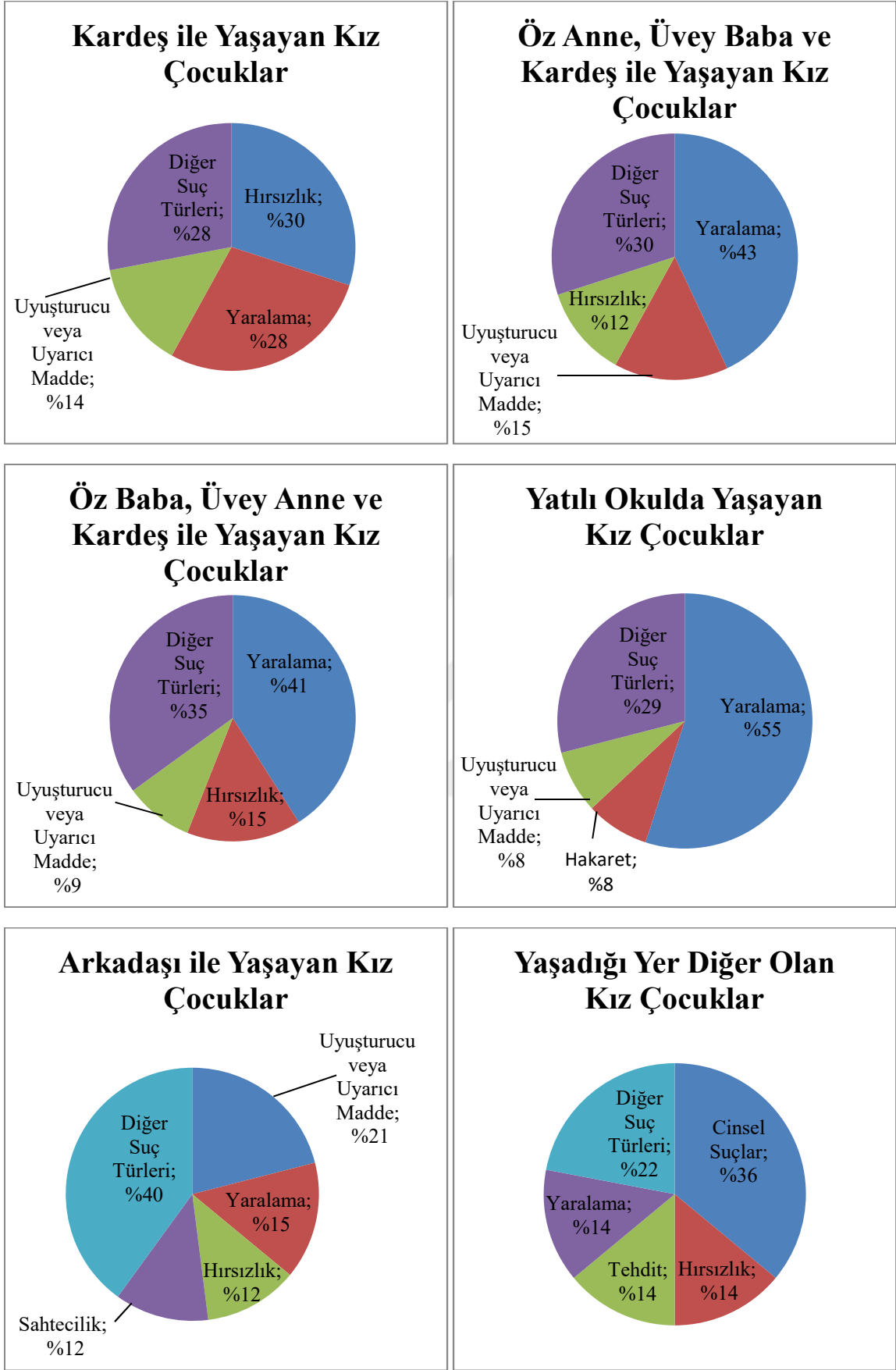
Akraba ile Yaşayan Erkek Çocuklar

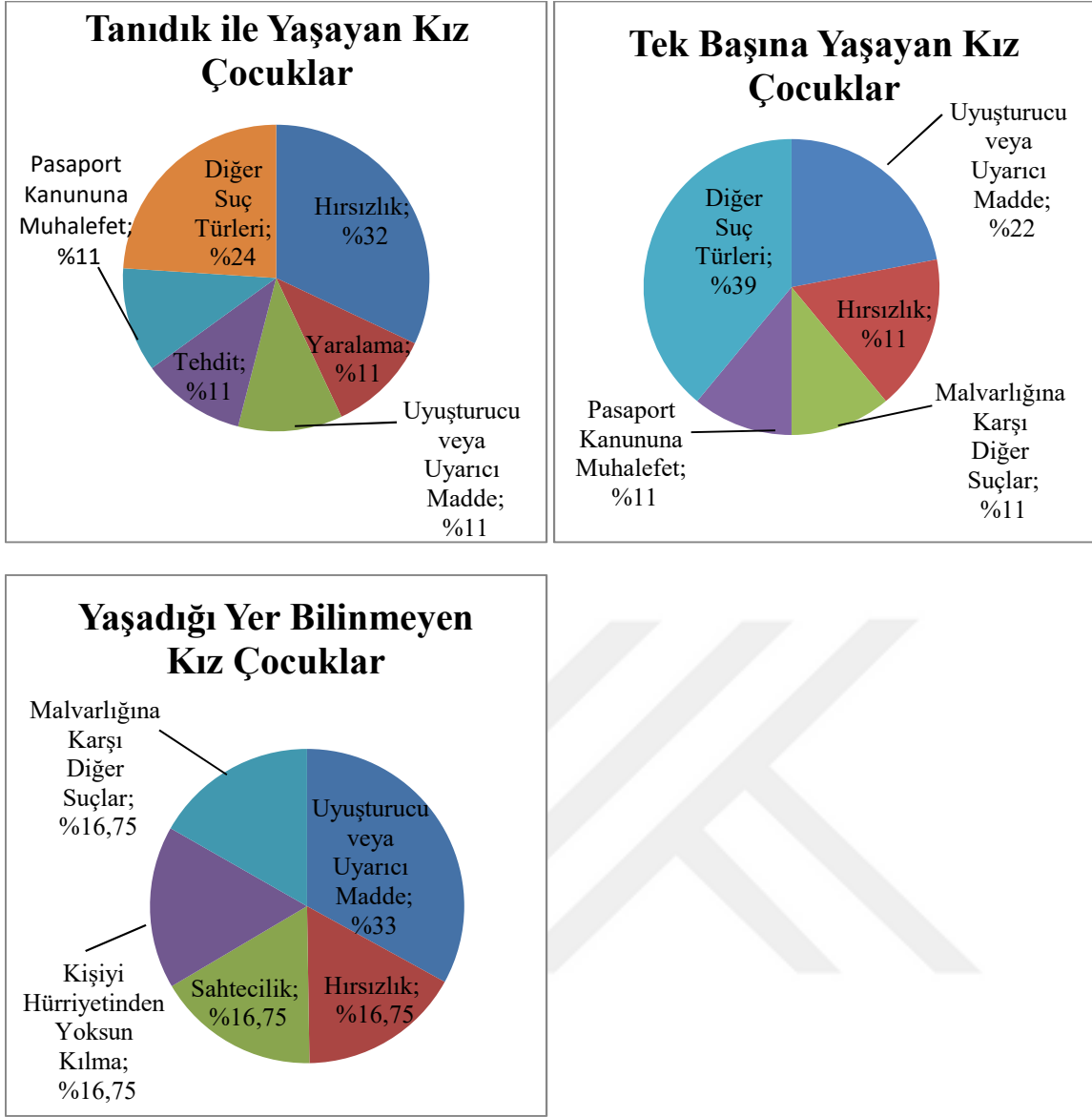
Eşi ve Çocuklarıyla Yaşayan Erkek Çocuklar

Şekil 23. Kız SSC'lerin birlikte yaşadığı kişi veya yer bakımından suç türlerinin dağılımı

Şekil 23. Kız SSÇ'lerin birlikte yaşadığı kişi veya yer bakımından suç türlerinin dağılımı (devamı)

Şekil 23. Kız SSC’lerin birlikte yaşadığı kişi veya yer bakımından suç türlerinin dağılımı (devamı)

Regresyon Analizi

Çoklu doğrusal regresyon analizinin temel varsayımları olan normal dağılım ve değişen varyans ile sapmalı tahmin sonuçlarını engellemek amacıyla test edilen çoklu doğrusal bağlantı sorununun (multicollinearity) bulunmadığı modellerin belirlenebilmesi için çok sayıda model tahmin denemesi yapılmış ve en ideal olan varsayımları sağlayan 3 model belirlenmiştir. Üç model için de normallik (H_0 : Artıklar normal dağılıma sahiptir) ve değişen varyansa ait hipotezlerin (H_0 : Artıklar, sabit varyansa sahiptir) olasılık değerleri 0,05’ten büyük olduğundan hipotezler kabul edilerek temel varsayımların sağlandığı görülmüş ve model tahmin sonuçları altında verilmiştir (Tablo 21).

Çoklu Doğrusal Bağlantının (ÇDB) tespitinde kullanılan “Varyans Büyütme Faktörü (VIF)” değeri büyüdükçe değişkenler arasında bağlantının arttığı kabul edilir, bu değer

10'dan büyük olduğu durumlarda farklı analiz yöntemleri tercih edilir. Modeller için ÇDB sorunu olup olmadığı incelenmiş ve VIF değerlerinin 10'un üzerinde olduğu, yapılan analizler sonucunda ÇDB sorunu olduğu tespit edilmiştir. En küçük kareler yöntemi ile elde edilen tahmin sonuçları ÇDB'den dolayı sapmalı tahmin sonuçları olacağından sorunun ortadan kaldırılmasına yönelik olarak çözüm yollarından biri olan Ridge Regresyon yöntemi kullanılmıştır. Analiz sonucunda VIF değerlerinin 10'un altında elde edildiği modellere ait tahmin sonuçları Tablo 21'de raporlanmıştır. Ayrıca tablodan da görüleceği gibi R^2 değerlerinin yüksek olması modellerin açıklama gücünün oldukça güçlü olduğunu göstermektedir.

$$y = f(\text{Cinsiyet}, \text{Yaş}, \text{Uyruk}, \text{İkamet}, \text{Madde Kullanım Durumu}, \text{Birlikte Yaşadığı Kişi} \\ - \text{Yer}, \text{Eğitim})$$

Model 1 incelendiğinde eşi veya çocuklarıyla yaşayanlara ait katsayı hariç diğer bağımsız değişkenlere ait katsayıların 0,10 önem seviyesinde istatistikî olarak anlamlı oldukları ve bağımsız değişkenlerin suça karışan sayısını arttırdıkları görülmüştür. Erkek çocuk sayısı arttıkça suça karışan sayısı 0,271, 15-17 yaş grubu çocuk sayısı arttıkça suça karışan çocuk sayısı 0,263, şehirde yaşayan çocuk sayısı arttıkça suça karışan çocuk sayısı 0,240, madde kullanan çocuk sayısı arttıkça suça karışan çocuk sayısı 0,285, okuma yazma bilmeyen çocuk sayısı arttıkça suça karışan çocuk sayısı 2,639, öğrenci sayısı arttıkça suça karışan sayısı 0,391 artmaktadır.

Model 2'ye Model 1'den farklı olarak 12-14 yaş grubu dâhil edilmiş, şehirde yaşayanlar ile eşi veya çocuklarıyla yaşayanlar modelden çıkarılmıştır. Model 2 için tüm bağımsız değişkenlere ait katsayıların 0,10 önem seviyesinde istatistikî olarak anlamlı oldukları ve tüm bağımsız değişkenlerin suça karışan sayısında artırıcı etkiye sahip oldukları görülmüştür. Erkek çocuk sayısı arttıkça suça karışan sayısı 2,333, 12-14 yaş grubu çocuk sayısı arttıkça suça karışan çocuk sayısı 0,694, 15-17 yaş grubu çocuk sayısı arttıkça suça karışan çocuk sayısı 0,324, madde kullanan çocuk sayısı arttıkça suça karışan çocuk sayısı 0,367, okuma yazma bilmeyen çocuk sayısı arttıkça suça karışan çocuk sayısı 2,231, öğrenci sayısı arttıkça suça karışan sayısı 0,442 artmaktadır.

Model 3'te ise Model 1'deki cinsiyet hariç aynı bağımsız değişkenler kullanılmış, erkek çocuklar yerine kız çocukları modele dâhil edilmiştir. Modelde kız çocukları ve eşi veya çocuklarıyla yaşayanlara ait katsayılar 0,10 önem seviyesinde istatistikî olarak anlamsız, diğer bağımsız değişkenlere ait katsayıların anlamlı olduğu ve tüm bağımsız değişkenlerin suça karışan sayısını artırıcı etkiye sahip oldukları görülmüştür. 15-17 yaş grubu çocuk sayısı arttıkça suça karışan çocuk sayısı 0,305, şehirde yaşayan çocuk sayısı arttıkça suça karışan

çocuk sayısı 0,297, madde kullanan çocuk sayısı arttıkça suça karışan çocuk sayısı 0,535, okuma yazma bilmeyen çocuk sayısı arttıkça suça karışan çocuk sayısı 2,766, öğrenci sayısı arttıkça suça karışan sayısı 0,389 artmaktadır.

Tablo 21. Regresyon Analizi Model Tahmin Tablosu

		Model 1 Katsayı	Model 2 Katsayı	Model 3 Katsayı
Cinsiyet	Erkek	0,271* (0,038)	2,333* (0,016)	
	Kız			0,448 (0,282)
Yaş	12*14		0,694* (0,179)	
	15*17	0,263* (0,039)	0,324* (0,032)	0,305* (0,023)
İkamet	Şehir	0,240* (0,027)		0,297* (0,032)
Madde	Kullanıyor	0,285* (0,073)	0,367* (0,084)	0,535* (0,090)
Birlikte Yaşadığı Kişi/Yer	Eşi veya Çocukları	2,940 (6,409)		8,309 (10,172)
Eğitim	Okuma - Yazma Bilmeyen	2,639* (0,278)	2,231* (0,394)	2,766* (0,513)
	Öğrenci	0,391* (0,039)	0,442* (0,041)	0,389* (0,053)
Sabit		10,331	56,627	49,239
Düzeltilmiş R ²		0,9979	0,9956	0,9945
Normallik (Jarque – Berra)		0,284	0,923	0,407
Değişen Varyans (White)		1,315	1,222	0,464
White obsR ²		8,814	7,242	3,943
Scaled Explained SS		5,456	4,945	2,412

*0,10 önem seviyesinde istatistikî olarak anlamlıdır.
Parantez içindeki değerler standart hataları vermektedir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Çalışmanın bu bölümünde daha önce yapılmış araştırmalar ile bu çalışmadan elde edilen sonuçlar karşılaştırılmış, benzerlik ve farklılıklar üzerine durulmuştur. Çalışmanın sonuçları ile geçmiş çalışmaların sonuçları birçok konuda hem aynı doğrultudadır hem de bazı farklılıklar tespit edilmiştir.

2017 yılına ait TÜİK verileri ile yapılan bu tez çalışması sonucunda, çocukların suça sürüklenen olarak işlem gördüğü suç türlerinin %34 oranla “yaralama” ve %25 oranla “hırsızlık” suçları olduğu görülmüştür (Tablo 1). Ancak Kurtuluş vd. (2009) tarafından yapılan çalışmada, suça sürüklenen çocuklar arasında “vücut dokunulmazlığına karşı suçlardan darp” ilk sırada yer alırken, mal varlığına karşı suçlarda ise en çok işlenen suçun yine “hırsızlık” olduğu tespit edilmiştir. Son yıllarda yapılan araştırmalardan elde edilen sonuçlar, çocukluk çağında şiddet içeren davranışların giderek yükseldiğini ve buna bağlı olarak yaralama suçunun arttığını göstermektedir (Gökçen ve Dursun 2012). Karataş vd. (2020), Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından adli işlem yapılan çocuklar üzerinde yaptıkları çalışmada, çocukların karışmış oldukları ilk adli konuların yaklaşık %40’ının kasten “yaralama ve kavga” gibi kişiye karşı suçları, %25’inden fazlasının “hırsızlık” suçunu işlediklerini ortaya koymuştur. Bu çalışma da bizim sonuçlarımızı destekleyici niteliktedir.

Çeşitli araştırmacılar tarafından hırsızlığın suça sürüklenen çocuklarda en yüksek oranda rastlanılan suç türü olması şehirleşmenin artması ile beraber göç alan illerde sosyo-ekonomik olarak belirgin farkların oluşmasına, ergenliğin vermiş olduğu kendini kanıtlama çabasına, merak ettiği ve özlem duyduğu hayatı yaşama isteği gibi sebeplere bağlanmaktadır (Aydın ve Kabaklıoğlu 1987; Yavuzer 1990; Cantürk 2005). Tuğ vd. (2002) ise hem yaşı büyük hem yaşı küçük şahısların mala yönelik suçları işleme sebebi olarak ekonomik sıkıntılar nedeniyle kişilerin isteklerini karşılayamamaları ile istediği iş ve geleceği elde edemeyecekleri düşüncesini öngörmektedirler.

Sunulan bu çalışmada işlem gören çocukların toplam %86’sının erkek, %14’ünün kız çocuklar olduğu belirlenmiştir (Tablo 2). Yapılan literatür çalışmalarında da aynı şekilde erkek çocukların, kız çocuklara oranla güvenlik birimlerine daha çok getirilmiş ve daha fazla adli işleme karışmış oldukları görülmüştür (Akduman vd. 2007; Bayındır vd. 2007; Kurtuluş vd. 2009; Çakaloz vd. 2016). Aksu vd. (2013) tarafından Aydın ilinde yapılan çalışmada da, hırsızlık suçundan işlem gören suça sürüklenen çocukların %89,6’sının ve yağma, mala zarar verme ve cinsel istismar suçlarından işlem gören çocukların ise tümünün erkek olduğu

belirtilmektedir. Erkek çocukların kız çocuklarına kıyasla suça daha çok karışmalarının sebebi, toplum yapısından kaynaklı olarak erkek çocukların kız çocuklara göre daha serbest büyümeleri, suç işleyen arkadaş çevresinin varlığı, sosyal statüye sahip olma çabası, düşük okul başarısı gibi nedenlerle açıklanmıştır (Tuğ vd. 2002; Gönültaş 2009; Wong *et al.* 2010). Bize göre de özellikle toplumumuzda kız çocukların gelenek ve görenekler çerçevesinde daha sıkı ve evcimen yetiştirilmesi onları suça teşebbüs etmekten ve suç işlemekten uzak tutan unsurlar olarak düşünülebilir. İşlem görmüş erkek çocuklara ait elde etmiş olduğumuz ve kız çocuklara göre daha yüksek olan oranlara dair sonuçlar daha önce yapılan çalışmalara ait bilgiler ile uyusmaktadır.

Çalışmada sunulan Tablo 3 incelendiğinde suça karışan çocukların %91'i Türk vatandaşı iken %9'u yabancı uyruklu çocuklardır. Çoğan (2006), bir sınır ili olan Edirne'de yaptığı çalışmada da suça karışan Türk vatandaşı çocukların oranının %90,4, yabancı uyruklu çocukların oranının ise yalnızca %9,6 olduğunu belirlemiştir. Özellikle sınır ili ve tek bir il genelinde yapılmış olmasına rağmen Çoğan (2006)'ın çalışması ile tez çalışması kapsamında elde etmiş olduğumuz Türkiye geneli sonuçları büyük ölçüde uyumludur.

Bu çalışmaya ait olan “Suç Türlerinin Suça Sürüklenen Çocukların Yaş Gruplarına göre Dağılımı” incelendiğinde (Tablo 4), suç işlediği iddiası ile işlem gören çocukların %70'inin 15-17 yaş grubunda olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Görkem (2008), Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde 2001 ve 2005 yılları arasında yaptığı çalışmasında suça karışan çocukların %58,3'ünün 16-17 yaş grubunda olduğunu, cinsiyet dağılımına göre incelendiğinde bu yaş grubundaki erkek çocukların kız çocuklara oranla daha fazla suça karıştıklarını belirlemiştir. Görkem (2008) tarafından elde edilen bu sonuç da hem “erkek çocukların daha fazla suça karıştığı” hem de “bu yaş aralığında suç işlediği iddiası ile işlem gören çocukların oranının daha fazla olduğu” bakımından sonuçlarımızı desteklemektedir.

2017 yılına ait veriler ile hazırlanan Şekil 7 incelendiğinde, 12-14 ve 15-17 yaş grubunda bulunan çocukların en çok işlem gördükleri suç türlerinin “yaralama” ve “hırsızlık” olduğu, bununla beraber 15-17 yaş grubunda en çok karşılaşılan suç türlerinin üçüncüsünün ise “uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmak, satmak, satın almak suçu olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Aldemir (2010), Üsküdar ilçesinde yaptığı çalışmada 12-15 yaş grubunda bulunan çocukların en çok “kasten yaralama ve gasp”, “hırsızlık”, 16-18 yaş grubundaki çocukların ise sırası ile “kasten yaralama”, “hırsızlık ve yağma” suçlarına karıştıklarını belirtmiştir. Elde ettiğimiz çalışma sonuçları ile literatür sonuçlarının son derece uyumlu olduğu görülmektedir.

Sunulan çalışmada 2017 yılında işlem gören suça sürüklenen çocukların %90'ının şehirde, %4'ünün köyde ikamet ettiği, %6'sının ise ikametinin bilinmediği Tablo 5'te görülmektedir. Aynı tabloya göre suça sürüklenen olarak işlem gören çocuklarda; öldürme suçuna karışanların %90'ının, cinsel suçlara karışanların %81'inin, hırsızlık suçuna karışanların %98'inin, gasp suçuna karışanların %99'unun, uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanma, satma ve satın alma suçuna karışanların %9'unun, yaralama suçuna karışanların %95'inin şehirlerde ikamet ettiği görülmektedir. Küt (2006) tarafından yapılan çalışmada, 1997-2004 yılları arasında güvenlik birimlerinde işlem göre çocuklar ile ilgili veriler sunulmuştur. Belirtilen yıllara ait verilerle hazırlanan çalışmada, öldürme suçuna karışan çocukların %87,2'sinin, fiili livata (cinsel suç) işleyenlerin %89,3'ünün, ırza geçme ve sarkıntılık (cinsel suç) suçu işleyenlerin %87,3'ünün, kız, kadın ve erkek kaçıranların %90,4'ünün, hırsızlık suçuna karışanların %94,8'inin, otodan herhangi bir malzeme ya da parça çalınması suçundan işlem görenlerin %96,1'inin, araç hırsızlığı suçuna karışanların %95,5'inin, gasp suçundan işlem görenlerin %96,7'sinin, uyuşturucu madde kullanmak, satmak ve satın almak suçundan işlem görenlerin %96,6'sının, yaralama ve darp suçlarından işlem görenlerin ise %92,6'sının şehirlerde ikamet ettikleri sonucuna ulaşılmıştır. Tuğ vd. (2002) de yaptıkları çalışmada, benzeri sonuçlara ulaşmışlar ve şehirde ikamet eden çocukların suça karışma oranının %74,5 ile diğer yerleşim bölgelerine göre daha yüksek olduğunu belirlemişlerdir. Bunun sebepleri için de şehirleşme sonucunda sosyal kontrol mekanizmasının işlevini yitirmiş olması ve kimsenin birbirini tanımaması nedeniyle suça elverişli hale gelmesi gösterilmiştir. Yine aynı çalışmada, büyük kentlerde toplum baskısının ve geleneksel aile törelerinin çocuklar üzerindeki etkisinin azalması ile kendini kanıtlama çabası ve otoriteye başkaldırma gibi nedenlerden dolayı şehirlerde suç oranının fazla olduğuna değinilmiştir. Ağırgötüren (2006)'e göre, tarihsel süreçte Émile Durkheim (Fransız felsefeci, sosyolog, antropolog ve teolog), Ferdinand Tönnies (Alman sosyolog) ve Jean-Gabriel De Tarde (Fransız sosyolog, kriminolojist ve sosyal psikolog) gibi yaşadıkları yüzyılın etkin düşünürleri de şehirleşme ile suçun arttığını belirtmişlerdir. Gökem (2008) tarafından Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde yapılan bir çalışmada ise suça sürüklenen çocukların %55,9'unun köyde, %44,1'inin ise şehirde ikamet ettiği belirlenmiştir.

Sunulan bu tez çalışmasında güvenlik birimlerince suça sürüklenen olarak işlem gören çocukların %67'si "herhangi bir bağımlılık yapıcı madde kullanmadığını", %33'ü ise "bir veya birden fazla bağımlılık yapıcı madde kullandığını" beyan etmiştir (Tablo 6) Gönültaş (2009) Adana ilinde yapmış olduğu bir çalışmada 470 çocuğun %53,4'ünün sigara, %1,9'unun herhangi bir uyuşturucu/uyarıcı madde veya uçucu madde, %0,2'sinin alkol, %15,2'sinin ise sigara ile beraber alkol ve/veya uyuşturucu madde kullanmakta iken

%28,6'sının herhangi bir madde kullanmadığını belirtmiştir. Belcher and Shinitzky (1998), çocukların ebeveynlerinde alkol kullanımının ileri düzeylerde olmasını çocuğu suç ve sapma türü davranışlara yönlendirebilecek etkenler arasında saymıştır. Demir tarafından 2006 yılında yayınlanan ve 276 öğrenci ile yapılan bir başka çalışmada da lise son sınıfta okuyan sigara, alkol veya bağımlılık yapıcı madde kullanan annelerin çocuklarında bu maddeleri kullanma oranının annesi kullanmayanlara göre oldukça yüksek olduğu bulunmuştur. Yine aynı çalışmada uyuşturucu madde kullanan çocukların %32'sinin babasının alkol bağımlısı olduğu görülmüştür. Farklı araştırma sonuçların da birbirini doğruladığı görülmektedir. Ayrıca bu sonuçlara göre, “çocuklar için yakın çevresindeki kişilerin ve özellikle ebeveynlerinin rol model olduğunu ve çocuklara ait alışkanlıkların taklit yoluyla başlayıp uygulamaya dönüştüğünü de” söyleyebiliriz.

Suçta sürüklenen çocukların eğitim düzeylerinin verildiği Tablo 7'de okuma-yazma bilmeyenlerin oranı %3 iken ilköğretim terk %2, ilkokul terk %3, ortaokul terk %1, lise düzeyi eğitim terk %7 olmak üzere eğitimi herhangi bir düzeyde terk edenlerin toplamı %13'tür. Öter (2018), Antalya ili özelinde 2003 yılı Temmuz ve Aralık ayları içerisinde Emniyet Müdürlüğü tarafından işlem gören çocuklar üzerinde yaptığı çalışmasında çocukların %13'ünün okuma-yazma bilmediğini, %54'ünün ise eğitimin her hangi bir basamağında okulunu terk ettiğini, bunların dağılımının ise %25'inin ilkokul terk, %19'unun ortaokul terk, %10'unun da lise terk olduğunu belirtmiştir. 2017 yılı TÜİK verileri ile elde ettiğimiz sonuçlarda suçta karışanların %3 ile “okuma-yazma bilmeyenler” ve %13 ile “eğitimi herhangi bir düzeyde terk edenler” olduğu görülürken (Tablo 7) bu oranlar Öter'in 2003 verilerine göre hazırlanan çalışmasında sırasıyla %13 (okuma-yazma bilmeyenler) ve %54 (eğitimi herhangi bir düzeyde terk edenler) olarak belirlenmiştir. 2017 verileri dikkate alınarak yapılan bizim çalışmamızın sonuçlarına göre, bu iki eğitim durumunda suçta karışan bireyler için belirlenen azalma, bize göre “eğitimin zorunlu hale getirilmesi ve eğitime verilen önemin artması” olarak değerlendirilebilir.

Sunulan çalışmada suçta karışan çocuklar “birlikte yaşadığı kişi veya yer” bakımından incelendiğinde (Tablo 8), %77'sinin öz anne ve baba ile yaşadıkları görülmüştür. Işık vd. (2019), Isparta Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı Hastalıkları Bölümünde adli olgu olarak değerlendirilen 189 çocuk üzerinde yaptıkları çalışmada, çocukların %78,8'inin anne ve baba ile beraber yaşadığını belirlemişlerdir. Benzer sonuçlar farklı araştırmacılar tarafından da elde edilmiştir (Kurtuluş vd. 2009; Fırat vd. 2016) ve daha önce yapılan çalışmaların sonuçları bu çalışmanın sonuçları ile uyumludur. 2017 yılında suçta karışan çocuklar yine “birlikte yaşadığı kişi veya yer” bakımından

değerlendirildiği zaman akraba yanında yaşayanlar ile yetiştirme yurdunda yaşayanların oranları %2 iken sokakta yaşayanların oranı (%0,01) çok daha düşük bulunmuştur. Oter ve Akalın (1993)'ın yaptıkları bir araştırmada, ailesiyle kalanların suça karışma oranının %73 ve ailesinden ayrı yaşayanlarda ise bu oranın %27 olduğu bildirilmiştir. Ailesinden ayrı yaşayanların da %13,5'inin sokakta, %6,5'inin akraba yanında, %3,5'inin bakıcı yanında, %3,5'inin ise yetiştirme yurdunda kaldığını ortaya konulmuştur. Oter ve Akalın (1993)'ın çalışmasında “ailesiyle kalanların suça karışma” oranı %73, bizim çalışmamızda da %77'dir ve her iki çalışmanın ortak noktası ailesiyle kalanların suça karışma oranının yüksek olmasıdır.

Yapılan bu çalışmada “birlikte yaşadığı kişi veya yer faktörleri” içerisinde öz anne ile yaşayanların (öz anne-baba, öz anne, öz anne ve üvey baba) oranı %92 iken üvey anne ile yaşayanların oranı %1'dir. Yine aynı şekilde öz baba ile yaşayanların (öz anne-baba, öz baba, öz baba ve üvey anne) oranı %81, üvey baba ile yaşayanların oranı %1'dir. Cömert (2018), Bitlis ili bazında yapmış olduğu çalışmasında anne ile yaşayan çocukların biyolojik bağına bakıldığında (60 çocuk) %98,4'ünün öz anne, %1,6'sının üvey anne ile yaşadığını, baba ile biyolojik bağ incelendiğinde de yine aynı oranlarda öz ve üvey baba ile yaşadıklarını belirlenmiş ve çocukların üvey ebeveynlerle yaşaması ile suçluluk arasında bir ilişki bulunamamıştır. Yapılan çalışmanın literatürle uyumlu olduğu, öz ebeveynler ile yaşayanların üvey ebeveynlerle yaşayanlara oranla daha çok suça karıştıkları görülmektedir. Bunun nedeni ülkemizde kaba boşanma hızının (bir yıl içinde herhangi bir coğrafi bölgede her 1000 kişilik nüfusa karşılık gelen boşanma sayısı olarak tanımlanan kaba boşanma hızı 2017 yılına ait TÜİK istatistiklerinde %0,016'dır) oldukça düşük olmasına da bağlı olarak ülke genelinde üvey ebeveyn ile yaşayan çocukların sayısının azlığı olarak değerlendirilebilir. Burada değinilebilecek bir diğer nokta ise bu oranlar suça karışan çocuklar içerisindeki oranlardır. “Yani öz ebeveynlerle ve üvey ebeveynlerle yaşayan çocukların suça karışma oranları ayrı ayrı incelenerek hazırlanabilecek raporlarda sonuçlar daha farklı olabilecektir” diye düşünmekteyiz.

“Birlikte yaşadığı kişi veya yer faktörleri” bakımından Türkiye’de yapılan çalışmaların sonuçlarının aynı doğrultuda olmasına karşın yabancı kaynaklı çalışmalarda parçalanmış aileye sahip çocukların daha çok suça karışmış oldukları görülmektedir (Wells and Rankin 1991). Cömert (2018)'e göre, Türk ve yabancı ailelerde gözlenen bu farklılık ülkemizin geleneksel değerlere sahip olmasından, bize göre de “erkek ya da özellikle kız çocukların reşit oluncaya kadar ve hatta evleninceye kadar ebeveynleri ile birlikte yaşaması

onları suça sürüklenmekten koruyabilmektedir. Ayrıca “çocuğun aile ile kurmuş olduğu sosyal bağın çocuğu suçtan koruyan önemli bir etken olduğunu da” ifade edebiliriz.

2017 yılı içerisinde suça karışan erkek ve kız çocuklarının yaşları incelendiğinde (Tablo 11 ve Tablo 12) erkek çocukların %22’si 12-14 yaş grubunda, %72’si ise 15-17 yaş grubunda yer alırken kız çocukların %25’i 12-14, %59’u 15-17 yaş gruplarında yer almaktadır. Aldemir (2010), İstanbul ili Üsküdar ilçesinde çalışmasında erkek çocukların %33,2’sinin 12-15, %66,8’inin 16-18 yaş grubunda, kız çocukların ise %59,3’ünün 12-15, %40,7’sinin 16-18 yaş grubunda olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Yaş gruplarının belirlenmesindeki kriterlerin farklılığına rağmen sunulan bu çalışmanın sonuçları ile literatür bilgisi arasında uyum olduğu görülmektedir.

Sunulan çalışmada erkek ve kız çocukların eğitim düzeyleri de incelenmiştir (Tablo 17 ve Tablo 18). Bu incelemelere ve elde edilen verilere göre, erkeklerin %2’si, kızların %6’sı okuma-yazma bilmemekte, erkeklerin %5’i ilköğretim düzeyinde, %1’i ortaokul düzeyinde, %8’i ise lise düzeyinde okulu terk etmiştir. Suça karışan kız çocukların ise %3’ü ilköğretim düzeyinde, %0,02’si ortaokul düzeyinde, %4’ü lise düzeyinde okul terk etmiştir. Bu çalışmada en çok lise öğrencilerinin suça karıştığı bilinmekte ve suça karışan erkek çocukların %33’ü, kız çocuklarının ise %47’si bu grupta yer almaktadır. Öter (2018), Antalya ilinde 2003 yılına ait veriler ile yaptığı çalışmasında cinsiyete göre eğitim durumlarını inceleyerek kızların erkeklere oranla eğitim seviyelerinin daha düşük olduğunu ve kızların yarıya yakınının, erkeklerin ise yalnızca %9’unun okuma yazma bilmediği ifade etmiştir. Kızların ve erkeklerin %25’i ilköğretimi terk etmişler, erkeklerde ortaokul ve lise terk oranı %32 iken kızlarda ortaokul mezunu ve ortaokulu terk eden yoktur. Suça karışan erkek çocuklarda en çok ilköğretimi terk edenlerin (%25) , kız çocukların ise en çok okuma yazma bilmeyenlerinin (%41,7) suça karıştığı görülmektedir. Öter (2018)’in çalışması ile sunulan bu çalışmanın sonuçlarındaki farklılıklar, verilerin ait oldukları yıllar bakımından zaman farkının olmasına ve günümüzde eğitimin hem zorunlu hem de daha önemli olarak görülmesi olarak değerlendirilebilir. Eğitimde devamlılık ve derslerinde başarı gösteren çocuk kendisini gösterme ihtiyacını kolaylıkla giderip topluma kolay adapte olurken başarısız olan, uyum güçlüğü çeken çocukların sokağa itildiği, okuldan kaçma, hırsızlık gibi suçlara karıştığı da çeşitli araştırmacılar tarafından ifade edilmiştir (Gökpinar 2007; Yavuzer 1990). Karataş vd (2020)’ye göre, düşük eğitim düzeyine sahip ebeveyni olan çocuklar incelendiğinde, ebeveynlerin çocukların sorunlarını fark edemedikleri, onların sorunlarına çözüm üretilmediği, gerekli ve yeterli eğitimi veremedikleri ve çocukların tümüyle sosyal denetimden uzak kalabildikleri belirtilmiştir. Türkiye’de yapılan birçok çalışmada suça

sürüklenen çocukların ebeveynlerinin düşük eğitim seviyelerine sahip oldukları, annelerin eğitim seviyelerinin ise babalara göre oldukça düşük seviyede olduğu belirlenmiştir (Kunt 2003; Yağbasan 2010).

Sunulan bu tez çalışmasında suça karışan ve 18 yaşından küçük olan çocuklara ait veriler, farklı sosyo-demografik etkenlere bağlı olarak değerlendirilmiştir. Bu etkenler göz önüne alınarak farklı birimler ya da bölgelerde yapılmış olan daha önceki çalışmalar ile kendi çalışmalarımızın sonuçları benzerlik ve farklılıkları bakımından karşılaştırılmıştır. Ancak literatürde özellikle “regresyon analiz yöntemiyle” yapılmış ve bu yaş grubuna ait veri modelleme çalışmalarının yok denecek kadar az olduğu, bu tip çalışmaların daha çok yaş büyük şahıslar için ve ekonomik durum ile ilişkilendirildiği görülmüştür. Cömertler ve Kar (2007) yaptıkları çalışmada, suçun artmasında etkisi olduğu düşünülen sosyal ve ekonomik faktörleri incelemişlerdir. Aynı araştırmacılara göre, işsizlik, kişi başı göç, kişi başı gelir, gelişmişlik indeksi, kentleşme oranı, demografik unsurlar ve il büyüklüğü suç oranını pozitif yönlü etkilerken yoksulluk göstergesi olarak değerlendirilen yeşil kartlı birey oranı suç eğilimi negatif yönlü etkilemektedir. Aytaç vd. (2007) Bursa ilinde yapmış oldukları bir başka çalışmada, sanığın işlediği suç türü bağımlı değişken olarak ele alınmış ve şahsa, mala ve kamu güvenliğine karşı suçlar incelenmiştir. Çalışma sonucunda babası vefat edenlerin daha çok suç işlediği, işyeri ile ilgisi olmayan şahısların şahsa karşı suçlara daha çok karıştığı, şahsa karşı suçların daha çok gündüz vakitlerinde meydana geldiği, ekonomik sebeplerle daha çok mala karşı suçların genç yaşlarda işlendiği, kamu güvenliğine karşı suçların genellikle psikolojik nedenlerle meydana geldiği ve daha önce aynı suçları işleyenlerin yine aynı suçu işlemeye devam ettikleri görülmüştür. Yıldız vd. (2011) tarafından yapılan çalışmada ise Kayseri ili şehir merkezinde 2002-2008 yılları arasında meydana gelen olay sayısı ile şüphelilerin sosyo-ekonomik durumları arasındaki ilişki incelenmiştir. Çalışma sonucunda işsizlik ve nüfus artışının suçu pozitif yönde etkilediği, gelir ve polis sayısındaki artışın da negatif etkili olduğu tespit edilmiştir.

Hazırlanan bu tez çalışmasında gerekli varsayımları sağlayan Ridge regresyon yöntemi ile elde edilmiş 3 model belirlenmiştir (Tablo 21). Tablo 21 incelendiği zaman, Model 1’de erkek, 15-17 yaş grubu, şehirde yaşayan, madde kullanan, okuma yazma bilmeyen ve öğrencilerin suça karışan sayısını artırdığı, Model 2’de erkek, 12-14 yaş grubu, madde kullanan, okuma yazma bilmeyen ve öğrencilerin suça karışan sayısını artırdığı, Model 3’te ise kız çocukları ile ilgili oluşturulan modelde 15-17 yaş grubu, şehirde yaşayan, madde kullanan, okuma yazma bilmeyen ve öğrencilerin suça karışan sayısını artırdığı görülmüştür.

18 yaşından küçük ve suça sürüklenen çocuklar bakımından elimizdeki literatür bilgileri oldukça sınırlıdır. Bu yaş grubu ile Altuner vd. (2009) tarafından yapılan bir çalışmada, İstanbul ili Bağcılar ilçesinde lise çağı çocuklarda madde kullanımı ile suç arasındaki ilişkinin belirlenmesi amacıyla 10. sınıfta okuyan 2627 çocuğa anket uygulanmış ve anket sonuçlarına göre uyuşturucu kullanımı ile suça karışma arasında pozitif bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Uygulanan regresyon analizi sonucunda ise suça etkisi olan en önemli parametrelerin sırası ile suça karışan arkadaş grubunun bulunması, suça götüren sapkın davranış ve antidepresan, uyuşturucu veya uyarıcı maddeler gibi psikoaktif madde kullanımı olduğu belirlenmiştir.

Akyüz (2013) Kars ilinde yapmış olduğu çalışmada, çocuğu suça yönlendiren davranışların suç ile ilişkisinin belirlenmesi ve cinsiyet açısından farklılıklar olup olmadığının tespiti amacıyla çoklu regresyon analizi yöntemini kullanmıştır. Araştırma sonucunda sapkın davranışlara sahip arkadaşına sahip olma, aile ilgisizliği ve okula bağlılık ve okul performansındaki düşüş gibi etkenler ile çocuğun sapkın davranışı arasında ilişki olduğu görülmüştür. Ayrıca ebeveynin eğitim durumu ile çocuğun davranışı arasında da pozitif yönlü bir etki olduğu tespit edilmiştir. Çalışmanın devamında aynı faktörlerin kız ve erkek çocuklar için de etkileri incelenmiş, genel olarak benzerlikler elde edilirken sadece erkek çocuklar için oluşturulan modellerde akran etkisi en güçlü etkiye sahipken aile ilgisinin genel modelin aksine istatistiksel anlamlılığın daha düşük olduğu sonucuna varılmıştır. Sadece kız çocuklar için çalışılan modellerde ise aile ilgisinin sapkın arkadaşına göre daha güçlü bir etkiye sahip olduğu, erkek çocuklardan farklı olarak ekonomik durumdaki iyileşmenin de kız çocuklarının sapkın davranışlarından alıkoyan pozitif yönlü etkisi olduğu görülmüştür.

Uludağlı ve Sayıl (2013) tarafından yapılan bir başka çalışmada da suça karışan ergenlerin dürtüsellik ve öfke kontrolü durumları ile anne ve arkadaş özelliklerinin sosyal davranışlar üzerindeki etkisi incelenmiş, kullanılan hiyerarşik regresyon metoduna göre ergenin problemli davranışının anneden gereken ilgiyi görmemesi ve arkadaş çevresinin problemli davranışları ile arttığı, çocuğun olumlu sosyal davranışlarının ise anne ve arkadaşın olumlu sosyal davranışı ile azalma eğiliminde olduğu görülmüştür. Aynı araştırmacılara göre, suça sürüklenen ergenlerin problemli veya olumlu davranışları üzerinde ebeveyn ve arkadaşın önemli etkisi bulunmaktadır.

Gülüm ve Erbay (2018) tarafından üç ve daha çok suça karışan çocuklara ait risk faktörlerinin belirlenmesi amacıyla lojistik regresyon modeli kullanılmıştır. Çalışmada en çok etkiden en az etkiye doğru; riskli akran arkadaşların varlığı, boş zamanlarını internet kafede

geçirme, okulu bırakma ve kardeş sayısının tekrar suça sürüklenme davranışı üzerinde artışa neden olduğu sonucuna varılmıştır.

Yapılan literatür taramalarında sunulan bu tez çalışmasıyla uyumlu olacak şekilde bir çalışmaya rastlanılmamış olduğundan “bu çalışma bundan sonra yapılacak olan çalışmalara öncü olma özelliği taşıyacaktır kanaatindeyiz”.

KAYNAKLAR

- Acar, G., Demir, A., Görmez, D., Keser, İ., 2015. Aile ve Çocuk Suçluluğu İlişkisi. Hacettepe University Faculty of Health Sciences Journal, Uluslararası Katılımlı 3. Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Kongre Kitabı, Ankara, 651-656.
- Ağırgötüren, B., 2006. Malatya Kentinde Çocuk Suçluluğu. Yüksek Lisans Tezi. İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Malatya.
- Akduman, G., Akduman, B., Cantürk, G., 2007. Ergen Suçluluğunda Bazı Kişisel ve Ailesel Özelliklerin İncelenmesi Orijinal Araştırma, Türk Pediatri Arşivi, 42, 156-161.
- Aksu, H., Karakoç Demirkaya, S., Gürbüz Özgür, B., Gün, B., 2013. Aydın İlinde Bir Yıldaki Çocuk ve Ergen Adli Olguların Değerlendirilmesi. Anadolu Psikiyatri Dergisi, 14(4), 369-377.
- Akyüz, E., 2000. Çocuğun Haklarının ve Güvenliğinin Korunması. Milli Eğitim Basımevi. 654, Ankara.
- Akyüz, K., 2013. Çocuk Sapkın Davranışını Belirleyen Etkenler: Kars İli Örneği. Sosyoloji Araştırmaları Dergisi, 16(2), 28 - 62.
- Aldemir, F., A., 2010. Çocuk Suçluluğu Profili 2007-2008 Yılları Üsküdar Bölgesi. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Adli Tıp Enstitüsü Sosyal Bilimler Anabilim Dalı, İstanbul.
- Alpar, R., 2011. Uygulamalı Çok Değişkenli İstatistiksel Yöntemler. Detay Yayıncılık. 876, Ankara
- Altuner, D., Engin, N., Gürer, C., Akyay, İ., Akgül, A., 2009. Madde Kullanımı ve Suç İlişkisi: Kesitsel Bir Araştırma. Tıp Araştırmaları Dergisi. 7(2), 87 - 94.
- Atılgan, E., Atılgan, A., 2009. Çocuk Hakları Paradigması ve Çocuk Ceza Yargılamasına Hâkim Olan İlkeler Açısından Türkiye'deki Düzenleme ve Uygulamaların Değerlendirilmesi, 82, İHOP Yayınları, Ankara.
- Atmaca, M., Çelenk, H., 2011. Uluslararası Muhasebe Ve Finansal Raporlama Standartlarının Finansal Analize Etkilerinin Regresyon Analizi ile Ölçülmesine Yönelik Bir Araştırma. Muhasebe ve Finansman Dergisi , (49) , 113-125.
- Ayaz, M., Ayaz, AB., Soylu N., 2012, Çocuk ve Ergen Adli Olgularda Ruhsal Değerlendirme. Klinik Psikiyatri Dergisi, 15(1), 33-40.
- Aydın, C., Kabaklıoğlu, M., 1987. Çocuk Hükümlülerde Suç Tipi ile Sosyodemografik Özelliklerin İlişkisi. Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi, 26(2), 625-634.
- Aytaç, M., Aytaç, S., Bayram, N., 2007. "Suç Türlerini Etkileyen Faktörlerin İstatistiksel Analizi". 8. Türkiye Ekonometri ve İstatistik Kongresi, İnönü Üniversitesi Malatya, 3.
- Bal, H., 2004. Çocuk Suçluluğu. Fakülte Kitabevi, 196, Isparta.
- Bayındır, N., Özel, A., Köksal, E., 2007. Çocuk Suçluluğu Demografisi: Kütahya Şehri Örneği, Polis bilimleri Dergisi, 9, 1-4.
- Belcher, H. M., & Shinitzky, H. E. (1998). Substance abuse in children: Prediction, protection, and prevention. Archives of Pediatrics and Adolescent Medicine, 152(10), 952-960.
- Blumstein, A., Cohen, J., Roth, J. R., Visher, C.A., 1986, Criminal Careers and Career Criminal. National Academy Press., Washington, D.C.

- Broidy, L.M., 1995. Direct Supervision and Delinquency: Assessing The Adequacy Of Structural Proxies. *Journal of Criminal Justice*, 23, 541-554.
- Cantürk, G., 2005. Çocuk Suçluluğunda Adli Psikiyatrik Değerlendirme. *Sürekli Tıp Eğitimi Dergisi*, 2, 31-35.
- Cömert, Ö., 2018. Mükerrer Çocuk Suçluluğu: “Bitlis İli Örneği”. Yüksek Lisans Tezi. Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyoloji Anabilim Dalı.
- Cömertler, N., Kar, M., 2007. Türkiye’de Suç Oranının Sosyo-Ekonomik Belirleyicileri: Yatay Kesit Analizi. *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 62 (02) , 37-57.
- Çakaloz, B., Ünlü, G., Terzioğlu, M., Kapubağlı, N., Tekkanat Ç., 2016. Çocuklarda Suç Davranışı ile Sosyodemografik Özelliklerin ve Zekanın İlişkisi, *Anadolu Psikiyatri Dergisi*, 17(5), 411-418.
- Çoğan, O., 2006. Çocuk Suçluluğunun Nedenleri ve Edirne Ceza Mahkemelerinde Açılan Davaların Bu Yönden İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Çokluk, Ö., Şekercioğlu, G. ve Büyüköztürk, Ş. (2012). Sosyal Bilimler İçin Çok Değişkenli İstatistik SPSS ve LISREL Uygulamaları. Pegem Akademi Yayınları. 416, Ankara
- Çubuklu, N., 2015. Ceza Yargılaması Hukukunda Tutuklama. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Demir, Ö., N., (2006). Ailedeki Madde Bağımlılığının Ergenin Sapmış Davranışlara Yönelmesindeki Etkisi: Lise Son Sınıf Gençliği Örneği, *Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 23 (1), 119-129.
- Demirbaş, T., 2014. Kriminoloji. Seçkin Yayıncılık. 464, İstanbul.
- Dönmezer, S., 1994. Kriminoloji. 396, Beta Basım Yayın. İstanbul.
- Erbay, A., Gülüm, Z., 2018. Çocuklarda Suç Tekrarını Yordayan Risk Faktörleri. *Adli Tıp Bülteni*. 23(3), 162-168.
- Erdoğan, F., 2010. Kanunla İhtilafa Düşmüş Çocuklar ve Çocuk Suçluluğuna Etki Eden Sosyo-Ekonomik Faktörler. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Adli Tıp Enstitüsü, İstanbul.
- Farrington, D.P., 1997. Human Development And Criminal Careers. Mike Maguire, Rod Morgan And Robert Reiner (Edts.). *The oxford handbook of criminology içinde* (s. 361-409). New York: Oxford University Press.
- Farrington, D.P., 2003. Developmental and life-course criminology: key the theoretical and empirical issues-the 2002 sutherland award address, *Criminology*. 41(2): 221-255
- Fırat, S., İltaş, Y., Gülmen, M.K., 2016. Adana’da Suça Sürüklenen Çocukların Sosyodemografik Özellikleri. *Adli Tıp Dergisi*, 21(2), 86-92.
- Glueck, S., Glueck, E., 1950. *Unraveling Juvenile Delinquency*. Cambridge, MA: Harvard
- Gottfredson, M. R., Hirschi, T., 1990. *A General Theory of Crime*. Stanford University Press.
- Gottfredson, M.R., Britt, C.L., 2003, *Control Theories of Crime and Delinquency*. Transaction Books. New Brunswick.
- Göç, L., 2006, *Çocuk Suçluluğu ve Polisin Yaklaşımı*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kahramanmaraş Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kahramanmaraş.
- Gökçen, C., Dursun O.B., 2012. Bir Eğitim Hastanesi Çocuk Psikiyatri Birimine Gönderilen Adli Olguların İncelenmesi. *Düşünen Adam Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Dergisi*, 0(25), 238-243.

- Gökpınar, M., 2007. Sosyal ve Kriminal Boyutlarıyla Çocuk Suçluluğu. TBB Dergisi, 72, 206-233.
- Gönültaş, M. B., 2009. Adana İlinde Mala ve Şahsa Karşı Suç İşleyen Çocukların Sosyodemografik Özelliklerinin Ortaya Konulması. Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Adli Tıp Anabilim Dalı, Adana.
- Gönültaş, M. B., Akduman, İ., Çelik, D., Oral, G., 2014. "The Role of Substance Abuse in Juvenile Delinquency and Solution Proposal", Türkiye Klinikleri J Foren Med, 11(2), 55-62.
- Görkem, A., 2008. KKTC'de Çocuk Suçluluğunun Yaygınlığı, 2001-2005. Yüksek Lisans Tezi, Yakın Doğu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı, Lefkoşa.
- Güneş, D. K., Olungan, O., 2014. Aile ve Çocuk Mahkemelerinde Çalışan Uzmanların Uygulamada Karşılaştıkları Sorunlar ve Çözüm Önerileri. Sosyal Hizmet Sempozyumu. Türkiye'de Adalet Sistemi ve Sosyal Hizmet Bildiri Kitabı, 217-233, Ankara.
- Hagan, E. F., 2013. Introduction to Criminology, Theories, Methods, and Criminal Behavior, 8. Edition, Sage Publications.
- Hoerl, A.E. , Kennard, R.,W., 1970. Ridge Regression: Applications to Non- Orthogonal Problems. Technometrics, 12,69-82.
- Işık, Ü., Aktepe, E., Akyıldız, A., Şimşek, F., Yıldız, A., 2019. Bir Üniversite Hastanesinde Değerlendirilen Suça Sürüklenen Çocukların Sosyodemografik ve Klinik Özellikleri: 2014-2018 Verileri. Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi, 26(2): 175-182.
- İçli, G.T., 2009. Çocuk Suç ve Sokak. Başbakanlık Aile ve Sosyal Araştırma Genel Müdürlüğü, 166, Ankara.
- Karataş, K., Erükçü Akbaş, G., Gülhan Orhan, M., 2020. Ankara'da Çocuk Suçluluğu: Emniyet Çocuk Şubeye Gelen Olgular Üzerinden Bir Değerlendirme. Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi, 24(1), 137-156.
- Kayma, D. & Gökler, R., 2021. Suça Sürüklenen Çocukların Sosyodemografik Özellikleri ile Suç İlişkisinin İncelenmesi. Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi, 10 (1) , 1-10.
- Kayma, D., Gökler, R., 2021. Suça Sürüklenen Çocukların Sosyo-Demografik Özellikleri ile Suç İlişkisinin İncelenmesi. Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi, 10(1), 1-10.
- Keş. İ., Yılmaz, Y., 2019. Konya İli Örneğinde Çocuk Suçluluğu Üzerine Kriminolojik Bir İnceleme. Necmettin Erbakan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 2(1), 23-46.
- Koşar, N.G., 1992. Sosyal Hizmetlerde Aile ve Çocuk Refahı Alanı. MN Ofset, 199, Ankara.
- Köknel, Ö., 2001. Kimliğini Arayan Gençliğimiz. Altın Kitaplar Yayınevi, İstanbul.
- Kunt, V., 2003. Çocuk ve Suç. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Antropoloji Ana Bilim Dalı, Ankara.
- Kunter, N., 1951. Türkiye'de Çocuk Suçluluğunun İctimai Amilleri. Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 8(3), 98-121.
- Kurtuluş, A., Salman, N., Günbet, G., Boz, B., Cenger, C.D., Acar, K., 2009. Denizli İlinde 12-15 Yaş Arasındaki Suça Sürüklenen Çocukların Sosyodemografik Özellikleri, Pamukkale Tıp Dergisi, 0(1), 8-14.

- Küt, D., 2006. 1997-2004 Yılları Arasında Güvenlik Birimlerine Gelen/Getirilen Çocukların Durumlarının İrdelenmesi. Yüksek Lisans Tezi Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- McCord, W., McCord, J., 1959. Origins of Crime: A New Evaluation of the Cambridge-Somerville Study. New York, NY: Columbia University Press.
- Nye, I. F., 1973. Family Relationships and Delinquent Behavior. Greenwood Press, 168, U.S.A.
- Okumuş, H., Karakuş, M., Çakır, L., Enginyurt Ö., Özer, E., 2016. Ordu İlinde 2010-2014 Yılları Arasında Suça Sürüklenen Çocukların Değerlendirilmesi. Klinik Tıp Pediatri Dergisi, 8(5), 35-39.
- Öter, A., 2018. Çocuk Suçluluğunun Toplumsal Nedenlerine Sosyolojik Bir Bakış (Antalya Örneği). 21. Yüzyılda Eğitim ve Toplum Eğitim Bilimleri ve Sosyal Araştırmalar Dergisi, 7(21), 739-769.
- Öter, G., Akalın, N., 1993. Paşakapısı Cezaevi'ndeki Tutuklu Çocukların Psiko-Sosyal, Sosyokültürel, Ekonomik ve Kriminolojik Özellikleri. M.Ü. Hukuk Fakültesi 10. Yılı Adliye ve Çocuk Suçluluğu Sempozyumu Bildirileri Kitabı. 115-126, İstanbul.
- Polar, O., 2004. Kriminoloji ve Kriminalistik Üzerine Notlar. Seçkin Yayıncılık, 437, Ankara.
- Sampson R. J., Laub, J. H., 1993. Crime in the Making Pathways and Turning Points Through Life. Harvard University Press.
- Sevük, H.Y., 1998. Uluslararası Sözleşmelerdeki İlkeler Açısından Çocuk Suçluluğu ile Mücadelede Kurumsal Yaklaşım.310, Beta Basım Yayın.İstanbul.
- Sipahi, B., Yurtkoru, E.S., Cinko, M., 2006. Sosyal Bilimlerde SPSS'le Veri Analizi, Beta Basım A.S. 235, İstanbul.
- Sözen, E., 1986. Sosyolojik Açıdan Çocuk Suçluluğu ve Paşakapısı Cezaevi'nde Bir Deneme. Istanbul Journal of Sociological Studies, 0(21), 261-285.
- Şahinli, T., 2018. Çocuğun Suça Sürüklenmesinde Etkisi Olabileceği Düşünülen Ailesel Faktörler Üzerine Betimsel Bir Alan Araştırması. Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi, 15(2), 717-731.
- Tabachnick, B.G., Fidel, L.S. , 2001. Using Mulivariate Statistics. USA: MA, Allyn & Bacon.
- Tan, H., 1942. Çocuk ve Ceza. Adliye Ceridesi, 0(4), 428-429.
- Timur, S., 1972. Türkiye'de Aile Yapısı, Ankara, Hacettepe Üniversitesi Yayınları.
- Tuğ, A., Doğan, Y., Hancı, H., 2002. 1996-1999 Çocuk Suçluluğu Profili. Ankara Barosu Dergisi, 2002-2, 180-187
- Tuncer, B., Erdoğan, T., 2018. Korunmaya Muhtaç Çocuklar ve Korunmaya Muhtaç Çocuklara Sağlanan Bakım Yöntemleri. Uluslararası Bilimsel Araştırmalar Dergisi, 3(2), 515-527.
- Uludağlı, N. P., Sayıl, M., 2013. Suça Karışmış Ergenlerde Problem ve Olumlu Sosyal Davranışlar: Ergen, Anne ve Arkadaş Özellikleri ile İlişkileri. Türk Psikoloji Dergisi, 28 (71), 57-69.
- Uluğtekin, S., 1994. Çocuk Mahkemeleri ve Sosyal İnceleme Raporları. Bizim Büro, 192 Ankara.
- Vander Ven, T., Cullen, F. T., Carrozza, M., J. P. Wright., 2001. Home Alone: The Impact of Maternal Employment on Delinquency. Social Problems 48, 236-57.

- Wells,E.L., Rankin, J.H., 1991. Families and Delinquency: A Meta-analysis of the Impact of Broken Homes, Social Problems, XXXVIII, 1, 71-93.
- Wong, TML., Slotboom, A.M., Bijleveld C.J.H., Risk Factors for Delinquency in Adolescent and Young Adult Females. A European Review. European Journal of Criminology 2010, 7,266–84.
- Yağbasan, Y., 2010. Çocuk Suçluluğunun Toplumsal Nedenleri ve Cezai Sorumluluğu. Yüksek Lisans Tezi. Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırıkkale.
- Yavuzer, H., 1981. Psiko-Sosyal Açıdan Çocuk Suçluluğu. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, 205, İstanbul.
- Yavuzer, H., 1982. Çocuk ve Suç. Remzi Kitapevi, 300, İstanbul.
- Yavuzer, H., 1990. Çocuk ve Suç, Remzi Kitabevi, 300, İstanbul.
- Yıldız, R., Öcal, O., Yıldırım, E., 2011. Suçun Sosyoekonomik Belirleyicileri: Kayseri Üzerine Bir Uygulama. Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 0(36), 15-31.
- Yörükoğlu, A., 1997. Değişen Toplumda Aile ve Çocuk. Özgür Yayınları, 277, İstanbul.
- Yörükoğlu, A., 2000. “Çocuk Ruh Sağlığı, Çocuğun Kişilik Gelişimi, Yetiştirilmesi ve Ruhsal Sorunları” Özgür Yayınları, 424, İstanbul.

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler	
Adı Soyadı:	Merve KILIK
Doğum tarihi:	
Doğum Yeri:	
Uyruğu:	
Adres:	
Tel:	
E-mail:	
Eğitim	
Lise:	Ayrancı Anadolu Lisesi
Lisans:	Hacettepe Üniversitesi, Fen Fakültesi, İstatistik Bölümü
Yüksek lisans:	Atatürk Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Kriminalistik Anabilim Dalı
Yabancı Dil Bilgisi	
İngilizce:	İyi
Üye Olunan Mesleki Kuruluşlar	
Tezden Üretilmiş Yayınlar	